



LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR

Skövde, Hjo, Tibro, Mariestad, Gullspång,
Töreboda, Karlsborg

Missionshusinventering inom Svenska Missions-
kyrkan i Västra Götaland av Stig Florén

Skaraborg 3



Missionshusinventeringen inom Svenska O issionskyrkan i Västra Götaland

Arkitekt Stig Florén, Uddevalla, har sedan 1997 inventerat missionshus, missionskyrkor, sommarhem, ungdomsgårdar och lägergårdar tillhöriga församlingar anslutna till Svenska Missionskyrkan (SMK) i Västra Götalands län.

Arbetet med inventeringen har utförts på ideell basis. Svenska O issionskyrkan (numera Equmeniakyrkan), Västra Götalandsregionen/Västarvet och Länsstyrelsen i Västra Götalands län/kulturmiljöenheten har på olika sätt stöttat arbetet med inventeringen.

De enskilda objekten finns registrerade i Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister. Inventeringsmaterialet är arkiverat hos Västarvet. Rapporterna publiceras och tillgängliggörs i PDF-format genom Länsstyrelsens rapportserie.

Byggnadsdokumentära färgbilder i rapporterna är generellt tagna av Stig Florén. Övriga bilder och illustrationer utgörs av material från föreningsarkiv och från privatpersoner.



Rapportnr: 2014:34, bilaga 9

ISSN: 1403-168X

Rapportansvarig: Mats Herklint

Omslagsfoto: Bråta missionshus, Gullspångs kommun

Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götalands län, kulturmiljöenheten

Rapporten finns som pdf på www.lansstyrelsen.se/vastragotland under Publikationer/Rapporter.

Förord

I takt med den ökade religionsfriheten växte under 1800-talet fram en stark svensk frikyrkorörelse. Så framgångsrik blev väckelsen att dess fysiska uttryck – missionshusen, bönehusen, frikyrkorna – kom att bli utmärkande inslag i landskapet såväl på landsbygden som i städerna. Störst bland frikyrkosamfunden är Svenska Missionskyrkan, numera en del av Ekuмениakyrkan.

Till skillnad mot Svenska Kyrkans kyrkobyggnader som omfattas av kulturmiljölagen, har frikyrkorna inte getts någon uppmärksamhet i bevarandelagstiftningen. Många missionshus och missionskyrkor har försvunnit genom rivning eller försäljning. Det har inte heller gjorts några systematiska försök att dokumentera dessa innan det varit för sent. I själva verket förvaltar frikyrkan ett värdefullt kulturarv bestående av såväl anspråkslösa gamla missionshus som konstnärligt påkostade och arkitektoniskt gestaltade kyrkorum. Frikyrkans kulturarv berättar viktig samhällshistoria om hur väckelserörelsens folk levde och arbetade, bad och firade sin gudstjänst.

På initiativ av arkitekt Stig Florén och förre distriktsföreståndaren för Svenska Missionskyrkan i Västra Götaland, Pär Sandstedt, påbörjades 1997 ett arbete med att inventera missionsbyggnaderna. Varken Stig Florén eller Pär Sandstedt kunde då ana hur omfattande och tidskrävande detta arbete skulle komma att bli. I början av 2000-talet vände sig Stig till Regionmuseet (numera Västarvet) för att få hjälp med att systematisera dokumentationen. Länsstyrelsens kulturmiljöenhet har stöttat genomförandet med bl a bidrag till vissa omkostnader.

Samarbetet, men framför allt tack vare Stig Floréns enastående ideella arbetsinsats, har resulterat i att inte mindre än 627 missionshus och missionskyrkor inom Västra Götalandsdelen av distriktet kunnat identifieras och dokumenteras. Inventeringen är kommunvis uppställd och följer huvudsakligen de gamla länsområdena inom Västra Götaland; Göteborgs- och Bohus län, Älvsborgs län samt Skaraborgs län.

Tillägg 2016: Under 2013 och 2014 uppdaterades inventeringen med Mellerud, Färgelanda, Åmål, Bengtfors, Dals-Ed. Den inventeringen är redovisad i bilaga 10, Dalsland. Under 2016 uppdaterades inventeringen med norra delen av Gullspång samt Tranemo och Svenljunga kommuner. Totalt har med dessa delar 765 missionshus och missionskyrkor beskrivits. Inventeringen täcker därmed hela Västra Götalands län.

Originalhandlingarna från inventeringen finns deponerade i Västarvets arkiv i Vänersborg, tillgängliga för intresserade. Större delen av materialet är även inlagt i Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Västra Götaland, våren 2014 med tillägg hösten 2016

Mats Herklint
Länsstyrelsen

Karl-Arne Karlsson
Västarvet

Urban Erestam
Ekuмениakyrkan

Innehållsförteckning

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I SKÖVDE, sid 5

GAMLA MISSIONSHUSET SKÖVDE
IMMANUELSKYRKAN SKÖVDE
VÅMBS MISSIONSHUS
TOVATORPS MISSIONSHUS
HORNS MISSIONSHUS
TIMMERSDALA MISSIONSHUS
LERDALA MISSIONSHUS
MISSIONSHUSET KLIPPAN, SKULTORP
SKULTORPS MISSIONSKYRKA
LORINGA MISSIONSHUS
SVENTORPS MISSIONSHUS
SKOGSGLÄNTANS SOMMARHEM
VÄRSÅS MISSIONSKYRKA
VAROLA MISSIONSKYRKA
VRETENS MISSIONSKYRKA

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I HJO, sid, 44

HJO MISSIONSKYRKA
GREVBÄCKS MISSIONSHUS
MISSVEDENS MISSIONSHUS
FRITIDSGÅRDEN I MISSVEDEN
NORRA FÅGELÅS MISSIONSHUS
GRANBOLETS MISSIONSHUS
TORPS MISSIONSHUS
FRIDENE MISSIONSHUS
KORSBERGA MISSIONSHUS
MOFALLA MISSIONSHUS

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I TIBRO, sid 75

TIBRO GAMLA MISSIONSKYRKA
TIBRO NYA MISSIONSKYRKA
HÖRNEBO MISSIONSHUS
HÖRNEBOGÅRDEN
SMU-STUGAN FRÖSTORP
LAKENÄSGÅRDEN
FAGERSANNA MISSIONSHUS och SCOUTSTUGA
GRAVAFORS MISSIONSHUS
TOLSBY MISSIONSHUS
KROPPETORPS MISSIONSHUS
NORRA HÖGSHULTS MISSIONSHUS

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I MARIESTADS KOMMUN, sid 104

MARIESTADS MISSIONSHUS
MARIESTADS MISSIONSKYRKA
NOLHAGENS SOMMARHEM
BÄCKENS SOMMARHEM
LEKSBERGS MISSIONSHUS
TORSÖ MISSIONSHUS
BROMMÖSUNDS MISSIONSHUS
HASSLE MISSIONSHUS

SJÖTORPS MISSIONSHUS
RÅGLANDA MISSIONSHUS
BÖCKERSBODA MISSIONSHUS
ULLERVADS MISSIONSHUS
LUGNÅS MISSIONSHUS

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I GULLSPÅNGS KOMMUN, sid 135

HOVA MISSIONSKYRKA
HOVA PINGSTKYRKA
BRÅTA MISSIONSHUS
BAHULTS MISSIONSHUS
GÅRDSJÖ MISSIONSHUS

GULLSPÅNGS KOMMUN, NORRA DELEN, sid 154

GULLSPÅNGS FÖRSTA MISSIONSHUS
GULLSPÅNGS ANDRA MISSIONSHUS
EQUMENIAKYRKAN GULLSPÅNG (GULLSPÅNGS MISSIONSKYRKA)
OTTERBÄCKENS SJÖMANSKYRKA
OTTERBÄCKENS MISSIONSKYRKA
SÖRÖNS MISSIONSHUS (SÖRÖGÅRDEN)
GUNNARSTORPS MISSIONSHUS
DELEBÄCKS MISSIONSHUS
SÖDRA RÅDA MISSIONSKYRKA (HJÄLMKÄRRS MISSIONSHUS)
NOLBY MISSIONSHUS
ÅRÅS MISSIONSHUS

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I TÖREBODA KOMMUN, sid, 178

TÖREBODA MISSIONSHUS
TÖREBODA MISSIONSKYRKA
GASTORPS SOMMARHEM
HAJSTORPS MISSIONSSAL
BODA MISSIONSHUS
ÄLGARÅS MISSIONSKYRKA
ANDERSTORPS MISSIONSHUS
HABELSBOLETS MISSIONSHUS
MYRHULTS MISSIONSHUS
HALNA MISSIONSHUS
FÄGRE MISSIONSHUS

MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I KARLSBORGS KOMMUN del 1, sid 203

ÅSENS MISSIONSHUS
KARLSBORGS MISSIONSKYRKA
MISSIONSHYDDAN KARLSBORG
MÖLLTORPS MISSIONSHUS
MÖLLTORPS MISSIONSKYRKA
MÖLLTORPS SOMMARHEM
NOLTORPS MISSIONSHUS
KÄRRETS FÖRSTA MISSIONSHUS
KÄRRETS ANDRA MISSIONSHUS
SKALLHULTS FÖRSTA MISSIONSHUS
SKALLHULTS ANDRA MISSIONSHUS

**MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I
KARLSBORGS KOMMUN del 2, sid 226**
SVANVIKS MISSIONSHUS
FORSVIKS MISSIONSHUS
FORSVIKS MISSIONSKYRKA
VIKASKOGARNAS MISSIONSHUS

UNDENÄS MISSIONSHUS
LINDBERGAGÅRDEN
SÄTRA MISSIONSHUS
LINDHULTS FÖRSTA MISSIONSHUS
LINDHULTS ANDRA MISSIONSHUS
IGELSTADS MISSIONSHUS
HÖGHULTS MISSIONSHUS

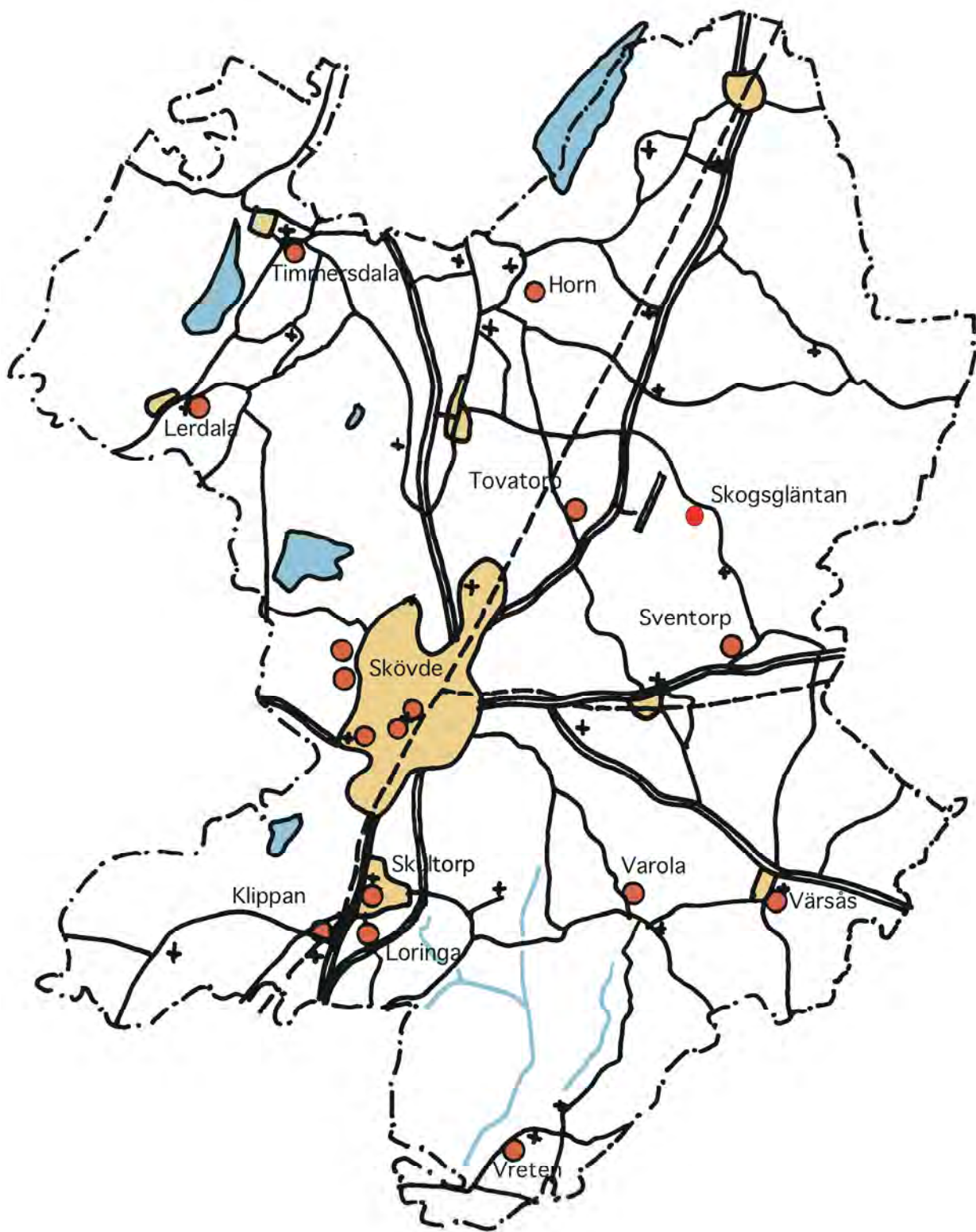


MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **SKÖVDE**

Skövde Missionshus
Immanuelskyrkan Skövde
Skövde Sommarhem
Våmbs Missionshus
Tovatorps Missionskyrka
Horns Missionshus
Timmersdala Missionshus
Lerdala Missionshus

Klippans Missionshus
Skultorps Missionskyrka
Loringa Missionshus
Sventorps Missionshus
Skogsgläntans Sommarhem
Värsås Missionskyrka
Varola Missionshus
Vretens Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2011*



Skövde kommun

Missionshus och missionskyrkor som är eller har varit anslutna till SMF/SMK

Skövde kommun

Missionshus och missionskyrkor som är eller har varit anslutna till SMF/SMK

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Skövde Missionshus	1872	1895	?	Rivet
2	Immanuelskyrkan Skövde	1897	-	330	I bruk
3	Skövde, sommarhem	1934	1972	-	Rivet
4	Våmbs Missionshus	1918	1962	50?	Rivet
5	Tovatorps Missionskyrka	1903	1978	150	Riven
6	Horns Missionshus	1907	-	75	I bruk
7	Timmersdala Missionshus	1898	1991	70	Bostad
8	Lerdala Missionshus	?	?	40?	Bostad
9	Klippans Missionshus	1920	1961	70?	Bostad
10	Skultorps Missionskyrka	1949	2000-t	50	Bostad
11	Loringa Missionshus	?	?	50?	Bostad
12	Sventorps Missionshus	1890	-	200	I bruk
13	Skogsgläntans Sommarhem	1947	1970	-	Bostad
14	Värsås Missionskyrka	1883	-	350	I bruk
15	Varola Missionskyrka	1886	2010	80	Förråd
16	Vretens Missionshus	1922	1997	100?	Bostad

GAMLA MISSIONSHUSET SKÖVDE



Lars Gustavssons verkstad på Fredsgatan där de första samlingarna hölls.

Läge:

Skövde kommun, Torggatan 4, Skövde.
Ägare: Skövde Missionsförening.



Skövde centrum, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Sten Engström, Timmersdala.

Byggnadens historia:

Redan på 1860-talet besöktes Skövde av resepredikanter från Jönköpings Missionsförening som regelbundet kom till staden och predikade evangelium. Samlingarna skedde till en början i snickaren och rep-slagaren Lars Gustavssons verkstad. Den var belägen i en gammal gård från 1600-talet på Fredsgatan 11 i Skövdes centrala del. Utrymmet i verkstaden var begränsat, och möten hölls även i stadens gäst-



Predikolokalen på Långgatan 16.

gästgård där det fanns rymligare lokaler. Efter upprepade framställningar uppläts folkskolan för mötena tills man kunde hyra en egen lokal i ett hus beläget på S:t Helenagatan 8. Huset ägdes av blanksvärtefabrikören L André, och när han byggde hus på Långgatan 16 lät han inreda en predikolokal för samlingarna i byggnadens övervåning. 1869 bildades Skövdes Missionsförening i denna lokal.

Den nybildade missionsföreningen började strax planera för att bygga ett eget missionshus, eftersom man tyckte att



Det gamla missionshuset vid Torggatan.

Andrés lokal var alltför liten. Man köpte därför en tomt på Torggatan 4 där man 1872 uppförde ett missionshus. Här rådde en livlig verksamhet med många möten och samlingar.

Församlingen hade hittills endast haft manliga medlemmar, men 1878 valdes de första kvinnorna in i församlingen. Kvinnornas inflytande var dock begränsat. Av stadgarna framgick att endast manliga medlemmar fick delta i församlingens överläggningar och beslut.

Missionshuset tjänade församlingen fram till 1895 då det såldes. I avvaktan på att den nya Immanuelskyrkan stod färdig 1897 hyrde församlingen Logen Thors lokal.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, ynglingaförening, jungfruförening, sångkör, syförening.

Källor:

- *De 40 åren*, minnesskrift av Nils Svensson 1937.

- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1944* av Greta Bolin, Evert Edlund, Gideon From 1944.

- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1994*, av Ruth From m fl 1994.

IMMANUELSKYRKAN SKÖVDE



Immanuelskyrkan sedd från Kungsgatan.

Läge:

Skövde kommun, Richertsgatan 1, Skövde.

Ägare: Skövde Missionsförsamling.

Besök: 2011 06 21 foto, intervju.



Skövde centrum, Immanuelskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Sten Engström, Timmersdala.

Byggnadens historia:

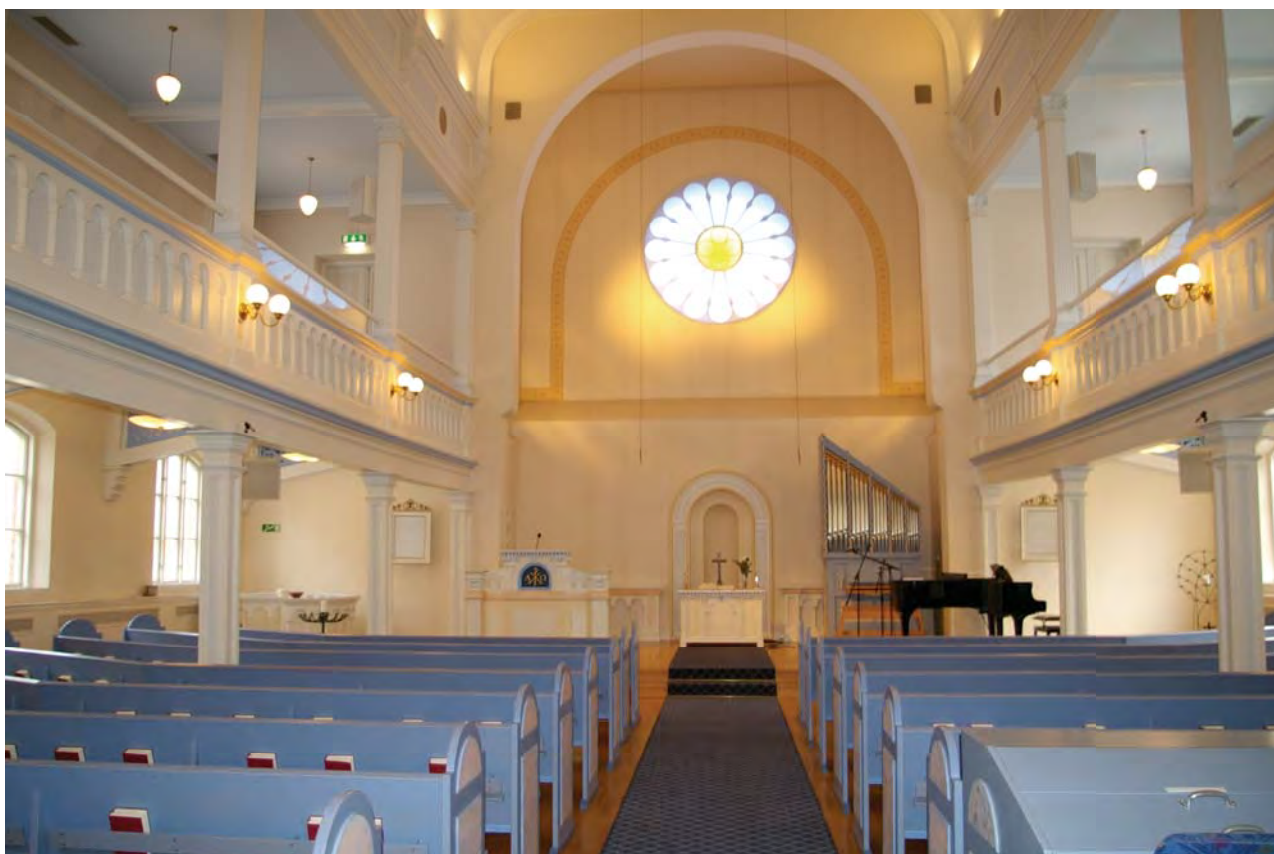
Församlingen hade sedan 1872 haft sin verksamhet i det gamla missionshuset vid Torggatan i Skövde, men 1890 väcktes



Kyrkan sedd från Richertsgatan.

frågan om ett nytt, större missionshus. Församlingen lämnade in köpanbud till stadsfullmäktige på flera olika tomter, men fick utan motivering avslag på sina anbud. 1894 sålde församlingen sitt missionshus med dispositionsrätt fram till 1 oktober 1895 med förhoppningen att man då skulle kunna flytta in i en nybyggd kyrka.

Nya köpanbud på tomter lämnades till kommunen, men även dessa blev avslagna. Vid ett tillfälle gällde det en tomt nära Elementarskolan, men då ansåg stadsfull-



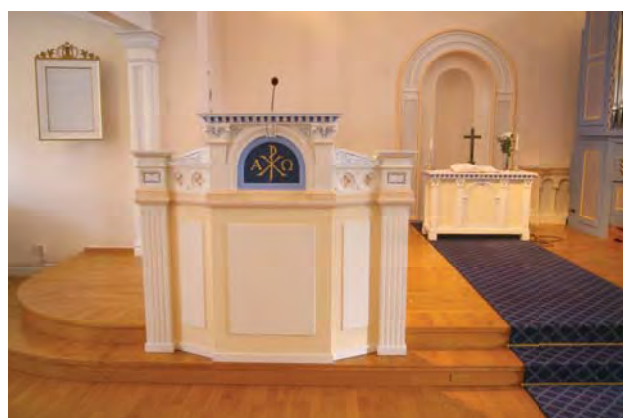
Kyrksalen.

mäktige att det skulle vara olämpligt att bygga en missionskyrka så nära nämnda läroverk. Till slut löstes frågan genom att byggmästare P J Pettersson, fabrikör E Lindholm och handlanden C J Karlstedt köpte en välbelägen tomt och sålde den vidare till församlingen. Nu påbörjades planeringen och byggarbetena för den nya kyrkan och 1897 stod den färdig. Arkitekt var A F Wahlström och byggmästare var ovan nämnda P J Pettersson. Byggnadskostnaderna uppgick till 22.000 kronor.

1903 installerades elektriskt ljus i kyrkan. 1911 byggdes piporgeln och 1922 drogs värmeledning in som ersatte kaminerna. 1924 gjordes en omfattande renovering av kyrkan varvid orgeln och estraden byggdes om och en dopgrav anordnades. Kostnaden för dessa arbeten uppgick till 24.000 kronor.

1953 gjordes en ny omfattande renovering och ommålning av kyrkan, varvid estraden byggdes om för tredje gången. Även orgeln byggdes om och till. Bottenplanet fick nya bänkar och mittgång. Konservator Hellström och konstnär Wallqvist medverkade vid färgsättningen.

Redan i slutet på 1930-talet hade man



Estraden.



Kyrksalen från estraden.



Kyrksalen 1897 - 1924.



Kyrksalen 1924 - 1957. Foto Åke Hägerström.



Fondläktaren 1924 - 1957. Foto Åke Hägerström.

diskuterat att göra en tillbyggnad av kyrkan för att få lokaler för församlings- och ungdomsarbetet, men världskriget kom emellan och först 1956 - 57 blev det möjligt att genomföra en tillbyggnad. Arkitekt var Hilding Olofsson och bygg-

nadsarbetena utfördes av byggnadsfirman Andersson och Johansson. Kostnaden uppgick till 382.000 kronor. Tillbyggnaden utfördes öster om den ursprungliga kyrkan och omfattade tre våningar och gav goda möjligheter för en ökad verksamhet.



Kyrksalen 1958 - 1987. Foto Åke Hägerström.

På 1980-talet blev det återigen aktuellt med en ombyggnad av kyrkan. Önskemål framfördes om bättre biutrymmen i form av större kök, bättre kapprum och toaletter och bättre kommunikations- och samlingsutrymmen. En omfattande utredning gjordes som resulterade i sex olika förslag, varav församlingen stannade för ett som innebar att kyrkans exteriör i huvudsak bibehölls, men kyrksalen vändes 180 grader genom att entrén flyttades från Kungsgatan till Richertsgatan och utrymmen för kyrktorg, kapprum och toaletter erhöles. Vid ombyggnaden av kyrksalen kunde många ursprungliga detaljer bibehållas. Arkitekt var Ingvar Blixt, Skövde. Inredningsarkitekt var Åsa Blixt som även svarade för färgsättningen. Byggnadsarbeten utfördes av SIBO Bygg AB. Byggnadskostnaderna uppgick till 4.800.000 kronor. Till detta kommer församlingsmedlemmarnas egna arbetsinsatser på drygt 3000 timmar. Återinvigningen ägde rum i januari 1988.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, bärande stomme och fasad av tegel, yttertaket var ursprungligen belagt med skiffer, men detta har senare ersatts av kopparplåt.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, tonår, konfirmationsundervisning, ungdomskör, barnkör, småbarnsmusik, kör, musikförening, veterankör, hornmusikkår, studiegrupper, pensionärsverksamhet, syförening. Immanuelskyrkan har också varit en samlingspunkt för distriktets verksamhet, och distriktets årsmöten har vanligen hållits i Immanuelskyrkan. Under senare år har ett samarbete ägt rum med Syrianskt-ortodoxa församlingen i Skövde som även hyr lokaler i Immanuelskyrkans undervåning.

Källor:

- *De 40 åren*, minnesskrift av Nils Svensson 1937.
- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1944* av Greta Bolin, Evert Edlund, Gideon From 1944.
- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1994*, av Ruth From m fl 1994.



Kaféet.



Fritidsgården.



Kyrktorget.



Barnens vrå.



Väntplatsen.



Andaktsrummet.



Ljusbäraren.



Församlingssalen.



Bildväven i församlingssalen hängde tidigare i Skultorps Missionskyrka.



Köket.



Öppna spisen i församlingssalen.



Källarplanets musikrum.

VÅMBS MISSIONSHUS

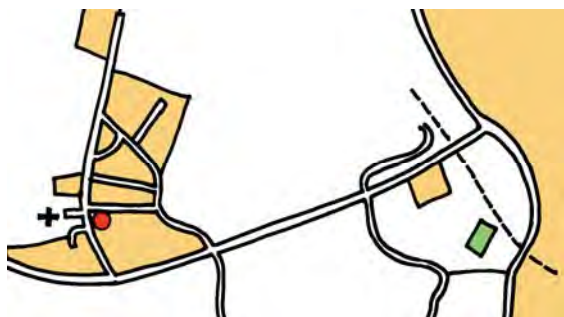


Våmb's Missionshus.

Läge:

Skövde kommun, Våmb socken, vid Våmbsvägen, 100 meter öster om Våmb kyrka.

Ägare: Skövde Missionsförsamling.



Våmb, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Sten Engström, Timmersdala.
Ingrid Andersson, Skövde.

Byggnadens historia:

1908 startade Skövde Missionsförsamling en söndagsskola i Blåbandsföreningens lokal i Våmb. 1918 köpte församlingen lokalen för 4.500 kronor. Den fick namnet Våmb's Missionshus och här bedrevs under flera årtionden ett livligt barn- och ungdomsarbete. Ofta hölls även väckelsemöten, och många kom till tro.

Efter andra världskriget avtog verksamheten. Genom förbättrade kommunikationer var det också lättare att komma ner till Immanuelskyrkan i Skövde, och

delta i verksamheten där. 1962 lades verksamheten ner i Våmb, och missionshuset såldes till Skövde kommun för 15.000 kronor. Byggnaden revs senare.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av träpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, väckelsemöten, söndagskola, scouter, juniorer.

Källor:

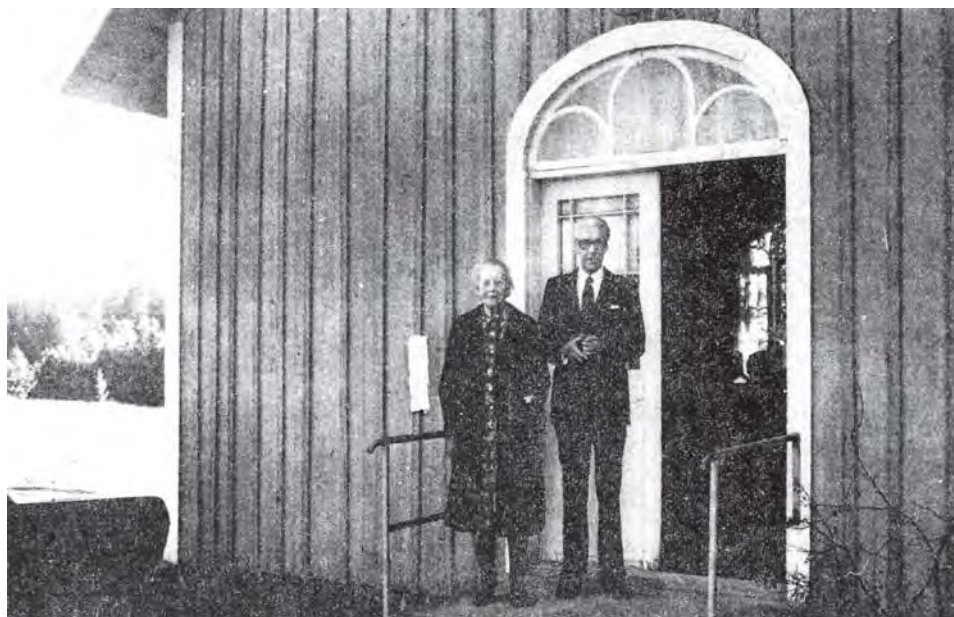
- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1944* av Greta Bolin, Evert Edlund, Gideon From 1944.

- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1994*, av Ruth From m fl 1994.



Våmb's Missionshus.

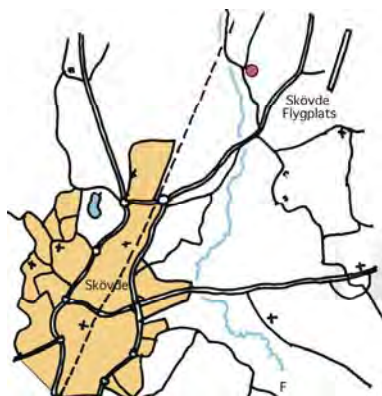
TOVATORPS MISSIONSHUS



Signe Svensson och Axel Jansson vid sista mötet i Tovatorps Missionshus 1978.

Läge:

Skövde kommun, Frösve socken.
Fastighetsbeteckning: Tovatorp 1:17.
Ägare: Tovatorps Missionsförsamling, senare Skövde Missionsförsamling.
Besök: 2011 06 21 foto, intervju.



Missionshuset, markerat med rött, ligger norr om Skövde.

Uppgiftslämnare:

Sten Engström, Timmersdala.

Byggnadens historia:

Tovatorps Missionsförening bildades någon gång under 1880-talet. 1896 fick föreningen en tomt som gåva för att på denna kunna bygga ett missionshus. 1901 eller 1903 uppförde också föreningen ett missionshus till en kostnad av 2.200 kronor. Pengarna gick huvudsakligen till byggnadsmaterialet, arbetena utfördes av frivilliga.

Möten anordnades i missionshuset med hjälp bl a från Skövde Missionsförsamling och Västergötlands Missionsförening. Med åren minskade verksamheten i omfattning, och 1965 införlivades församlingen med Skövde Missionsförsamling. Verksamheten bedrevs sedan som en utpost till Skövde, men 1978 lades verksamheten ner. Senare såldes missionshuset och det är nu rivet. I ett värdeutlåtande från år 1978 anges att byggnadsytan var 68 m² och tomtytan 250 m².

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, stomme av trä, fasadbeklädnad av stående träpanel, invändig beklädnad med pärlspontad panel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster.

Källor:

- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1994*, av Ruth From m fl 1994.
- *Tovatorps Missionshus*, beskrivning av Lars Erik Andersson Skövde 1991.
- Tidningsartikel om missionshusets nedläggning 21 aug. 1978.
- Värdeutlåtande över missionshuset från O H Olofsson Arkitektkontor AB 1978.

HORNS MISSIONSHUS



Missionshuset från nordväst.

Läge:

Skövde kommun, Horns socken, en km sydost om Horns kyrka.

Fastighetsbeteckning: Horn 4:14.

Ägare: Horns Missionsförsamling.

Besök: 2011 06 21 foto, intervju.



Trakten kring Horns kyrka, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Sten Engström, Timmersdala.

Byggnadens historia:

Sten Engström berättar: Historien om missionshuset börjar med Svenning Engström, ursprungligen från Frösve. Han gick

på 1860-talet i smedlära i Jönköping och blev då omvänd i Stora Missionshuset. År 1875 flyttade han till Horn och tog över bysmedjan.

Redan på 1870-talet samlades det en grupp av troende runt Svenning och hans familj. De hade möten i hemmen med tillresande predikanter från Alliansmissionen och Vestergötlands Missionsförening. Exakt när församlingen bildades finns det ingen uppgift om, men från 1897 finns det kassabok över Horns Friförsamling. Även namnet Horns Missionsförening har använts innan den fick namnet Horns Missionsförsamling.

Under en lång tid hölls verksamheten i hemmen, men församlingen växte och det blev mer och mer problematiskt. I början av 1900-talet hade Svenning överlåtit sin rörelse på sonen Albert och byggt ett nytt hus med en liten egen smedja. På samma tomt byggdes sedan ett missionshus som invigdes 1907. 1961 gjordes det en stor invändig renovering av Missionshuset.

På 1980-talet gick församlingen samman med Betelförsamlingen i Binneberg, som då tillhörde Helgelseförbundet. Under en tid var församlingen ansluten både till Svenska Missionsförbundet och Helgelseförbundet. När EFK bildades valde församlingen att från 1996 enbart tillhöra denna.

1998 gjordes en tillbyggnad av missionshuset och det fick då sitt nuvarande utseende.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet, sånggrupper.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändig klädsel av stående lockpanel, tak av tegel.



Missionshuset från sydost.



Plan av bottenvåning.

Horns Missionshus
Efter ritning av Arne Lindgren / SF

TIMMERSDALA MISSIONSHUS



Missionshuset 2011 ombyggt till bostad.

Läge:

Skövde kommun, Timmersdala socken, Grönegården, en km sydost om Timmersdala kyrka.

Ägare: Timmersdala Missionsförsamling.

Besök: 2011 06 21 foto, intervju.



Timmersdala, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Sten Engström, Timmersdala.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Timmersdala redan på 1860-talet då en grupp troende samlades till bönemöten. Ägaren

till Grönegården, Johan Ambjörnsson, skänkte tomtmark och 1898 uppfördes ett missionshus på tomten. Byggmästare var J A Enander. 1918 anslöt sig församlingen till SMF. Missionshuset blev mycket välbesökt och kom att fungera som ett andligt centrum i bygden.

1968 gjordes en genomgripande renovering av missionshuset. 1969 anslöt sig församlingen till Helgelseförbundet. Senare gick församlingen samman med pingstförsamlingen och verksamheten flyttades till Filadelfia i Timmersdala. 1991 såldes missionshuset till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändig klädsel av stående lockpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer.

Källor:

- *Boken om Timmersdala* av Arne Sträng 2009.



Söndagsskolan framför missionshuset 1937.



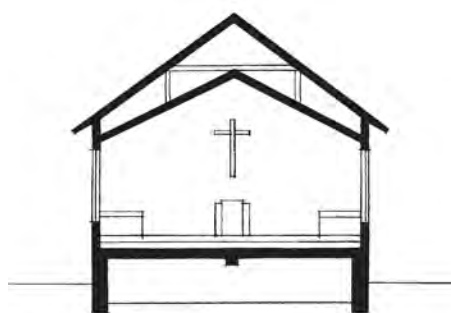
Gammal interiörbild från missionshuset. Väggmålningarna är utförda av Olof Werner, söndagsskollärare i församlingen.



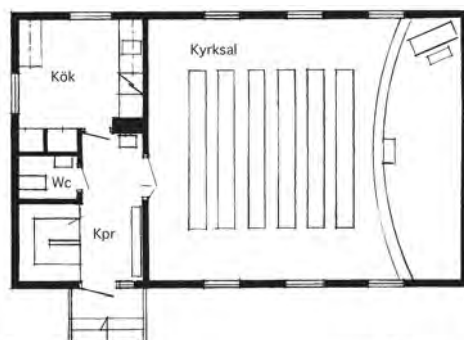
Sentida interiörbild. Även här är väggmålningarna utförda av Olle Werner.



Vindsvåning



Sektion



Bottenvåning

TIMMERSDALA MISSIONSHUS
 efter bygglovritning av Curt Wänerlind

1968

/ SF 2011

LERDALA MISSIONSHUS



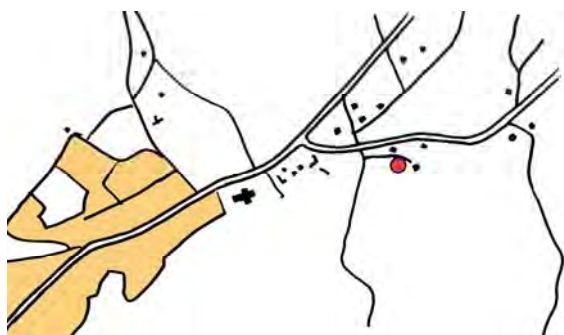
Missionshuset ombyggt till bostad.

Läge:

Skövde kommun, Lerdala socken, en halv km öster om Lerdala kyrka.

Ägare: Lerdala Missionsförsamling, numera privatperson.

Besök: 2011 06 21 foto, intervju.



Lerdala, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Sten Engström, Timmersdala.

Byggnadens historia:

Uppgifter saknas om husets historia. Verksamheten är numera nedlagd och huset användes som bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändigt klädsel av stående lockpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola ?



Missionshuset från norr.

MISSIONSHUSET KLIPPAN, SKULTORP



Missionshuset Klippan år 2000, ombyggt till bostad.

Läge:

Skövde kommun, Norra Kyrketorps socken, Skultorp.

Ägare: Skultorps Missionsförsamling.

Besök: 2000 04 19 foto, intervju.



Skultorp, missionshuset Klippan markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Rut och Gilbert Lorentzon, Skultorp.

Byggnadens historia:

Redan 1875 -80 organiserades en frikyrklig verksamhet i Skultorpsbygden, och norra

Kyrketorps Missionsförening bildades. Möten hölls till att börja med i hemmen, i en källarlokal i Höglända och i Skogslund, en fastighet på vägen till Klagstorp ägd av Altona Blåbandsförening. 1916 ombildades församlingen till Skultorps Missionskrets, och efterhand växte verksamheten i omfattning och man kände behov av en egen lokal. I februari 1919 sände Skultorps Missionskrets genom Gideon Fransson ut ett upprop till insamling för ett missionshus i Skultorp. Godsägare Blomqvist skänkte en tomt sydväst om Skultorps samhälle, och byggandet av missionshuset påbörjades sommaren 1919. Robert Fransson var ansvarig för utformningen av byggnaden. Han anses ha haft dåvarande I 9:s musikpaviljong som förebild till exteriören. Missionshuset stod klart i oktober 1920 och fick namnet Klippan. Huset bestod av ett enda rum med en förstuga. Till höger i rummet fanns en kamin och rakt fram ett podium med talarstol och orgel.

Verksamheten växte och redan 1925 var det dags för en tillbyggnad innehållande en liten samlingslokal, lilla salen.

1941 blev missionshuset Klippan ianspråktaget av försvaret, och verksamheten fick återigen flyttas till hemmen. Samtidigt skedde också en förändring av samhället genom att många flyttade in till det centrala Skultorp, och församlingen beslöt så småningom att anskaffa ett mer centralt beläget missionshus. 1949 inköptes därför en sommarstuga vid Höglandavägen i Skultorp, och efter att huset ställts i ordning flyttades verksamheten dit.

Missionshuset Klippan såldes 1961 för 3000:- efter att en längre tid ha stått öde. Huset byggdes om till bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändigt beklädnad av stående panel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

- *På väg, anteckningar från en studiecirkel, Skultorp 1977* av Valdemar Johansson.

- *Skövde Missionsförsamling 1869 - 1994* av Ruth From m fl 1994.



Gammal bild av missionshuset Klippan.

SKULTORPS MISSIONSKYRKA



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Skövde kommun, Höglandavägen 1, Skultorps.

Fastighetsbeteckning: Skultorp Svärtag 1:45 och Nytorp 4:3.

Ägare: Skultorps Missionsförsamling, senare Skövde Missionsförsamling.



Skultorp, missionskyrkan markerad med rött.

Besök:

2000 04 19 foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare:

Rut och Gilbert Lorentzon, Skultorp.

Byggnadens historia:

Församlingens första missionshus, kallat Klippan, ersattes 1949 av en sommarstuga vid Höglandavägen i Skultorp som ställdes



Missionskyrkan år 2000.



Kyrkan med Värsås-stugan i förgrunden.

i ordning till missionshus. Huset har senare byggts om ett flertal gånger för att bättre tjäna sitt ändamål. Byggnaden bytte namn till missionskyrka.

1957 iordningställdes en källare för juniorernas arbetsmöten.

1973 inköptes en "Värsås-stuga" som uppfördes på tomten och inpräktogs för



Kyrksalen år 2000.



Gammal bild av kyrksalen.

söndagsskolan, ungdoms- och scoutverksamheten.

1993 gick församlingen samman med Skövde Missionsförsamling. Verksamheten i Skultorp har efterhand minskat och efter år 2000 lades verksamheten ner och missionskyrkan såldes. Den användes nu som bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongsten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegelpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, symöten, söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomskör, musikförening.

Källor:

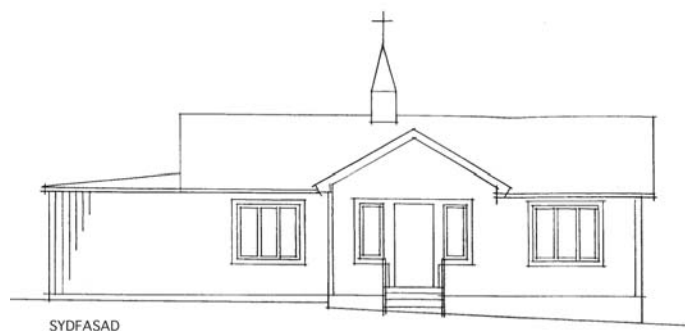
- *På väg*, anteckningar från en studiecirkel, Skultorp 1977, Valdemar Johansson.



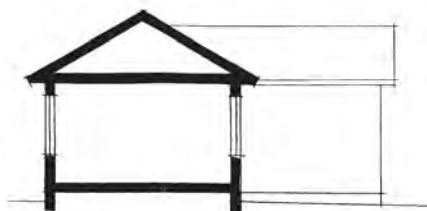
Nattoardsbordet med bildväv.



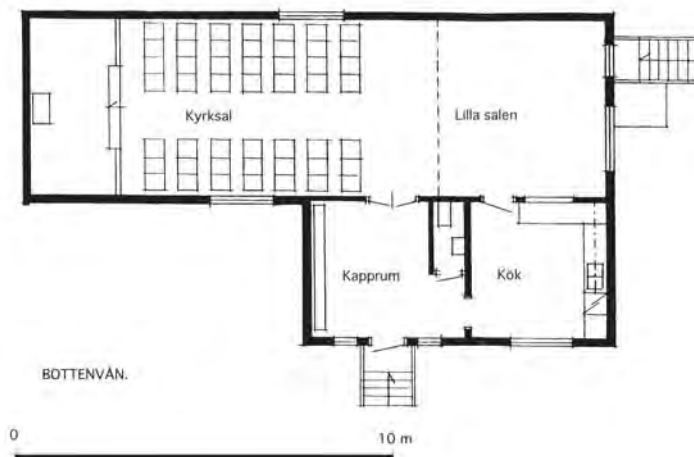
Köket.



SYDFASAD



SEKTION



BOTTENVÅN.

0 10 m

SKULTORPS MISSIONSKYRKA
Uppmätning 2000 04 19
Stig Florén

LORINGA MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Skövde kommun, Loringa socken
Besök: 2000 04 19 foto.



*Skultorpstrakten, Loringa Missionshus
markerat med rött.*

Uppgiftslämnare:

Rut och Gilbert Lorentzon, Skultorp.

Byggnadens historia:

Verksamheten är numera nedlagd och missionshuset är ombyggt till bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster.



Missionshuset år 2000, efter ombyggnad till bostad.

SVENTORPS MISSIONSHUS



Missionshuset sett från sydost.

Läge:

Skövde kommun, Sventorps socken, Björstorp, 2,7 km nordost om Sventorps kyrka.
Ägare: Sventorps Missionsförsamling.
Besök: 2011 08 25 foto, intervju.



Igelstorpstrakten, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Pastor Lennart Peterson, Falköping.
Svea Persson, Sventorp.
Britta Dunell-Gustafsson, Sventorp.

Byggnadens historia:

Sventorps Missionsförsamling bildades 1875. Vid ett sammanträde antecknade sig en grupp om cirka 15 personer för att medverka till att ett missionshus uppfördes i Sventorp. Medel till byggandet samlades in genom teckningslistor och Sventorps

gård skänkte en tomt. Många skänkte också gåvor eller gjorde frivilliga arbetsinsatser till bygget och 1878 stod missionshuset färdigt. Senare byggdes även ett bostadshus samt ett stall för kyrkbesökarnas hästar på tomt.

Missionshuset har en nästan kvadratisk plan och torde ursprungligen ha bestått av ett enda stort rum med betydligt högre rumshöjd än den nuvarande kyrksalen och med plats för cirka 200 personer. Ett stöd för denna tanke får man vid ett besök på missionshusets vind där vackra målerier från en tidigare period kan beses på ytterväggarnas insidor.

Renovering och ombyggnader utfördes 1937 och 1958, varvid missionshuset fick sin nuvarande planutformning.



Missionshuset från norr.



Kyrksalen 2011.



Kyrksalen från estraden.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, ytterväggar av s k gjuteteknik d v s en sorts betong bestående av kalksten och bruk. Ytterväggarna har sedan spritputsats och vitkalkats, taket är belagt med tegel. Mellanväggarna är utförda i trä.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, nyningar, scouter, juniorer, ungdomsförening, sångkör, musikgrupp, syförening.

Källor:

- Ett kort sammandrag öfver Sventorps Missionsförenings tillkomst och verksamhet sedan år 1891, handskriven historik skriven av församlingens sekreterare.



Estraden.



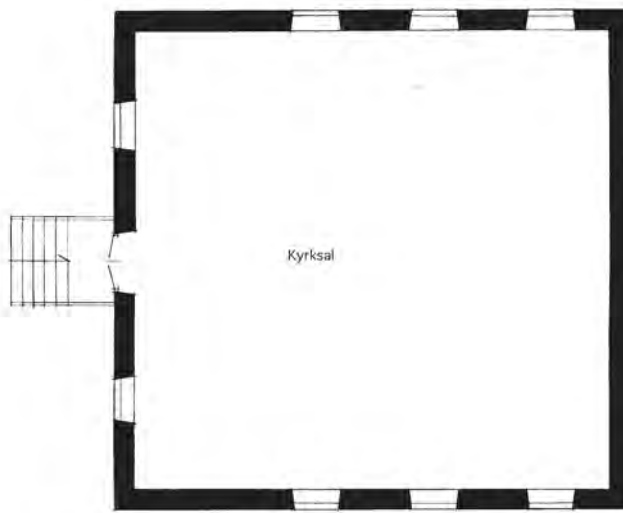
Detalj av väggmålning, synlig på vinden.



Lilla salen.



Församlingssalen användes även i barn- och ungdomsarbetet.



Trolig ursprunglig utformning



Uppmätningssritning från 2011

0 10 m

Skala

SVENTORPS MISSIONSHUS
 Rekonstruktion och uppmätning
 2011 08 27 / Stig Florén

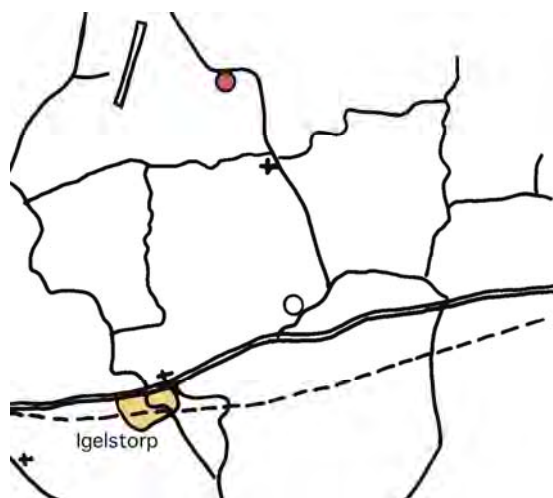
SKOGSGLÄNTANS SOMMARHEM



Skogsgläntans Sommarhem, målning av E Olsson.

Läge:

Skövde kommun, 6 km norr om Igelstorp.
Ägare: Sventorps Missionsförsamling.



Igelstorpstrakten, Skogsgläntans Sommarhem markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Svea Persson, Sventorp.

Byggnadens historia:

Skogsgläntan var ett gammalt hus som församlingen köpte och gjorde i ordning till mötes- och ungdomslokal 1947.

Sommarhemmet var i funktion till omkring år 1970 då verksamheten lades ner och byggnaden såldes till en privatperson. Den är numera ombyggd till bostad.

Verksamhet:

Gudstjänster, ungdomsverksamhet, vårfirande.

VÄRSÅS MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan från sydväst.

Läge:

Skövde kommun, Värsås socken, Djursätravägen 17, Värsås.

Fastighetsbeteckning: Värsås Sörgården 4:9.

Ägare: Värsås Missionsförsamling.

Besök: 2011 08 25 foto, intervju.



Värsås, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

- Pastor Lennart Peterson, Falköping.
- Ingvar Gunnarsson, Värsås.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Värsås redan på 1850-talet. Prästerna i Värsås



Missionskyrkan från nordost.



Gammal bild av missionshuset från sydväst.

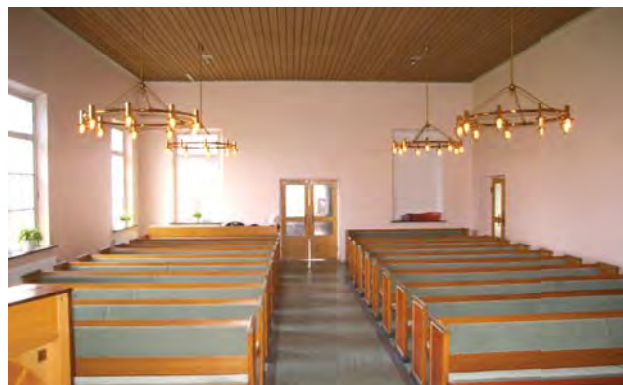
kyrka var positiva till den nya rörelsen och upplät kyrkan för missionsmöten och gudstjänster. Samlingar ägde också rum i skolan och i fröknarna Ortmans barnhem i Värsås.



Kyrksalen.

1873 slöt sig de troende samman och bildade Wersås Missionsförening som 1921 ombildades till Vårsås Missionsförsamling. 1877 inköpte församlingen barnhemmet och höll där de flesta av sina sammankomster. Vid större möten var lokalerna i barnhemmet dock för små, och möjligheten att hålla möten i kyrkan hade försvårats genom att nya unga präster i kyrkan var motståndare till den fria andliga verksamheten. Församlingen beslöt därför 1882 att bygga ett eget gudstjänsthus. En tomt anskaffades och arbetet påbörjades samma år. En hemmansägare åtog sig att skaffa tegel till bygget och i utbyte fick han barnhemmet. Grundläggningarbetena och transporten av teglet fick missionsvännerna själva ombesörja. 1883 stod missionshuset färdigt och hade då inklusive inredning kostat 6.291 kronor. Missionshuset rymde med sina två salar 350 personer.

Missionshuset tjänade församlingen utan större förändringar fram till 1956 då en omfattande renovering av byggnaden genomfördes för en kostnad av 100.000 kronor. Därvid ändrades kyrksalen så att församlingen, som tidigare satt vänd mot söder, nu sitter vänd mot norr, och kyrk-



Kyrksalen från estraden.



Bibelspråkstavla på kyrksalens vägg.

salens läktare togs bort. Byggnadens namn ändrades till Vårsås Missionskyrka.

1973 kompletterades kyrkan med en tillbyggnad i två plan med en sammanlagd yta av 270 kvm innehållande lokaler för församlingen och ungdomsarbetet. Kostnaden uppgick till 200.000 kronor.

1987 förnyades estraden i kyrksalen och kyrkan målades om invändigt.



Församlingssalen.

Byggnadsmaterial:

I ursprunglig byggnad: grund av huggen sten, väggar och fasader av tegel, yttertak av tegel.

I tillbyggnaden: grund av betong, stomme av trä, fasader av tegel, yttertak av papp.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, tonår, konfirmationsundervisning, barnkör, ungdomskör, musikkår, musikförening, syförening, pensionärsverksamhet, bibelstudier, alfakurser, tältmötes-serier.

Källor:

- *Värsås Missionsförsamling jubileumsskrift 1973*, Stig-Arne Jacobsson.



Mysvrån vid församlingssalen.



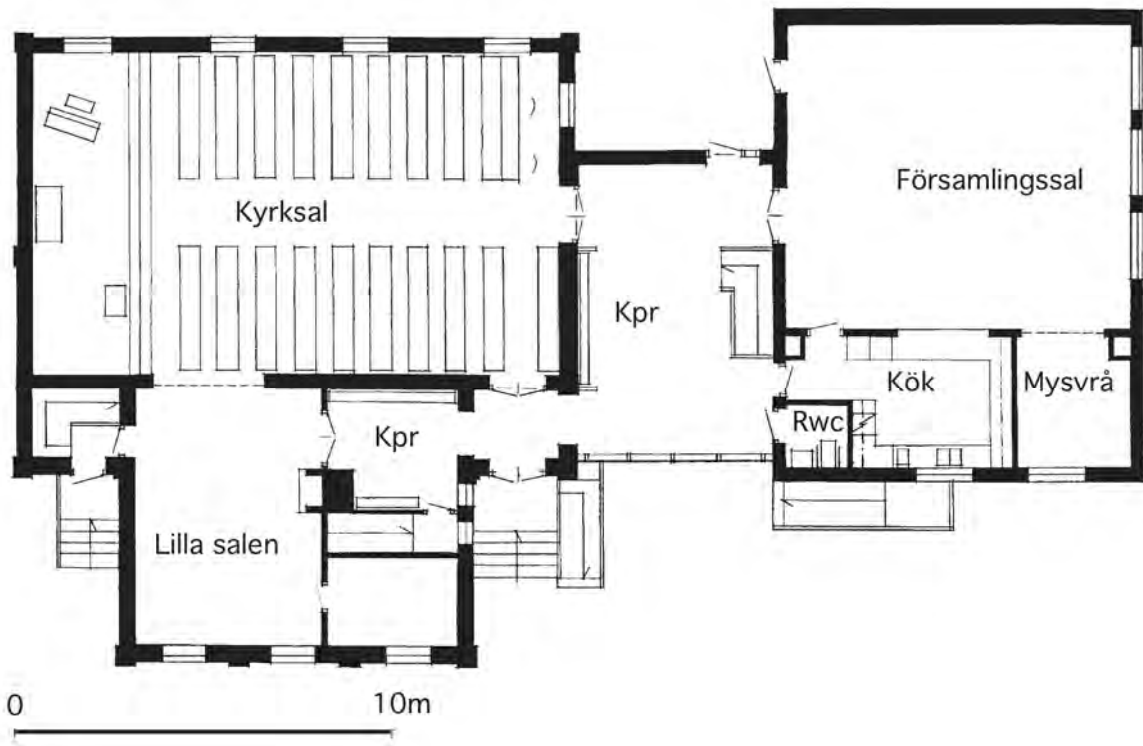
Samlingsrummet i källarvåningen.



Kapprummet.



Ungdomsrummet.



Bottenvåning



Källarvåning

VÄRSÅS MISSIONSKYRKA
 Efter bygglovritning av R Hagstedt 1979
 Skala 1:200 / SF 2011

VAROLA MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan från sydväst 2010

Foto: Stefan Nilszén.

Läge:

Skövde kommun, Varola socken, en km nordväst om Varola kyrka.

Fastighetsbeteckning: Varola Prästbol 9:1.

Ägare: före 2010 Varola Missionsförsamling, därefter Gösta och Gunvor Kvick.

Besök: 2011 08 25 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

- Pastor Lennart Peterson, Falköping.
- Britt Svensson, Varola.
- Stefan Nilszén, Älvsjö.



Varola, missionskyrkan markerad med rött.



Ungdomsföreningen framför västfasaden 1913.



Missionshusets västfasad tidigt 1900-tal. Ingångarna har nu fått små förstukvistar.



Missionshuset efter 1960 års renovering.



Byggnaden från nordost 2011.



Kyrksalen annandag jul 2009.

Foto: Stefan Nilszén.

Byggnadens historia:

1869 - 1870 uppstod en väckelse i Varola-bygden. Prosten i Varola, Jakob Otterström, var positiv till väckelsen så länge den höll sig inom kyrkans ram och möten hölls bl a i Varola kyrka och i skolan. En sällskap bildades 1870, en söndagsskola startades 1876 och 1884 bildades Varola Friförsamling.

Några år senare kom unga, nya präster till Varola kyrka och de hade en annan inställning till väckelsen. Det var nu inte längre möjligt för friförsamlingen att hålla möten varken i kyrkan eller i skolan. Församlingen satsade därför på att bygga ett missionshus för sin verksamhet. Bygget påbörjades 1885 och intresset var stort i bygden. Även de som inte var medlemmar i församlingen ställde upp och hjälpte till. Det berättas att några Varola-bor körde fram stockar till bygget nattetid för att inte bli kända som församlingens vänner. När missionshuset stod färdigt 1886 hade församlingen därför inga stora skulder.

Bröllop i kyrksalen 1954, Maj-Britt Johansson och Pontus Nilszén.





Fonden efter 1960 års ombyggnad.

1929 genomfördes en renovering av missionshuset. Nya bänkar sattes in i kyrksalen och vedkaminen, som stått mitt i salen, flyttades till den bakre väggen.

1960 gjordes en omfattande om- och tillbyggnad av missionshuset projekterad av ingenjör Curt Wänerlind, Götene. Kyrksalen fick ett nytt utseende med mittgång. Estraden gjordes öppen, ett nattvardbord placerades vid fondväggen och predikstolen vid sidan. Ingången till kyrkan flyttades från långsidan till södra gaveln och kyrkan fick en utökad lilla sal.

1970 ändrades byggnadens namn till Varola Missionskyrka. 2002 gjordes en tillbyggnad med en rymlig entré och en handikapptalett. Estradens fondvägg målades i en mångfald färgtoner och utvändigt målades huset om i en röd färg.

2010 hade antalet medlemmar i församlingen minskat, verksamheten lades ner och missionskyrkan såldes.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, fasaderna var ursprungligen klädda med stående träpanel men kläddes senare med asbest-cementskivor (Sidiplattor), taket är belagt med tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, juniorer, ungdomsförening, syförening, bibelstudier.

Källor:

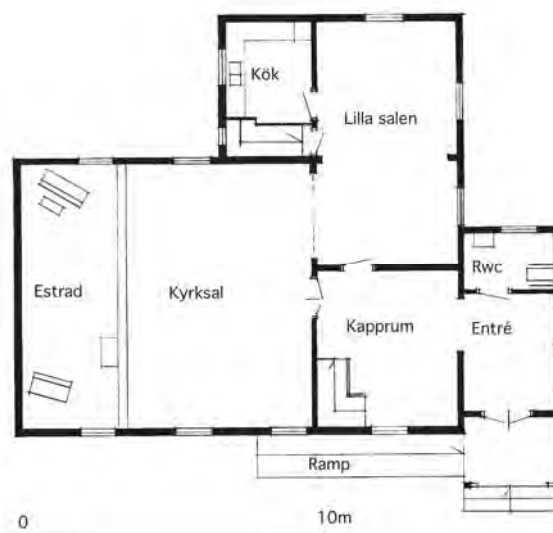
- *Varola Missionsförsamlings historia* av Pontus Nilszén 1984.

- *En bit av Varola, Varola Missionsförsamling 100 år 1984*, av Pontus och Stefan Nilszén m fl 1984.

- *Varola Missionsförsamling en bildberättelse* av Stefan Nilszén 2010.



"Kommen till mig i alle"
Tavla från missionshusets fondvägg.



Varola Missionskyrka efter 2002 års tillbyggnad.

VRETENS MISSIONSKYRKA



Gammal bild på Vretens Missionshus från väster.

Läge:

Skövde kommun, Edsåsa socken, Vreten, en km sydväst om Vretens kyrka.

Ägare: Ursprungligen Vretens Missionsförsamling, numera privatperson.

Besök: 2011 08 25 foto, intervju.



Vreten, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

- Pastor Lennart Peterson, Falköping.
- Ingemar Fredriksson, Vreten.

Byggnadens historia:

Grevinnan Anna Charlotte Posse på Vretens gård kallade väckelsens predikanter till Vreten och tog emot dem på sin gård. De predikade i den närbelägna sockenkyrkan. En församling bildades 1884. Församlingens sammankomster ägde rum i hemmen och i skolan.



Gammal bild av fasaden mot sydost.

1918, när skolan byggts om och inte längre ansågs lämplig för sammankomsterna, beslöt församlingen att undersöka möjligheten att bygga ett eget missionshus. Greve Posse på Vretens gård lät församlingen arrendera en tomt och på våren 1922 påbörjades byggandet av missionshuset. Bygdens folk ställde upp, timmer skänktes och många frivilliga dagsverken utfördes. I november samma år stod missionshuset klart. Byggnadskostnaden uppgick till 13.700 kronor.



Estraden i kyrksalen 1953.

1943 kunde församlingen friköpa missionshustomten. 1968 gjordes en genomgripande renovering av missionshuset. Stora salen minskades och ett rum erhöles för söndagsskolan och mindre samlingar. Huset värmeisolerades, elvärme, vatten och avlopp installerades. Även denna gång ställde bygdens folk upp med virke och frivilliga dagsverken. Kostnaden för renoveringen uppgick till 83.000 kronor. Namnet ändrades till Vretens Missionskyrka. År 1997 lades verksamheten ner och fastigheten såldes. Den har under flera år använts av Svenska kyrkan men är numera ett privatägt bostadshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasaden var ursprungligen klädd med liggande träpanel, senare med stående panel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, nying, scout, juniorförening, ungdomsförening, sångförening, syförening.

Källor:

- Handskriven historik från 1927 av Fritz Andersson, församlingens sekreterare.

- Maskinskriven historik från 1972 då missionshuset var 50 år.

- *Vretens Missionsförsamling, väckelse, historik och verksamhet* av Bertil Fredriksson och Gunnel Marwén, ur *Billingsbygden 1998*.

Takbelysning i lilla salen.



Bilder från lilla salen före 1968.





Missionskyrkan 2011 ombyggd till bostad. Till det yttre har utseendet från 1968 i huvudsak bevarats.



Interiör av kyrksalen efter 1968 års ombyggnad.



Lilla salen.



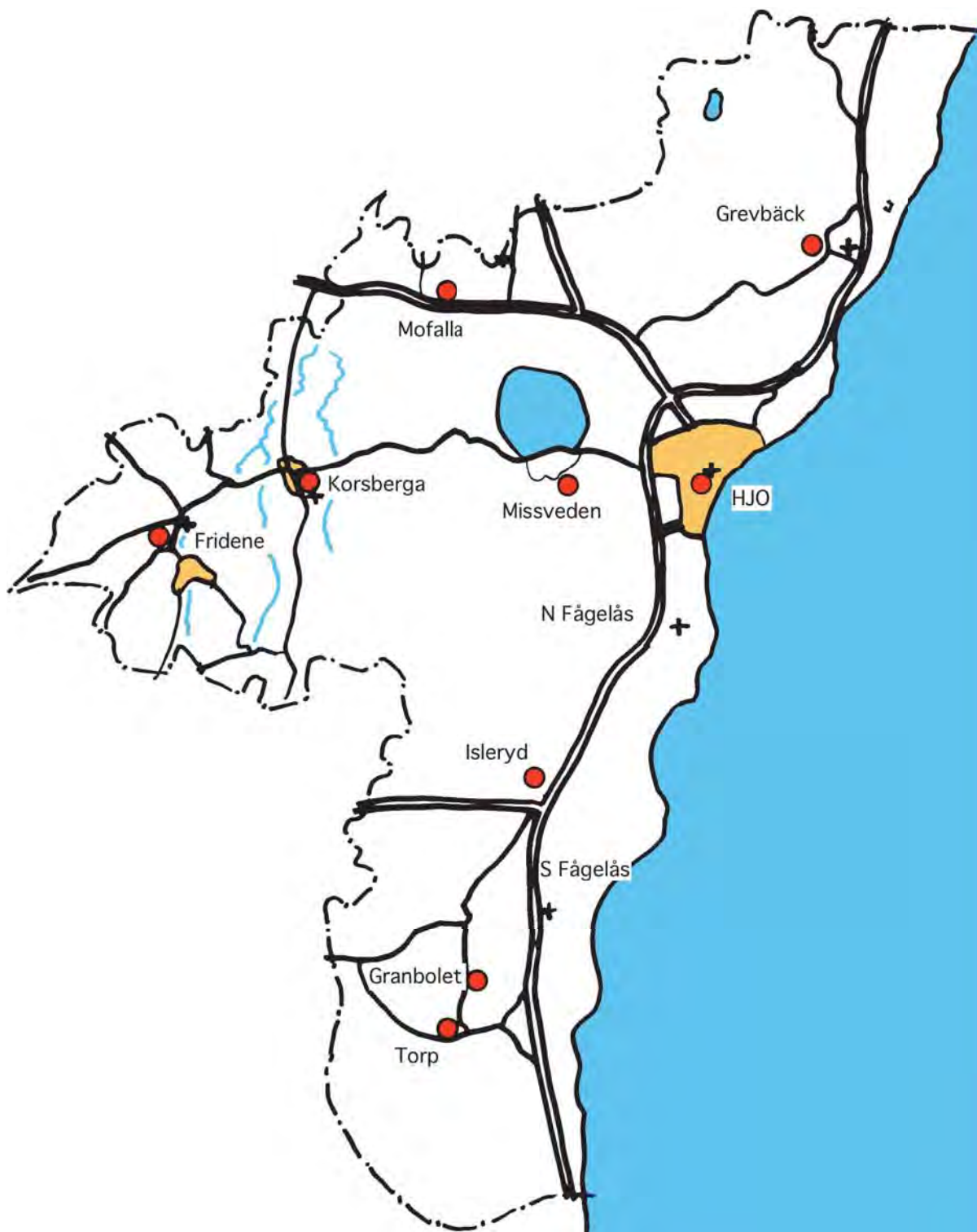
Söndagsskolans standar.



MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I HJO

Hjo Missionskyrka
Grevbäcks Missionshus
Missvedens Missionshus
Fritidsgården i Missveden
Norra Fågelås Missionshus
Granbolets Missionshus
Torps Missionshus
Fridene Missionshus
Korsberga Missionshus
Mofalla Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2012*



Hjo kommun

Missionshus och missionskyrkor

Hjo kommun

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till SMF/SMK eller Västergötlands Missionsförening.

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Hjo Missionskyrka	1885	-	300	I bruk
2	Grevbäcks Missionshus	1880-t	1973	100?	Rivet
3	Missvedens Missionshus	1870-t	1985	100?	Rivet
4	Fritidsgården i Missveden	1963	-	-	I bruk
5	N Fågelås Missionshus	1901	1991	300	Bostad
6	Granbolets Missionshus	1884	1975	400	Nedbrunnet
7	Torps Missionshus	1909	19??	100?	Hembygdsgård
8	Fridene Missionshus	1890-t	1980-t	100?	Församlingshem
9	Korsberga Missionshus	1883	-	100	I bruk
10	Mofalla Missionshus	1901	-	60	I bruk

HJO MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan från nordväst.

Läge:

Hjo kommun, Hjo socken, Torggatan 3, Hjo.

Fastighetsbeteckning: Duvan 3.

Ägare: Hjo Missionsförsamling.

Besök: 2012 04 12 foto, intervju.



Hjo, missionskyrkan markerad med rött.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Hjo på 1850-talet genom resande kolportörer och predikanter. Till att börja med hölls möten i hemmen men 1862 uppförde missions-



Missionskyrkan från nordost. I bakgrunden ses Lutherska Missionshuset.



Missionskyrkan kallades ursprungligen Betelkapellet. Bild från 1895.



Kyrksalen 2012, konstverket bakom nattvardsbordet är skapat av Gerd Allert.

vänner i staden och den omgivande landsbygden ett missionshus i trä på tomt 32 vid Trädgårdsgatan i Hjo, Lutherska Missionshuset. Huset gav rymliga lokaler för verksamheten.

1882 uppstod delade meningar inom församlingen beträffande läran om försöningen. Detta medförde att inflytelserika medlemmar som företrädde den s k gamla åskådningen utestängde de som hade en friare åskådning från församlingen. De utestängda bildade då en ny församling med namnet Hjo Kristna Brödraförening. Namnet ändrades senare till Hjo Missionsförsamling.

Brödraföreningen höll till att börja med sina samlingar i hemmen och i en förhyrd sal vid Hantverkargatan. Lokalen visade sig dock vara för liten för församlingens behov och en tomt inköptes vid Torggatan, omedelbart intill Lutherska Missionshuset, för att församlingen skulle kunna uppföra en egen kyrka där. En av församlingsmedlemmarna änkefru Kristina Ström skänkte en grundplåt på 1000 kronor, och kyrkobyggmästaren Anders Pettersson



Kyrksalen med läktare.



Kyrksalen omkring år 1900.

från Vårsås utarbetade ritningar och 1885 kunde kyrkan byggas. Den fick namnet Betelkapellet och innehöll en större sal med 300 platser och en mindre sal samt bostad för vaktmästaren. Byggnadskostnaden uppgick till cirka 10.000 kronor. Kyrkan hade ursprungligen ett torn över gatufasaden men detta revs 1904.

Med tiden växte församlingen och kraven på utrymmen ökade. 1918 gjordes därför en tillbyggnad. Kyrksalen förlängdes, fondpartiet förnyades och antalet platser ökades till cirka 500. Kyrkans yttre förändrades dock inte avsevärt. Namnet Betelkapellet ändrades till Missionskyrkan. Kostnaderna för ombyggnaden uppgick till cirka 30.000 kronor. 1923 ordnades en dopgrav under estraden.

1927 gjordes en grundlig renovering av kyrkan både in- och utvändigt. Kyrksalens fond och talarstolen ändrades, huset målades om, yttertaket cementtakpannor ersattes med galvaniserad plåt och centralvärme installerades. 1928 inköptes en pedalorgel med 5 stämmor.

1950 restaurerades kyrksalen för 40.000 kronor. 1956 inköptes en piporgel för 20.000 kronor.

1952 inköpte församlingen grannfastigheten Duvan 2, och en tidigare banklokal inreddes till ungdomshem. 1958 byggdes huset samman med missionskyrkan. På 1980-talet renoverades kyrkan på nytt.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av tegel utvändigt slätputsad, yttertak av falsad och målad slätplåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, barnverksamhet, nyingar, scouter, tonår, konfirmationsundervisning, ungdomskör, sångkör, musikförening, syförening, pensionärsverksamhet, studieverksamhet.

Källor:

- *Hjo Kristna Brödräfsamling 1882 - 1922*, utgiven av församlingen 1922.

- *Hjo Kristna Brödräfsamling 1882 - 1932*, utgiven av församlingen 1932.
- *Hjo Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.



Kyrksalen 1918 - 1928.



1929-1950.



1951.



Församlingsvåningen.



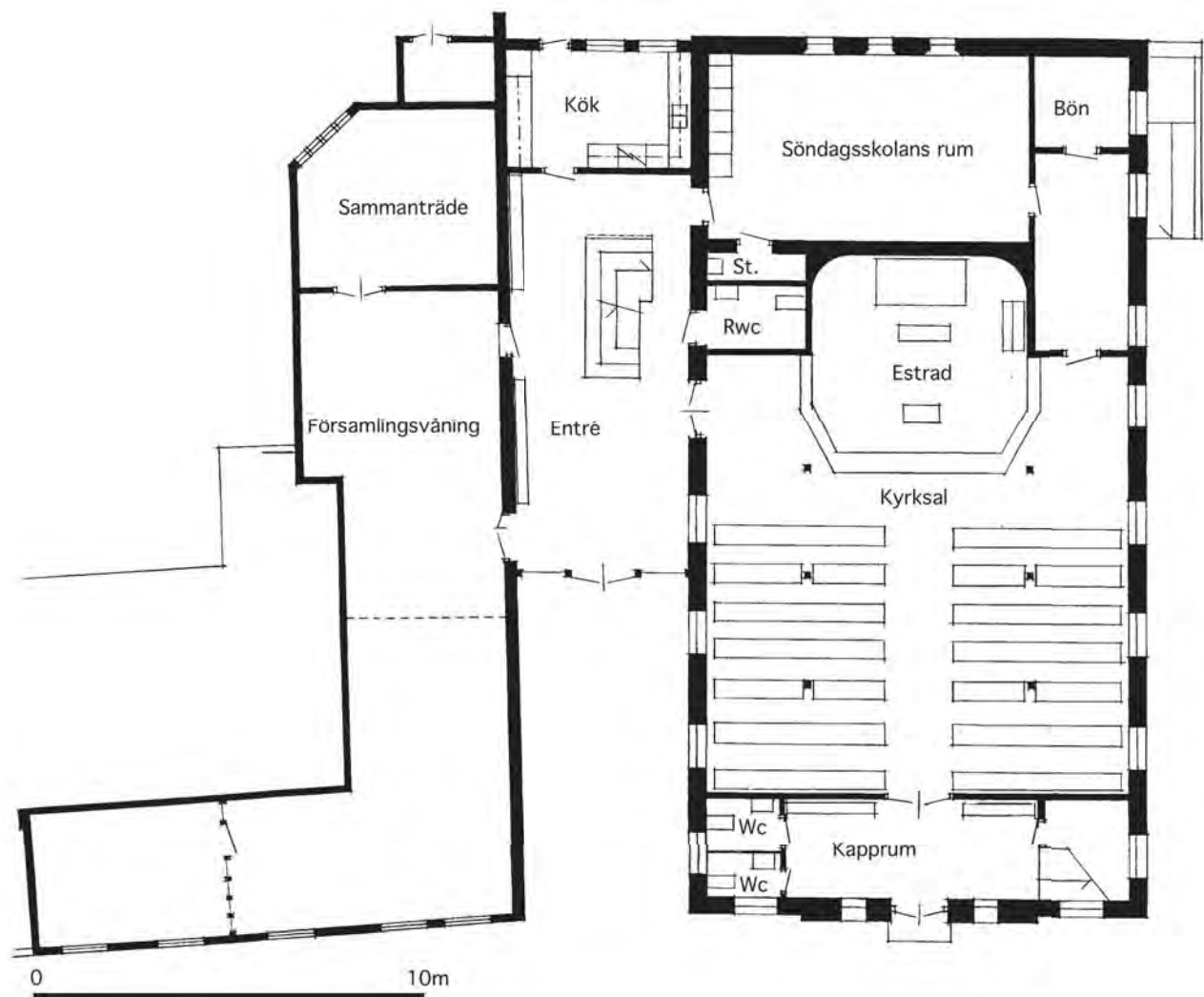
Församlingsvåningen.



Söndagsskolans rum.



Kristusbild i församlingsvåningen.



Plan av bottenvåning

HJO MISSIONSKYRKA
 efter bygglovritning från 1982 av
 Stig Axell, Atrio Jönköping

GREVBÄCKS MISSIONSHUS



Gammal bild på missionshuset.

Läge:

Hjo kommun, Grevbäcks socken, 1 km nordväst om Grevbäcks kyrka.
Fastighetsbeteckning: Nolberga 1:8.
Ägare: Hjo Missionsförsamling.



Grevbäck, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

När Hjo Kristna Brödrarförsamling köpte tomten vid Torggatan 3 i Hjo för att där bygga Betelkappellet fanns ett magasin på tomten. Det monterades ner och flyttades till Grevbäck där församlingen i slutet av 1880-talet monterade upp och ställde i ordning det till ett missionshus. Verksamheten i missionshuset drevs som en utpost till missionsförsamlingen i Hjo fram till 1973 då verksamheten lades ner och huset såldes. Huset är numera rivet.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, syförening.

Källor:

- *Hjo Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.



Juniorföreningen i Grevbäck 1944.

MISSVEDENS MISSIONSHUS



Söndagsskolan samlad utanför missionshuset 1915.

Läge:

Hjo kommun, Hjo socken, Missveden.
Fastighetsbeteckning: Missveden 1:28.
Ägare: Tidvis Hjo Missionsförsamling och
tidvis Missvedens Missionsförsamling.
Besök: 2012 04 12 foto.



Missveden, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

Missionshuset byggdes troligen någon gång i början av 1870-talet, sannolikt som en utpost till Hjo Missionsförsamling som bland annat höll söndagsskola där. Huset gick under namnet söndagsskolhuset. Men även gudstjänster, möten och ungdomsverksamhet förekom. Omkring 1916 - 1917 begärde missionsvännerna i Missveden att själva få ta hand om arbetet. Gruppen kallade sig Missvedens Församling av Troende och höll sitt första årsmöte 1924. Församlingen drev verksamheten i missionshuset fram till 1961 då församlingen upphörde och missionshuset och verksamheten överläts till Hjo Missionsförsamling. Missionshuset renoverades och återinvigdes i oktober 1961.

Verksamheten utvidgades genom att den intilliggande bondgården Nolgården/

Sörgården inköptes 1963, rustades upp och ställdes i ordning som fritidsgård för församlingen.

1985 lades verksamheten i missionshuset ner och huset revs därefter.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet.

Källor:

- *Hjo Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.



Den gamla missionshustomten är numera öde.

FRITIDSGÅRDEN I MISSVEDEN



Det gamla bostadshuset är nu huvudbyggnad på fritidsgården. Sedd från sydost.

Läge:

Hjo kommun, Hjo socken, Missveden.
Fastighetsbeteckning: Missveden Nolgården 1:3 och Missveden Sörgården 2:4
Ägare: Hjo Missionsförsamling.
Besök: 2012 04 12 foto, intervju.



Missveden, fritidsgården markerad med rött.



Huvudbyggnaden från nordväst.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

Hjo Missionsförsamling hade drivit verksamhet i Missvedens missionshus som en utpost till församlingen. Verksamheten utvidgades genom att den intilliggande bondgården Nolgården / Sörgården inköp-



Den gamla ladan ombyggd till samlingslokal.



Ladan med sin glasveranda.

tes 1963, rustades upp och ställdes i ordning som sommarhem och lägergård för församlingen. Gården utnyttjas sommartid vid gudstjänster, friluftsmöten, ungdomsverksamhet, hajker, läger och söndagsskolfester. Gården utgör en stor tillgång för hela församlingens arbete och hyrs också ut till skolklasser och flera olika organisationer för lägerverksamhet.

Byggnaderna på gården består av det gamla bostadshuset, en lada som byggts till med en glasveranda och ställts i ordning till samlingslokal för användning sommartid, en byggnad med toaletter, en liten gäststuga samt två vindskydd för övernattnig. I nära anslutning finns lämp-

liga markområden för tältläger samt en stor bollplan.

Byggnadsmaterial:

Det gamla bostadshuset: grund av natursten, stomme av timmer, utvändigt klädd med stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i anläggningen:

Gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, läger.

Källor:

- *Hjo Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.



Toaletterumsbyggnaden.



Till gården hör stora markområden lämpliga för läger.



Orienteringstavla.



I skogsbrynet ligger ett vindskydd för övernattnig i det fria.

NORRA FÅGELÅS MISSIONSHUS



Norra Fågelås Missionshus i Isleryd sett från söder.

Läge:

Hjo kommun, Norra Fågelås socken, Isleryd, 5 km sydväst om N Fågelås kyrka.

Fastighetsbeteckning: Isleryd 1:6.

Ägare: Tidigare Fågelås Missionsförsamling, numera privatperson.

Besök: 2012 0412 foto.



Isleryd, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

Våren 1876 nåddes Hjo och trakten där-omkring av en omfattande evangelisk väckelse. 1878 bildade de troende i Norra och Södra Fågelås en egen församling, som kom att omfatta inte mindre än 224 personer. Under de närmast följande åren arbetade församlingen i enighet, men under 1880-talet delades församlingen i två, en i Norra Fågelås och en i Södra Fågelås.

I Norra Fågelås Missionsförsamling bildades en Ynglingaförening, som 1894 föreslog att församlingen skulle bygga ett missionshus. Församlingen samtyckte och man började samla pengar till bygget. Ynglingaföreningen lämnade en grundplåt på 50 kronor, men det dröjde till 1899 innan det var möjligt att gå vidare med byggplanerna. Ägaren till Isleryds Skattegård upplät ett markområde som tomt för missionshuset, och församlingen beslöt att uppföra ett missionshus som skulle rymma två salar och bostad för vaktmästare.

Stora salen skulle rymma cirka 300 sittplatser, och huset skulle uppföras av bräder med fyllnad av spån. En byggnadskommitté utsågs och arbetena påbörjades. Efter gemensamma ansträngningar stod missionshuset klart och invigdes 1901. Byggnadskostnaderna uppgick till 7000 kronor.

En vaktmästare anställdes som fick fri bostad mot att han ombesörjde städning, eldning och belysning. Till eldning och belysning anskaffade församlingen "materialerna". Dessutom fick vaktmästaren 8 kronor per år till hjälp vid skurning av golven.

1921 renoverades missionshuset, och 1928 beslöt man att montera in elektriskt ljus. 1958 - 1959 gjordes en omfattande renovering av missionshuset.

Norra Fågelås Missionsförsamling ändrade 1975 namn till Fågelås Missions-

församling och Södra Fågelås Missionsförsamlings medlemmar hälsades välkomna. Missionsförsamlingen upphörde 1997. Huset är numera omändrat till bostadshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av liggande träpanel, tak av falsad och målad slätplåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening.

Källor:

- Historik för Norra och Södra Fågelås Missionsförsamlingars 85-årsjubileum 1963.
- Församlingarnas 90-årsskrift 1968.



Missionshuset från sydväst.

GRANBOLETS MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Hjo kommun, Södra Fågelås socken, 2,5 km sydväst om S Fågelås Kyrka.
Fastighetsbeteckning: Granbolet 1:6.
Ägare: Södra Fågelås Missionsförsamling.
Besök: 2012 04 12 foto.



Granbolet i Södra Fågelås. Granbolets Missionshus markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

1878 bildade de troende i norra och södra Fågelås en fri församling som arbetade i enighet, men under 1880-talet delades församlingen i två, en i Norra Fågelås och en i Södra Fågelås.

Efter delningen levde församlingen i Södra Fågelås vidare som "Guds fria församling i Fågelås". Tidigare hade man fått använda skolan som mötesplats, men det berättas att en dag infann sig prostens personligen vid ett möte i skolan och avlyste samlingen, och mötesbesökarna fick vända hem igen. Församlingen byggde då ett missionshus i Granbolet, där samlingarna kunde hållas. Missionshuset stod klart 1884. Det var försett med läktare och rymde inte mindre än 400 personer. Under några år var enigheten mellan församlingsmedlemmarna god, men i början av 1900-talet uppstod opposition inom församlingen som ledde till en ny delning. Den opponerande gruppen byggde ett missionshus i Torp 1,5 km

söder om Granbolet dit man flyttade sin verksamhet.

I Granbolets Missionshus fanns förutom den kvarvarande delen av missionsförsamlingen även en församling ansluten till Helgelseförbundet och en församling ansluten till Fribaptisterna. 1975 skedde ett samgående mellan missionsförsamlingarna i Norra och Södra Fågelås, och den nya församlingen fick namnet Fågelås Missionsförsamling och bedrev sin verksamhet i Missionshuset i Isleryd.

Missionshuset i Granbolet förstördes genom brand 1975. Då var Helgelseför-

bundet ensam ägare till huset. I dag finns en skylt på den plats där missionshuset stått.

Källor:

- Historik för Norra och Södra Fågelås Missionsförsamlingars 85-årsjubileum 1963.
- Församlingarnas 90-årsskrift 1968.
- Hembygdsföreningens informationstavla vid missionshustomten.



Hembygdsföreningen har satt upp en informationstavla vid platsen där missionshuset stod.

TORPS MISSIONSHUS



Missionshuset från söder.

Läge:

Hjo kommun, Södra Fågelås socken, Torp, 4 km sydväst om S Fågelås kyrka.

Fastighetsbeteckning: Fågelås Torp 7:1.

Ägare: Ursprungligen Torps Missionsförsamling, numera hembygdsföreningen.

Besök: 2012 0412 foto.



Torp, missionshuset markerat med rött.



Missionshuset från norr.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

Inom Södra Fågelås Missionsförsamling uppstod under början av 1900-talet en opposition som ledde till en delning av församlingen. Den opponerande gruppen planerade att bygga ett eget missionshus i Torp. Man samlade in pengar för bygget



Kyrksalen används numera som hembygdsföreningens samlingsal.

och började med att uppföra ett hus med en liten sal och en vaktmästarbostad. Huset stod klart 1909. Omkring 1920 blev det aktuellt att bygga till missionshuset med en större sal. Man samlade in pengar och arbetet påbörjades, men under ett tiotal år stod bygget stilla och halvfärdigt. 1932 var det äntligen klart och salen kunde tas i bruk av församlingen. Stora salen var dock omålad fram till en genomgripande renovering 1960.

Församlingen upphörde senare och missionshuset såldes då till Fågelås Hembygdsförening som bevarat det pietetsfullt.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av liggande träpanel som senare ersatts med asbetscementskivor, tak av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening.

Källor:

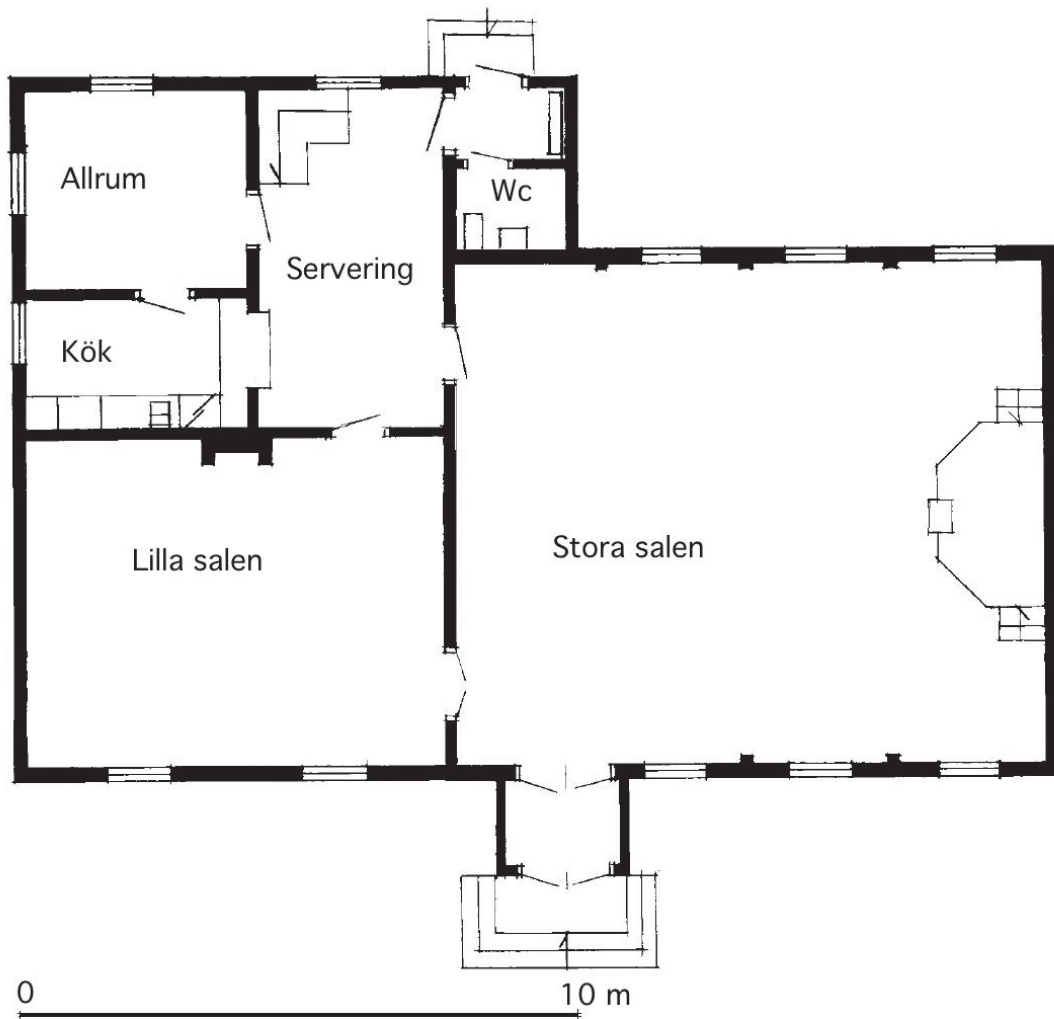
- Historik för Norra och Södra Fågelås Missionsförsamlingars 85-årsjubileum 1963.
- Församlingarnas 90-årsskrift 1968.



Kyrksalen från estraden.



Lilla salen.



Plan av bottenvåningen



Missionshuset från sydost.

FRIDENE MISSIONSHUS



Akvarell av Christina Jonsson visande missionshuset i ursprungligt skick.

Läge:

Hjo kommun, Fridene socken, 0,3 km sydväst om Fridene kyrka.

Fastighetsbeteckning: Fridene 1:17.

Ägare: Ursprungligen Fridene Missionsförsamling, numera Svenska Kyrkan.

Besök: 2012 04 12 foto.



Trakten kring Fridene kyrka. Missionshuset markerat med rött.



Missionshuset år 2012 från söder.

Uppgiftslämnare:

Lars-Gunnar och Britta Gunnarsson, Hjo.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes på 1890-talet av Fridene Missionsförsamling. Verksamheten lades ner omkring år 1983 och huset såldes till Svenska Kyrkan. Det används nu som församlingshem.



Kyrksalen.

Byggnadsmaterial:

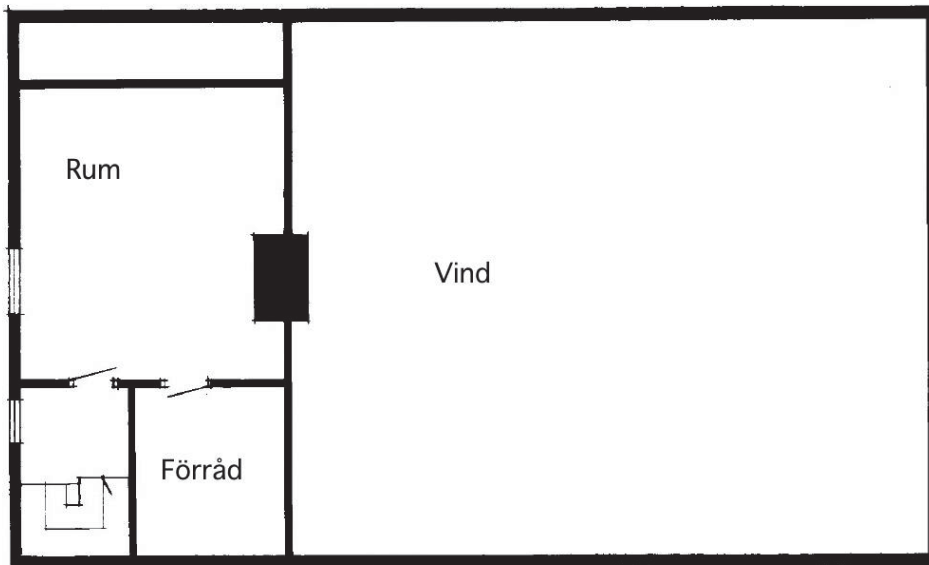
Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

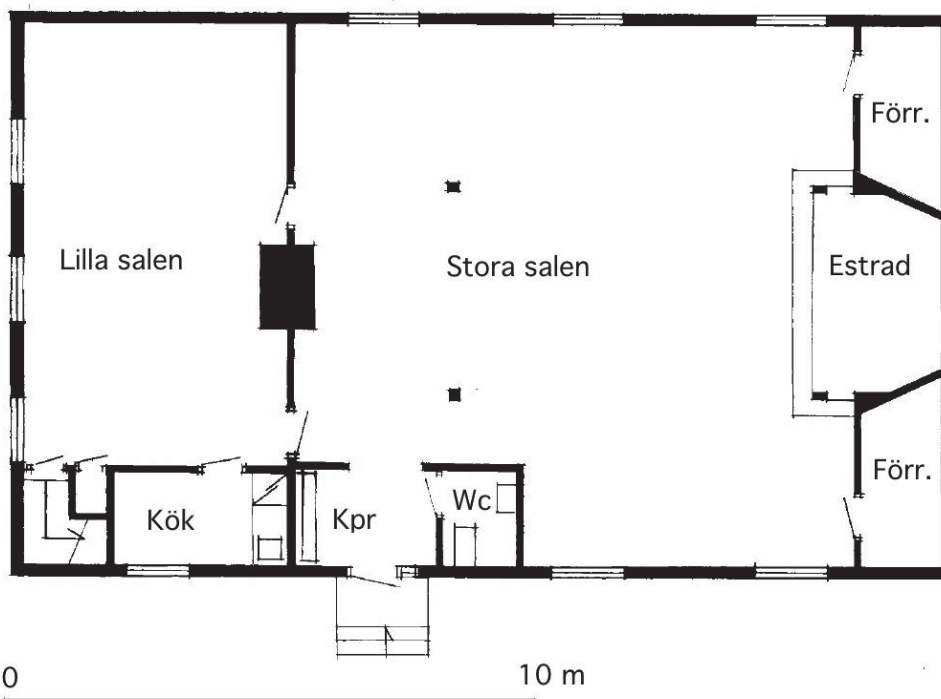
Gudstjänster, söndagsskola.



Missionshuset från norr.



Vindsvåning.



Bottenvåning.

Fridene Missionshus

Utformning före 1986 års ombyggnad.
Efter uppmätningssritning av Nils Zandén.

KORSBERGA MISSIONSHUS



Missionshuset från söder.

Läge:

Hjo kommun, Korsberga socken, Klämesbovägen 23, Korsberga.

Fastighetsbeteckning: Hamrum Kvarnegrården 3:42.

Ägare: Tidigare Korsberga Missionsförsamling, nu Korsberga Frikyrkoförsamling.

Besök: 2012 04 12 foto, uppmätning, intervju.



Korsberga, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

John Jarstål, Korsberga.



Från norr.



Från väster.



Kyrksalen.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Korsbergabygden på 1870-talet bland annat genom ungdomar från läroverket i Skara som gjorde predikoresor i trakten. En omfattande väckelse kom till stånd och möten började hållas i stugorna. Snart uppstod behovet av en gemensam lokal för mötena, och 1883 uppfördes ett missionshus i Korsberga på mark som en av de troende upplät på 50 år mot ett arrende på 50 öre per år. Många medverkade vid uppförandet genom eget arbete och gåvor av både pengar och byggnadsmaterial. Missionshuset invigdes i början av hösten 1883, och i september samma år bildades missionsförsamlingen.

Missionshuset bestod till att börja med endast av en stor sal, men vid årsmötet 1909 beslöt man att bygga till en mindre sal och kök samt att utrusta huset med murstock och vedkaminer. Huset hade tidigare helt saknat uppvärmningsanordningar. Bygdens Blåbandsförening som hade sina möten i missionshuset bidrog även till kostnaderna för utbyggnaden som stod klar samma år. 1916

började man samla in medel för en målning av byggnaden in- och utvändigt.



Kyrksalen från estraden.



Lilla salen.



Tavla i kyrksalen.

Målningsarbeten pågick sannolikt fram till 1924 då man höll en invigningsfest för det nymålade huset.

Korsberga Baptistförsamling hade sedan de första åren av 1900-talet sina möten i missionshuset. Den ombildades senare till en pingstförsamling men fortsatte att ha sina möten i missionshuset fram till 1935.

1952 - 1953 gjordes en omfattande renovering av missionshuset. Stora salen fick en murstock och en ny vedkamin. Ett kapprum anordnades, ett nytt isolerat innertak sattes upp, tak och väggar kläddes med släta skivor, yttertrappor, entrédörrar och köksinredning förnyades. Estraden ändrades och försågs med ett träkors i fonden, och nya kyrkbänkar införskaffades. Hela byggnaden målades om in- och utvändigt.

1958 ersattes kyrksalens vedkamin med en oljeeldad kamin. 1959 fick köket vatten och avlopp anslutet till kommunens ledningsnät. 1964 kläddes missionshuset med asfboard och sidiplattor. 1970 installerades direktverkande elradiatorer i alla utrymmen.

1973 gjordes en renovering av huset varvid ett nytt vindsrum anordnades för

ungdomsarbetet, byggnaden gjordes bättre tillgänglig för rörelsehindrade och köksinredningen förnyades. Huset målades om in- och utvändigt. Kyrksalen fick en ny utsmyckning av fondväggen utförd av Samuel Andersson från Mofalla.

Söder om missionshuset ligger pastorsbostaden, en gul tegelvilla. Till att börja med hyrdes den ut som bostad, men då församlingen fick behov av lokaler för ungdomsarbete och expedition togs villan i anspråk för dessa ändamål. Numera är expeditionen flyttad till missionshuset igen.

1989 bildades Korsberga Frikyrkoförsamling genom samgående av Korsberga Missionsförsamling (SMK), Elimförsamlingen (Pingst) och Torestorps Baptistförsamling (ÖM nuvarande EFK). Man beslöt att missionshuset i Korsberga skulle bli den nya församlingens kyrkolokal.

1993-1994 gjordes en ny renovering av missionshuset varvid taket lades om och huset fick en utvändigt tilläggsisolering som kläddes med träpanel. En dopgrav anordnades under estradens golv.

2010 beslöt församlingen att den endast skulle tillhöra ett samfund vilket blev Evangeliska Frikyrkan (EFK).

Byggnadsmaterial

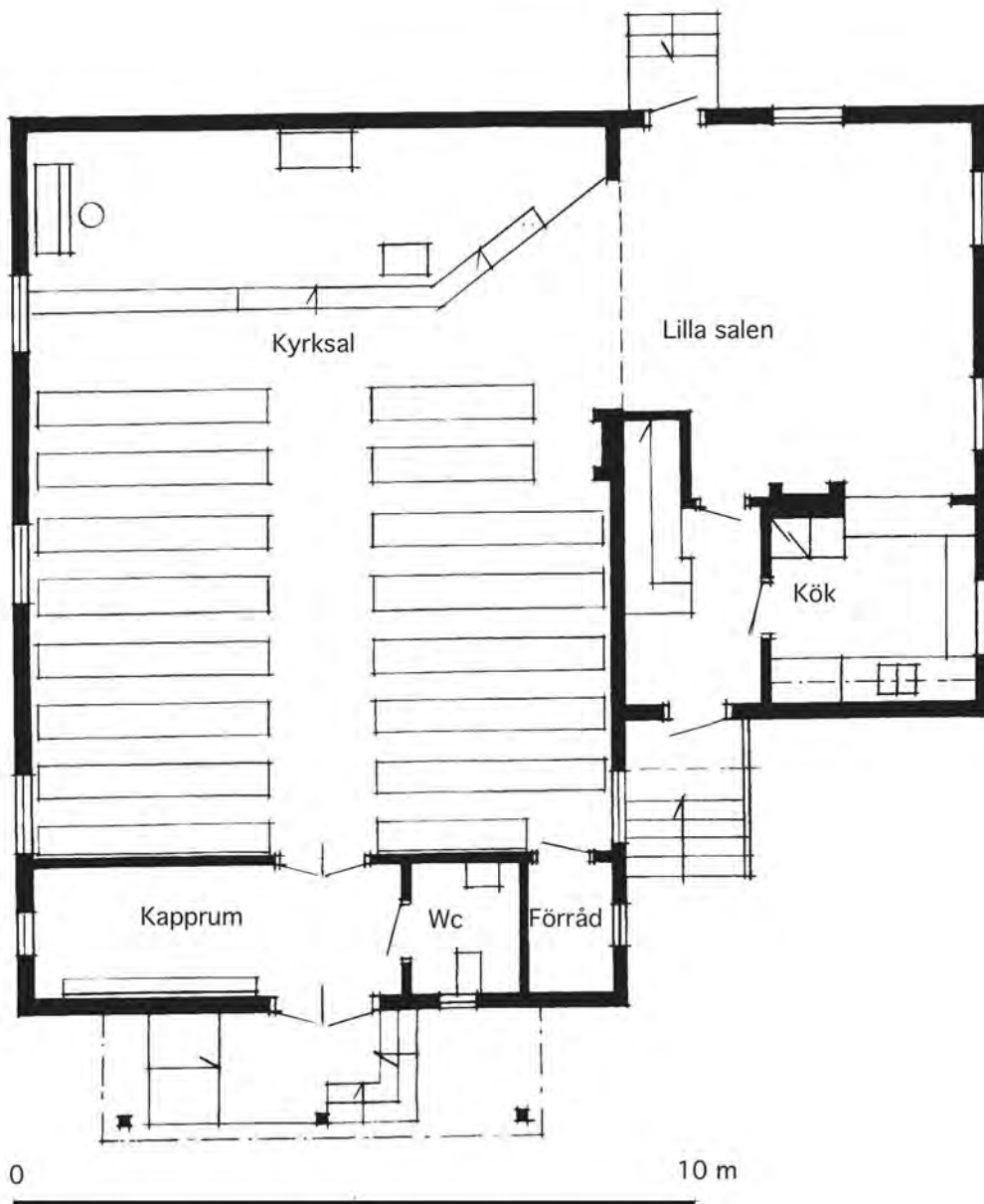
Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening och syförening. Den lokala Blåbandsföreningen och Baptistförsamlingen har under början av 1900-talet använt lokalerna för sin verksamhet.

Källor:

- *Sextioårsberättelse för Korsberga Missionsförsamling* 1943.
- *Historik för Korsberga Missionsförsamlingens 80-årsjubileum* av Gunnar Svensson 1963.
- *Data över Korsberga Missionshuset ...* av Lars Jansson 1995.
- *Historik* 2012.
- Församlingens hemsida 2012.



Korsberga Missionshus bottenvåning
Uppmåtningsritning 2012 04 12 S. Florén.

MOFALLA MISSIONSHUS



Missionshuset från sydväst.

Läge:

Hjo kommun, Mofalla socken, Mofalla, 2 km sydväst om Mofalla kyrka, omedelbart nordost om kyrkogården vid väg 194.

Ägare: Mofalla Missionsförsamling.

Besök: 2012 04 12 foto, uppmätning och intervju.



Mofalla, missionshuset markerat med rött.



Missionshuset från nordväst.

Uppgiftslämnare:

Bengt Andersson, Mölltorp.

Ove Andersson, Mofalla.

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1877. 1893 hade församlingen 242 matrikelförda medlemmar. Möten hölls i hemmen, och vid vissa tillfällen uppläts även Mofalla kyrka för församlingens verksamhet. Missionshuset uppfördes 1901 på en tomt som skänkts av markägaren.



Kyrksalen.

1953 renoverades missionshuset. Den befintliga glasverandan värmeisolerades och iordningställdes till två vestibuler. I kyrksalen togs bärande pelare bort, och innertaket sänktes från som högst 5,8 meter till 4 meter. Ny estrad och predikstol anordnades och huset målades om. Senare installerades elvärme i huset.

Församlingen blev genom testamente ägare till en närliggande byggnad som ändrades och renoverades och därefter kunde användas i ungdomsarbetet.

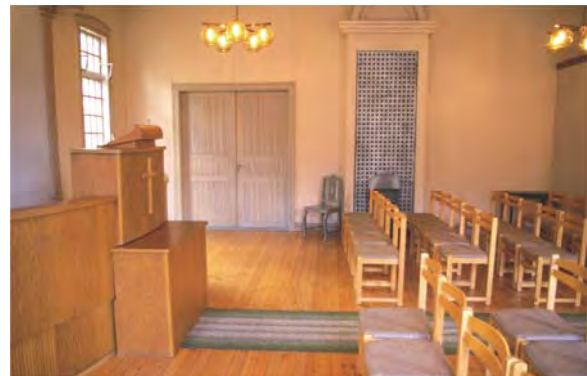
2012 planerar församlingen en avveckling av verksamheten.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer som ursprungligen var invändigt klädd med pärlspontad panel och utvändigt med stående träpanel, tak av tegel och falsad slätplåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, syförening, sångkör gemensamt med kretsen.



Estraden.

Källor:

- Notis i Svenska Morgonbladet 17 dec 1952 från församlingens 75-årsjubileum.
- 100-årsberättelse av Samuel Andersson.



Kyrksalen från estraden.



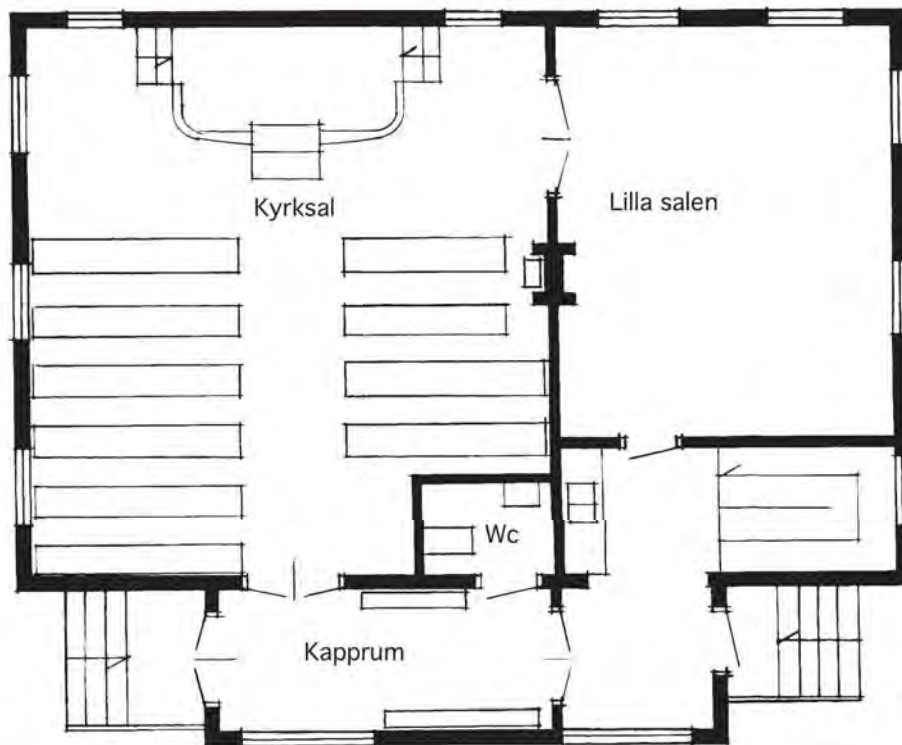
Kyrksalens altartavla.



Lilla salen.



Missionshuset från sydost.



0

10 m

Bottenvåning

MOFALLA MISSIONSHUS

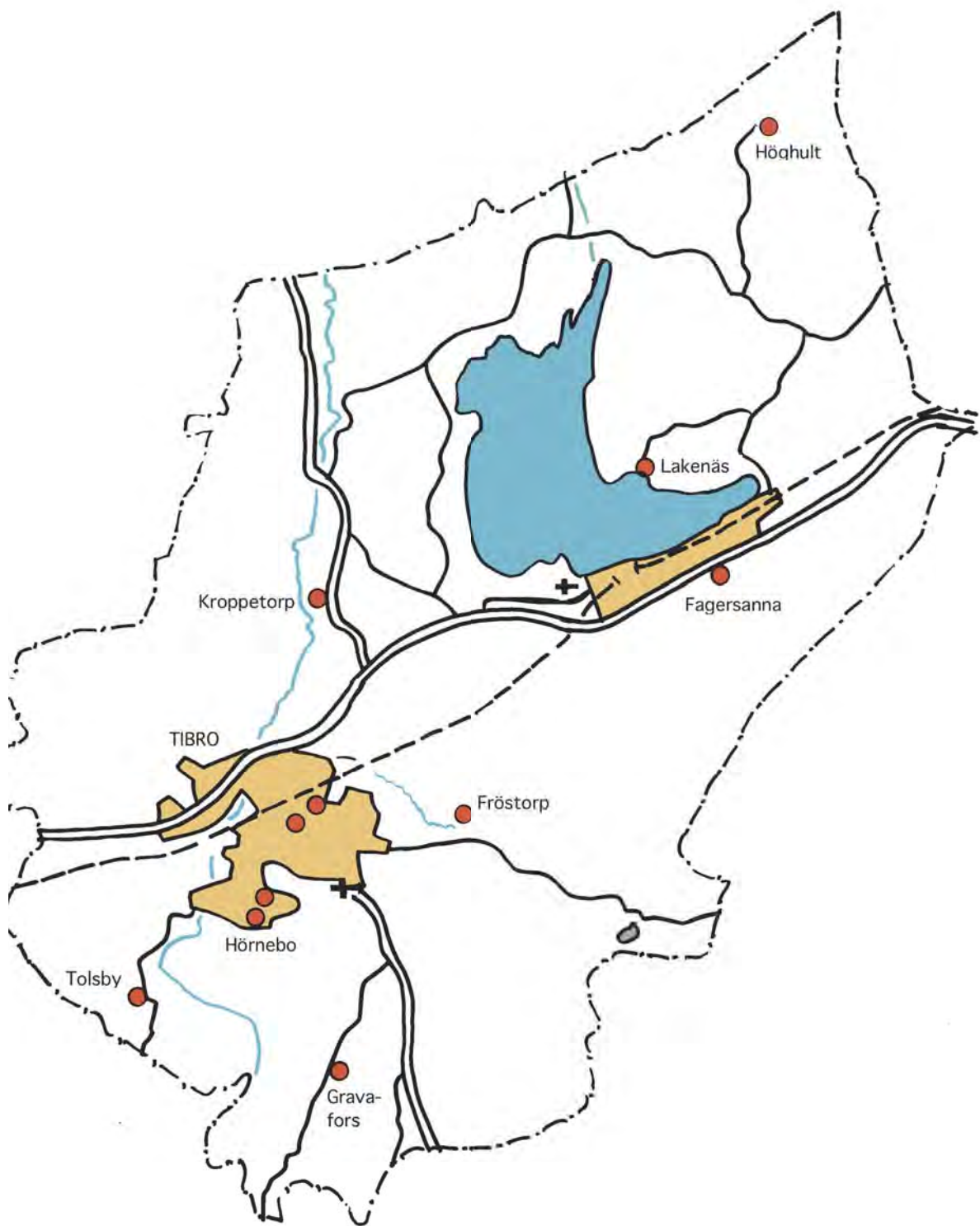
Uppmättningsritning / S Florén 2012



MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **TIBRO**

Tibro gamla Missionskyrka
Tibro nya Missionskyrka
Hörnebo Missionshus
Hörnebogården
SMU-stugan, Fröstorp
Lakenäsgården
Fagersanna Missionshus
Gravafors Missionshus
Tolsby Missionshus
Kroppetorps Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2012*



Tibro kommun

Missionshus och missionskyrkor

Tibro kommun

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till SMF/SMK eller Västergötlands Missionsförening.

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagd år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Tibro gamla Missionskyrka	1882	1967	320	Riven
2	Tibro nya Missionskyrka	1967	-	400	I bruk
3	Hörnebo Missionshus	1929	1981	60	Bostad
4	Hörnebogården	1981	2006	120	Bostad
5	SMU-stugan, Fröstorp	1930	-		I bruk
6	Lakenäsgården	1945	1990-t		Bostad
7	Fagersanna Missionshus	1876	1974	75	Bostad
8	Gravafors Missionshus	1922	1975	80	Bostad
9	Tolsby Missionshus	1908	-	75	I bruk
10	Kroppetorps Missionshus	1909	-	85	I bruk

TIBRO GAMLA MISSIONSKYRKA



Tibro Missionshus 1882.

Läge:

Tibro kommun, Kyrkefalla socken, Storgatan, Tibro.

Fastighetsbeteckning: Svalan 4.

Ägare: Tibro Missionsförsamling.



Tibro centrum, missionshuset markerat med rött.

Uppgiftslämnare:

Kenneth och Kjell Andersson, Tibro.

Byggnadens historia:

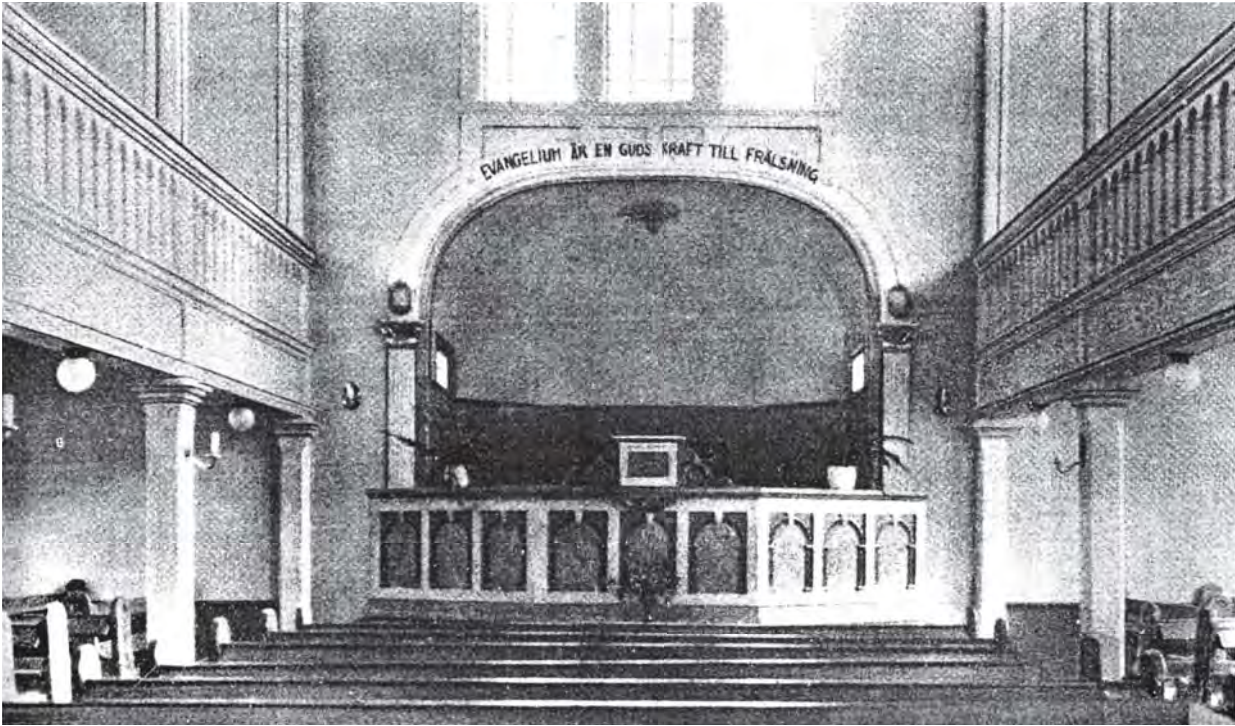
Redan på 1860-talet började en grupp troende i Kyrkefalla socken att samlas till bön och andakt. Samlingarna skedde i hemmen men enstaka gånger fick man



Missionshuset bytte namn till Missionskyrkan och bytte även utseende.

möjlighet att samlas i skolan eller sockenkyrkan. Så småningom blev det för trångt att samlas i hemmen och man beslöt att bygga ett missionshus i Tibro stationssamhälle. A G Andersson i Smuleberg upplät en centralt belägen tomt. Många bidrog till missionshusbygget med ekonomiska bidrag, byggnadsmaterial eller eget arbete, och hösten 1882 stod missionshuset klart. I samband med att missionshuset byggdes bildades också församlingen.

1907 beslöt församlingen att renovera missionshuset. Ingången och predik-



Kyrksalen 1932.



Musikföreningen på 1950-talet.

stolen flyttades och huset fick en tillbyggnad rymmande en vaktmästarbostad och en mindre sal. 1910 var renoveringen klar.

1928 var det dags för nästa renovering. Lilla salen och vaktmästarbostaden flyttades och en fonkläktare byggdes i stora salen. Byggnadens namn ändrades från missionshus till missionskyrka.

1939 uppförde församlingen en byggnad på Skolgatan, alldeles intill missionskyrkan. Byggnaden inrymde bostäder för pastor och vaktmästare.

1952 gjordes en ny ombyggnad av kyrkan. En sal byggdes till på gårdssidan, en ny sal anordnades i källarvåningen,

kök, kapprum och toaletter gjordes i ordning. Byggnaden försågs med oljeeldning.

Efter flera år av planering och löftesinsamlingar beslöt församlingen 1966 att uppföra en ny kyrka. När den stod färdig 1967 försålde den gamla missionskyrkan till Tibro Förenade Möbelfabriker AB. Kyrksalen användes som ateljé för möbelfotografering och övriga utrymmen som kontorslokaler. Byggnaden är numera riven.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av liggande träpanel som senare utbyttes mot asbestcementskivor, tak av falsad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomsförening, kristendoms-skola, flickkör, ungdomskör, hornmusikkår, musikförening, missionskör, syförening.

Källor:

- *Minnesskrift* vid 50-årsjubileet 1932.
- *På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.
- *Läsarna, 1800-talets folkväckelse och det moderna genombrottet* av Gunnar Hallingberg 2010.

TIBRO NYA MISSIONSKYRKA



Nya missionskyrkan från öster.

Läge:

Tibro kommun, Kyrkefalla socken, Villagatan 31, Tibro.

Fastighetsbeteckning: kv Herkules.

Ägare: Tibro Missionsförsamling.



Tibro centrum, missionskyrkan markerad med rött.

Besök:

201205 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Kenneth och Kjell Andersson, Tibro.

Byggnadens historia:

Missionsförsamlingen hade sedan 1882 haft sitt hem i den gamla missionskyrkan på Storgatan, men efter flera år av planering och löftesinsamlingar beslöt försam-



Från norr.



Från Söder.

lingen 1966 att uppföra en ny kyrka och arbetena kunde påbörjas. Kyrkan projekterades av arkitekt Helmer Flensborn från Huskvarna. Byggmästare var Hans Englund, Tibro. Byggnadskostnaden uppgick till 1,5 miljoner inklusive inventarier. 1970 försågs kyrksalen med en piporgel från Västbo Orgelbyggeri, Långaryd. 1980 uppfördes en klockstapel invid kyrkan.



Interiör av kyrksalen.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä och limträ, utvändig klädsel av kalksandsten, yttertak av asbestcementskivor och papp.

Verksamhet i byggnaden:

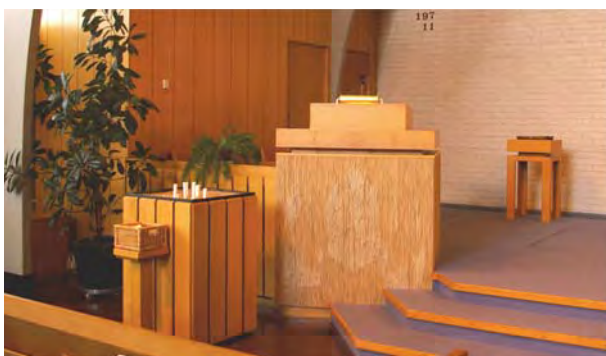
Gudstjänster, söndagsskola, barnverksamhet, nyingar, scouter, tonår, konfirmeringsundervisning, ungdomskör, hornmusikkår, musikförening, blandad kör, syförening, pensionärsverksamhet, evangelisationsgruppen Siloam, daghemmet Solbacken.

Källor:

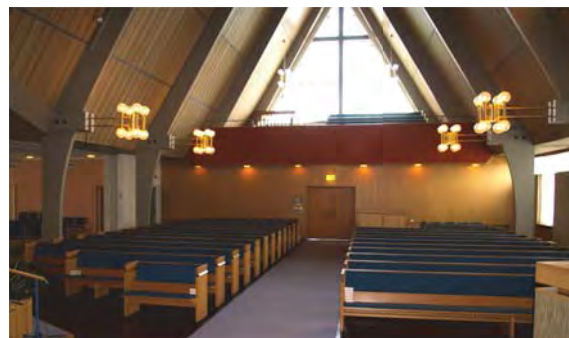
På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år, utgiven av församlingen 1982.



Konstverk över nattvardsbordet av Stig Carlsson.



Predikstolen.



Kyrksalen från estraden.



Lilla salen kan vara en samlingsal, men kan också öppnas mot kyrksalen.



Entrén till kyrksalen.



Korridoren.



Samkvämsrummet.



Storstugan, Café Nyfiket.



SMU-hörnan, Upptäcktsresan.



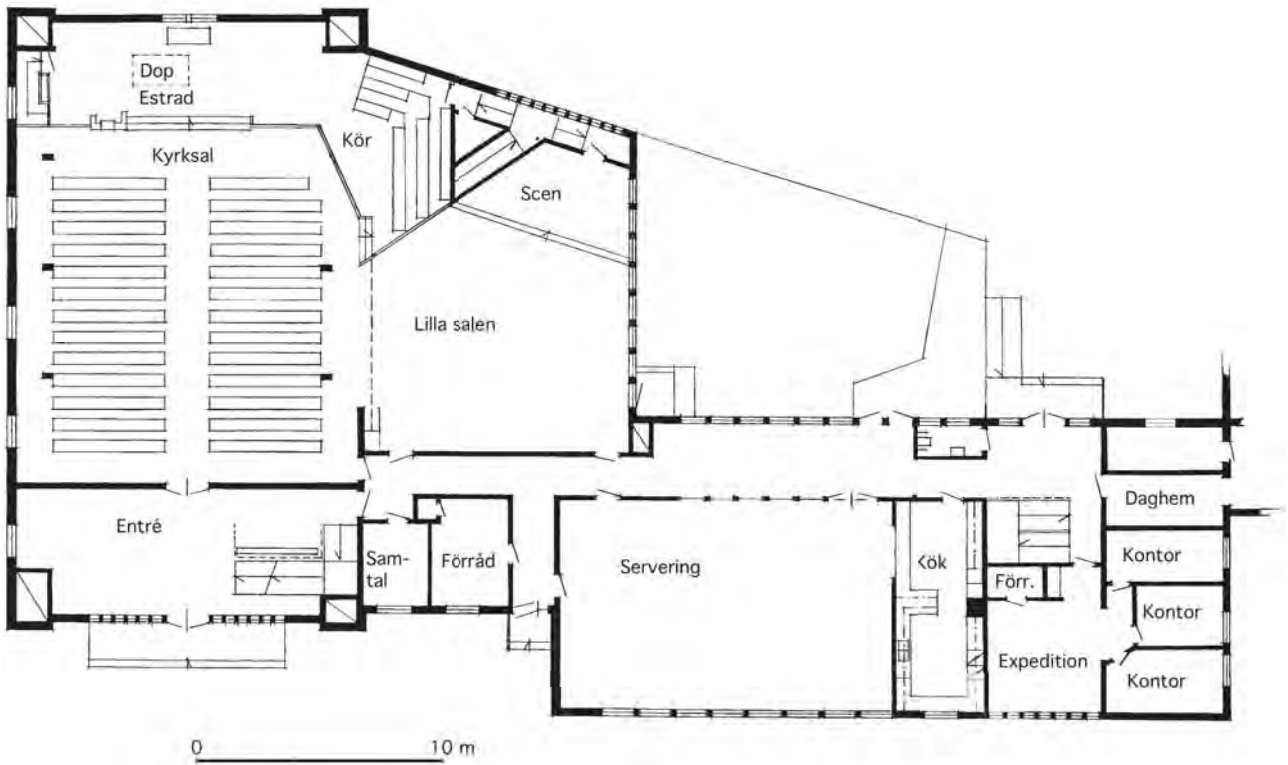
Scoutstugan.



Entrén till ungdomsvåningen.



Musikrummet.



Plan av bottenvåning



Plan av källarvåning

Tibro Missionskyrka

HÖRNEBO MISSIONSHUS



Gammal bild på Hörnebo missionshus.

Läge:

Tibro kommun, Kyrkefalla socken, Hörnebo, Kyrkefallavägen 42, Tibro.
Fastighetsbeteckning: Moroten 15.
Ägare: Tibro Missionsförsamling.



Hörnebo, missionshuset markerat med rött.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Kenneth och Kjell Andersson, Tibro.

Byggnadens historia:

Den 16 februari 1929 beslöt Tibro Missionsförsamling att uppföra ett missions-



Missionshuset ombyggt till bostad.

hus i Hörnebo strax söder om Tibro. Beslutet motiverades av att lokaler erfordrades för söndagsskolan och att det saknades en predikolokal för de många människor som bodde i samhället. Lantbrukaren Johan Andersson skänkte en tomt och samlade även in pengar till det planerade bygget. Sommaren 1929 uppfördes missionshuset och det invigdes 22 sept 1929. Byggnadskostnaderna uppgick till cirka 6000 kronor. Missionshuset innehöll en större och en mindre sal, och möjlighet

fanns att inreda en mindre bostadslägenhet på övre planet.

Församlingen bedrev en omfattande verksamhet i missionshuset. Så småningom blev emellertid lokalerna för små för de växande behoven och 1981 flyttades verksamheten till den nybyggda Hörnebogården i grannkvarteret. Missionshuset såldes därefter till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, barngruppen Fyrklövern, nyingar, scouter, symöten, studiesamlingar och sångstunder.

Källor:

- *Minnesskrift* vid Tibro Missionsförsamling 50-årsjubileum 1932.
- *På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.



Söndagsskolan framför missionshuset 1942.



Hörnebo Missionshus i 1982 års minnesskrift.

HÖRNEBOGÅRDEN



Hörnebogården.

Läge:

Tibro kommun, Kyrkefalla socken, Hörnebo, Södergatan 34, Tibro.

Fastighetsbeteckning: Pökan 1:52

Ägare: Tibro Missionsförsamling.



Hörnebo, Hörnebogården markerad med rött.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Kenneth och Kjell Andersson, Tibro.

Byggnadens historia:

Tibro Missionsförsamling bedrev barn- och ungdomsarbete i Hörnebo Missionshus, men lokalerna var inte ändamålsenliga för

det omfattande arbetet. Församlingen beslöt därför att uppföra en ungdomsgård som ersättning för missionshuset. Många frivilliga ställde upp i byggarbetet på sin fritid, byggmaterial och pengar skänktes. Gården stod klar 1981 och fick namnet Hörnebogården. Huset är numera sålt och användes som privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä, utvändigt klädsel av stående träpanel, tak av tegel. Huset köptes monteringsfärdigt från företaget Faluhus.

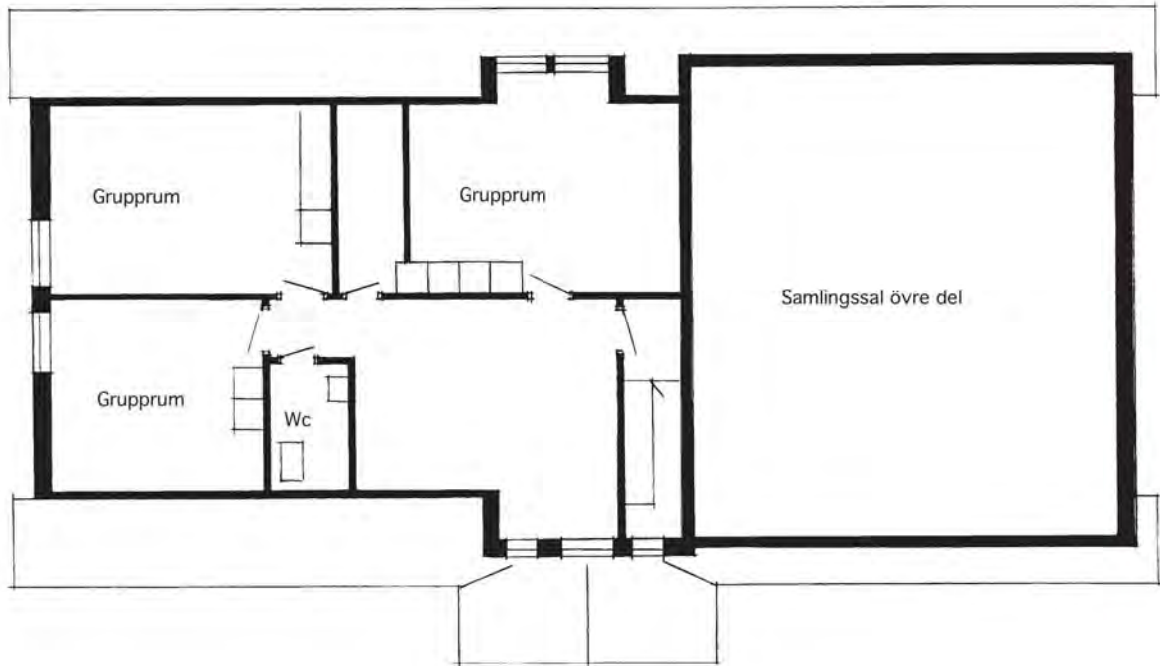
Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, barngruppen Fyrklövern, nyingar, scouter, symöten, studiesamlingar och sångstunder.

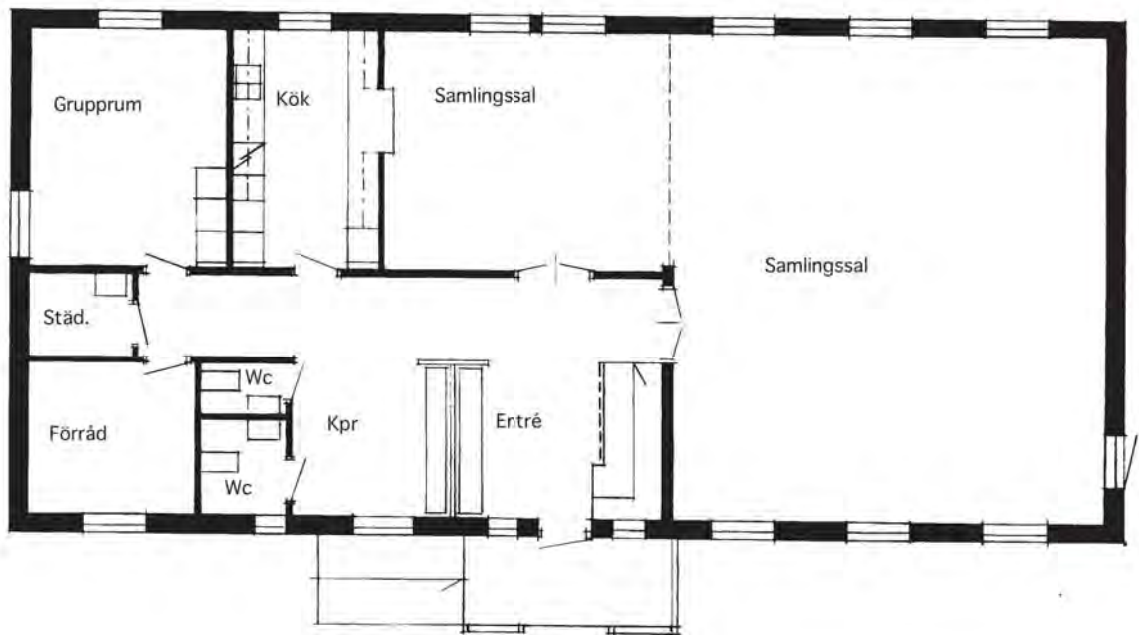
Källor:

- *På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.

- Redogörelse för Hörnebogården av Daniel Paulsson m fl.



Vindsvåning



0 10 m

Bottenvåning

HÖRNEBOGÅRDEN

SMU-STUGAN FRÖSTORP



Stugan är omgiven av vacker natur.

Läge:

Tibro kommun, Kyrkefalla socken,
Fröstorp, 3 km öster om Tibro centrum.
Fastighetsbeteckning: Fröstorp 1:62.
Ägare: Tibro Missionsförsamling.



Fröstorp, stugan markerad med rött.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Kenneth och Kjell Andersson, Tibro.

Byggnadens historia:

Församlingens ungdomsförening kände ett behov av ett sommarhem, och 1930 hyrdes en stuga i Fröstorp och ställdes i ordning för sitt ändamål. 1939 inköptes fastigheten och omgivande markområde.

Verksamhet i byggnaden:

Scouter, ungdomar, utfärder.



Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående panel, tak av tegel.

Källor:

På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år, utgiven av församlingen 1982.



Storstugan med öppen spis.

LAKENÄSGÅRDEN



Huvudbyggnaden från sydväst.

Läge:

Tibro kommun, Ransbergs socken, Lilla Lakenäs gård vid sjön Örlen, 2 km norr om Fagersanna.

Fastighetsbeteckning: Lilla Lakenäs.

Ägare: Privatägd.



Trakten kring sjön Örlen, Lakenäsgården markerad med rött.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Bernt Lennartsson, Musko.

Ove Emanuelsson, Lakenäs.

Källor:

- På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år, utgiven av församlingen 1982.



VP-läger på Lakenäsgården.

Byggnadens historia:

Harry Carlsson, riksdagsman och under många år ordförande i Tibro Missionsförsamling, ägde gården och upplät den till församlingen för scout- och juniorläger och andra friluftaktiviteter från 1945 till 1990-talet. Två befintliga magasinsbyggnader ställdes i ordning som logement. Ett kapell för samlingar och byggnader för kök, matsal, personal och toaletter uppfördes. Kapellet och personalbyggnaden finns kvar och utnyttjas nu som förråd. De övriga byggnaderna är rivna.

Byggnadsmaterial:

Kapellet: Grund av stenmaterial, stomme av betongsten, utvändigt putsad, tak av tegel.



Kapellet, uppfört 1953, står kvar och användes numera som förråd.



Personalbyggnaden står också kvar. Framför den låg köket och matsalen. I bakgrunden sjön Örlen med badstranden.



Det fanns gott om markutrymme för scoutlägren.

FAGERSANNA MISSIONSHUS och SCOUTSTUGA



Gammalt foto av missionshuset.

Läge:

Tibro kommun, Ransbergs socken, Rotevägen 11, Fagersanna.

Fastighetsbeteckning: Fagersanna 1:15.

Ägare: Fagersanna Missionsförsamling.



Fagersanna, missionshuset markerat med rött.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Kenneth och Kjell Andersson, Tibro.



Missionshuset ombyggt till bostad.

Byggnadens historia:

Fagersanna Missionsförsamling som ursprungligen hette Ransbergs Missionsförening bildades 1876. Missionshuset uppfördes samma år. Det hade från början två läktare och ingången till kyrkan var från den gavel som senare blev stora salens fond.

I skogshöjderna söder om missionshuset iordningställdes en scoutstuga som numera är riven.

1974 beslutade medlemmarna i missionsförsamlingen att upplösa församlingen och rekommenderade medlemskap i Tibro Missionsförsamling som tog över lokalerna och ansvaret för ungdomsarbetet och mötesverksamheten.

Verksamheten lades ner samma år, varefter huset såldes till privatbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, symöten.

Källor:

- *På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.



Missionshuet ligger tätt invid bygatan.



Symöte i Fagersanna Missionshus.



Gammal bild av Fagersanna Scoutstuga som låg i höjdområdet söder om missionshuset.

GRAVAFORS MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Tibro kommun, Kyrkefalla socken, Gravafors 4 km söder om Kyrkefalla kyrka.
Fastighetsbeteckning: Graven 1:10.
Ägare: Gravafors Missionsförsamling.



Missionshuset ligger 4 km söder om Tibro.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Kenneth och Kjell Andersson, Tibro.

Byggnadens historia:

Gravafors Missionsförsamling bildades 1882. Missionshuset invigdes 1922. 1975 lades församlingen ner och medlemmarna anslöt sig till Tibro Missionsförsamling, som under en tid drev verksamheten



Missionshuset är numera bostad men med bevarad exteriör.

vidare, varefter huset såldes till privatbostad. Huset är till det yttre i stort sett oförändrat.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, utvändig klädsel av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening.

Källor:

- *På väg, Tibro Missionsförsamling 100 år*, utgiven av församlingen 1982.

TOLSBY MISSIONSHUS



Tolsby Missionhus från norr.

Läge:

Tibro kommun, Kyrkefalla socken, 4 km sydväst om Tibro centrum.

Fastighetsbeteckning: Tolsby stora 1:21.

Ägare: Tolsby Missionsförsamling.



Tolsby, missionshuset markerat med rött.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Ingvar Lundberg, Flottebo.

Tore Pettersson, Tolsby.

Byggnadens historia:

Församlingen bildades sannolikt 1898 under namnet Tolsby Evangeliska Missionsförening. Missionshuset uppfördes 1908 och renoverades 1915 och 1938.

1955 gjordes en stor renovering var-



Missionshuset från väster.

vid taket i stora salen höjdes cirka en meter, ett kök byggdes och övervåningen inreddes.

1984 - 85 gjordes tillbyggnader, dels "framåt" två meter, dels "bakåt" tre meter.

Byggnadsmaterial:

Grund av huggen sten, stomme av timmer, utvändig klädsel av stående träpanel, yttertak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, sånggrupp, gitarr-cirkel, syförening, auktioner.



Stora salen.



Gammal bild från luciafirande i stora salen.



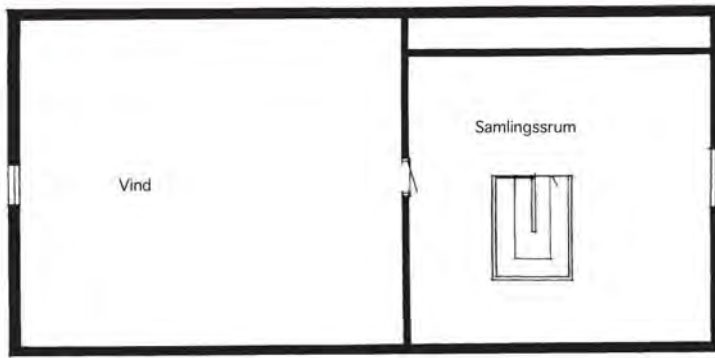
Lilla salen.



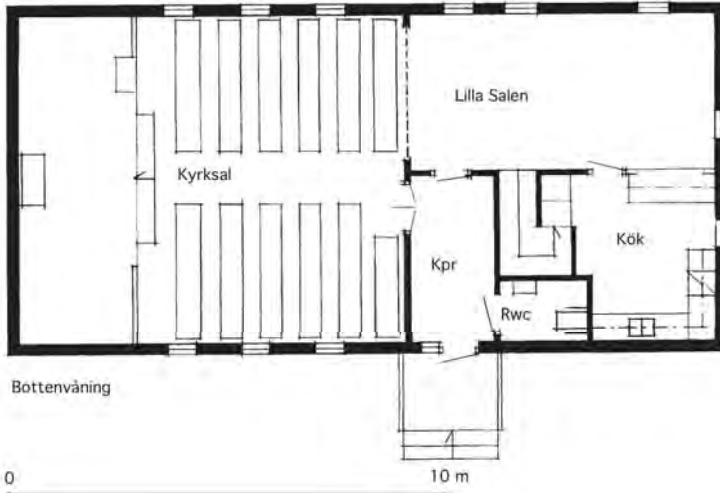
Stora salen från estraden.



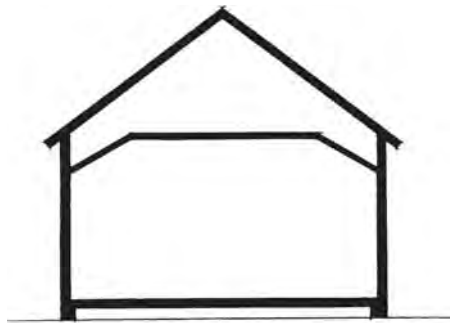
Samlingsrummet på vindsvåningen.



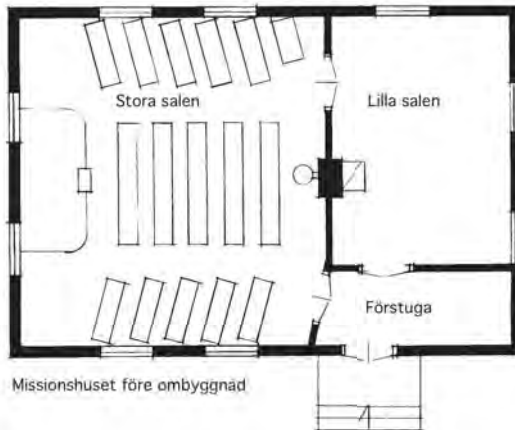
Vindsvåning



Bottenvåning



Sektion genom kyrksalen



Missionshuset före ombyggnad

TOLSBY MISSIONSHUS

KROPPETORPS MISSIONSHUS



Missionshuset sett från norr.

Läge:

Tibro kommun, Ransbergs socken, vid väg 201, 4 km norr om Tibro centrum.
Ägare: Kroppetorps Missionsförsamling.



Kroppetorp, missionshuset markerat med rött.

Besök:

2012 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare:

Bernt Lennartsson, Musko.

Byggnadens historia:

Under 1860- och 1870-talen gick en väckelse fram över bygden och folket samlades till stugmöten. En församling bildades



Från väster.



August och Kristina Bengtssons hem som innehöll församlingens första gudstjänstlokal.

omkring år 1878. Resepredikanter från Västergötlands Missionsförening och Jönköpings Missionsförening besökte försam-



Kyrksalen.

lingen. Bland annat öppnade lantbrukarparet August och Kristina Bengtsson sitt hem. De hade ett stort rum som kunde rymma 80 personer och det fungerade som församlingens gudstjänstlokal. När församlingens verksamhet ökade uppstod behov av ett eget missionshus. Makarna Bengtsson skänkte då en lämplig tomt. Pengar och byggnadsvirke samlades ihop och snart kunde missionshuset byggas. Det stod klart 1909.



Flickkör på estraden 1963.



Kyrksalen från estraden.

1953 - 1954 gjordes en grundlig renovering och ombyggnad av missionshuset

varvid en vaktmästarbostad anordnades på övervåningen.

1979 gjordes en om- och tillbyggnad av kök och serveringslokaler. 1995 - 96 gjordes ytterligare en tillbyggnad som inrymde nya entréutrymmen.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongsten, stomme av plank, utvändigt klädd av stående träpanel, tak av tegel och korrugerad, lackerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, syförening, kör,

barnkör, musikförening och pensionärs-
verksamhet.

Källor:

- Historik från församlingens 100-åshögtid
1978.



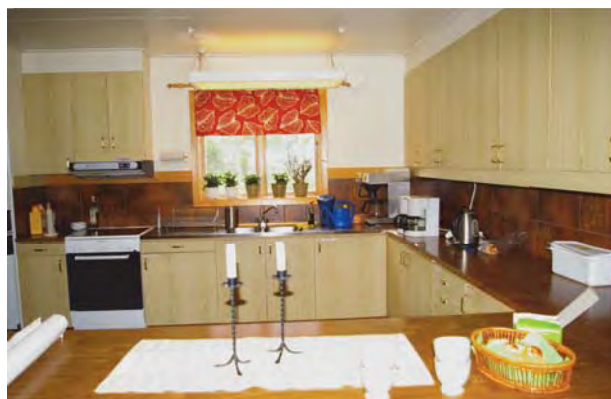
Entrén.



Serveringen och barnens hörna.



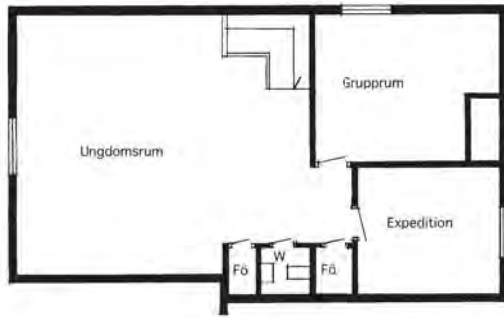
Samlingssalen.



Köket.



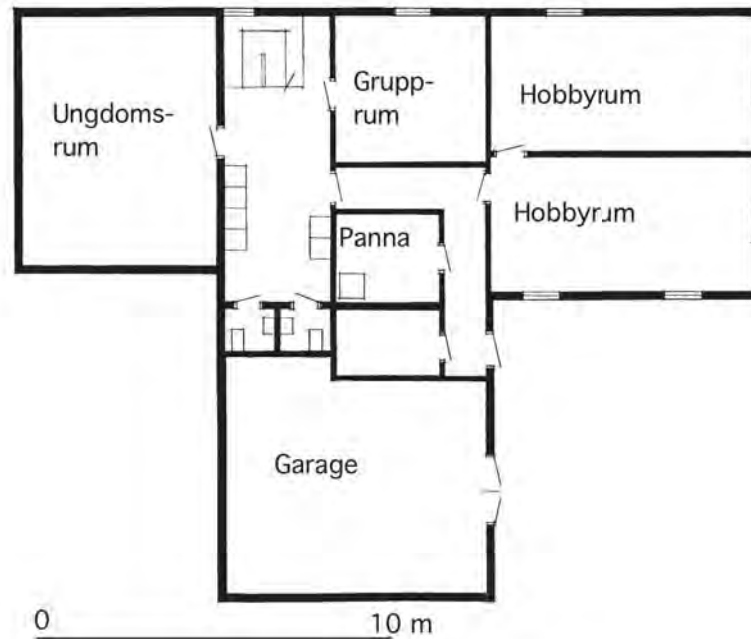
Ungdomsrummet på vindsvåningen.



Vindsvåning



Bottenvåning



Källarvåning

Kroppetorps Missionskyrka

NORRA HÖGSHULTS MISSIONSHUS



Missionshuset ligger ensligt i ett skogsområde.

Läge:

Tibro kommun, Ransbergs socken, Lilla Högshult.

Fastighetsbeteckning: Tibro Tranemossen 4:1.

Ägare: Norra Högshults Missionsförsamling.

Besök: 2013 05 14.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Ekabolet Mölltorp och Reidar Undevik Högshult Tibro.



Trakten nordväst om Mölltorp, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

1907 skänkte ägaren till Tranemossen en tomt på 160 m² för att man där skulle kunna uppföra ett missionshus. Lagfarten



Missionshusets gavel.

på tomten är daterad 1911. Sannolikt uppfördes också missionshuset vid denna tid. Församlingen var troligen ansluten till Svenska Alliansmissionen. Däremot var den inte ansluten till Svenska Missionsförbundet men möjligen till Västergötlands Missionsförening.

1917 brann missionshuset men återuppfördes igen. Under många år var det en livlig verksamhet i missionshuset, men på senare år lades församlingen ner och missionshuset sköts nu av en grupp intresserade närboende som anordnar ett möte i missionshuset årligen. Vid detta möte tas två kollekter upp, en till mis-



Kyrksalen.

sionen och en till kostnaden för underhåll av huset. Gruppen svarar även för att erforderliga underhållsarbeten blir utförda.

Byggnaden tycks inte ha genomgått någon omfattande förändring sedan den uppfördes och den ger en god bild av hur ett missionshus kunde se ut både invändigt och utvändigt för cirka 100 år sedan.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer. Utvändigt är timret utan klädsel, invändigt är det klätt med hyvlad träpanel. Yttertaket är numera belagt med korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening.



Predikstolen.



Kyrksalen har en läktare.

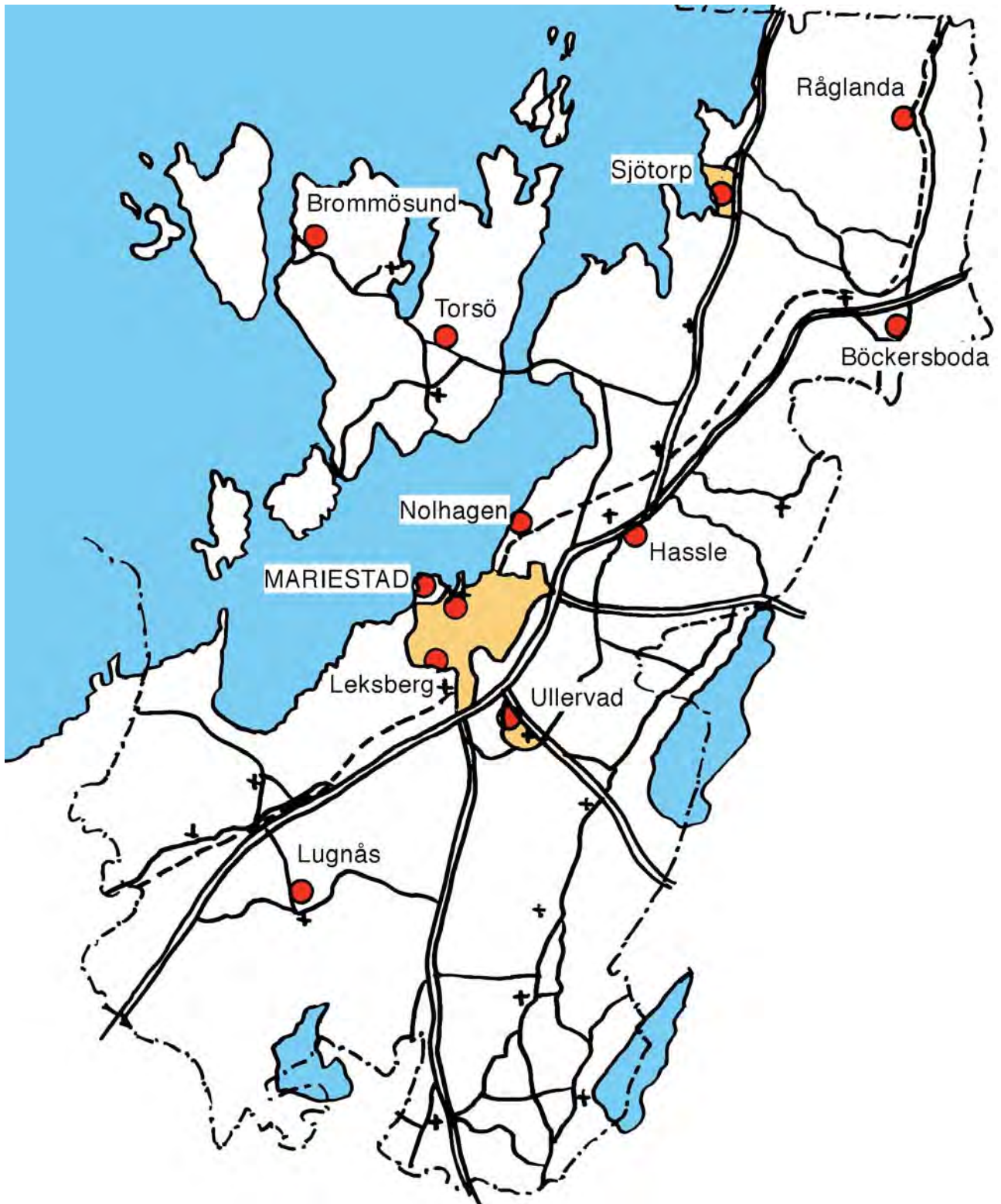


MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **MARIESTADS** KOMMUN

Mariestads Missionshus
Mariestads Missionskyrka
Nolhagens Sommarhem
Bäckens Sommarhem
Leksbergs Missionshus
Torsö Missionshus
Brommösunds Missionshus

Hassle Missionshus
Sjörtorps Missionshus
Råglanda Missionshus
Böckersboda Missionshus
Ullervads Missionshus
Lugnås Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2013*



Mariestads kommun
Missionshus och missionskyrkor

Missionshus och missionskyrkor i Mariestads kommun

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Mariestads mh	1875	1957	300	Rivet
2	Mariestads mk	1957	-	250	I bruk
3	Nolhagens sh	1937	1958	-	Rivet
4	Bäckens sh	1959	-	-	I bruk
5	Leksbergs mh	1882	1979	<100	Rivet
6	Torsö mh	1886	1993	<100	Fritidsbostad
7	Brommöunds mh	1919	1978	<100	Bostad
8	Hassle mh	1886	1998	100	Rivet
9	Sjötorps mh	1880	2002	280	Hembygdsgård
10	Råglanda mh	1879	2000-t	<100	Fritidsbostad
11	Böckersboda mh	1902	1985	100	Hembygdsgård
12	Ullervads mh	1880	2004	<100	Bostad
13	Lugnås mh	1920?	1953	<100	Bostad

MARIESTADS MISSIONSHUS



Missionshuset från nordväst.

Läge:

Mariestads kommun, Mariestads socken,
Magasinsgatan 13, Mariestad.

Fastighetsbeteckning: Svalan 5.

Ägare: Mariestads Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson, Bengt
Larsson och Uno Hultgren alla från Marie-
stad.



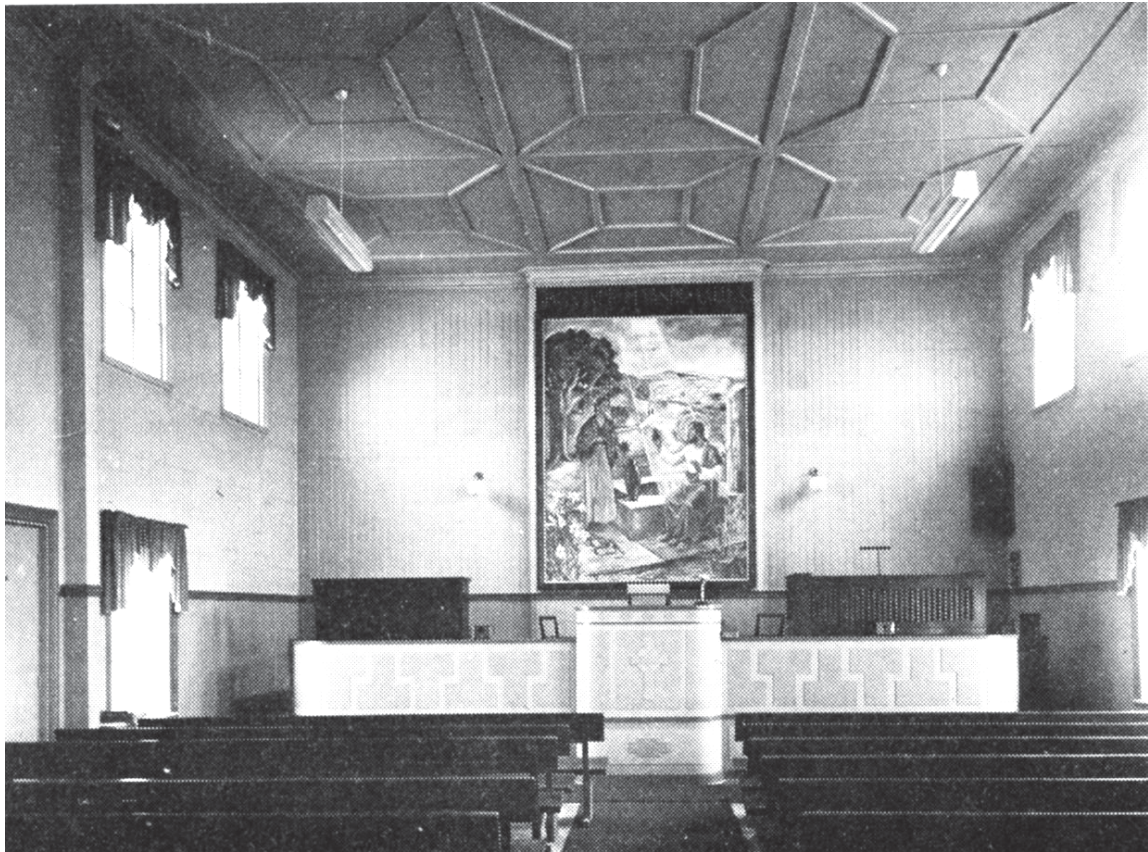
*Mariestads centrum, missionshuset
markerat med rött.*



Syföreningen vid estraden 1930.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Marie-
stad tidigt. Redan 1857 predikade kyrko-
byggmästaren Anders Pettersson från
Värsås när han kom till Mariestad för att
uppföra ett större hus åt handlaren Gustaf
Larsson. Möten hölls i hemmen och
Larssons hem kom att bli ett centrum för
verksamheten. Vid enstaka tillfällen kunde



Kyrksalen.

möten hållas i skolan eller kyrkan, men i regel fick man samlas i hemmen. I ett magasin, som ägdes av Larsson och låg vid Nygatan, kunde man också samlas till möten. 1874 bildade de troende en missionsförening, och för att bättre kunna organisera sin verksamhet köpte de en magasinsbyggnad som inreddes till missionshus och invigdes 1875. Huset bestod huvudsakligen av en kyrksal som hade läktare på tre sidor och en talarstol på ena långsidan. 1902 byggdes salen om varvid en estrad anordnades vid södra kortväggen och en läktare vid norra kortväggen. Redan tidigare hade man byggt till huset med en mindre sal. Byggnaden blev senare renoverad och ombyggd vid flera tillfällen och kom att tjäna församlingen fram till år 1957 då den revs för att ge plats för en ny missionskyrka.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster och söndagsskola var de ursprungliga verksamheterna. På 1880-talet startades ungdomsarbete i form av

en ynglingaförening och en jungfruarnas syförening. 1903 ombildades de till en ungdomsförening. 1920 bildades en juniorförening och på 1950-talet startades små-juniörerna, ett arbete bland ungdomar i åldern 10-13 år. Vidare fanns en blandad kör, musikförening, mandolinorkester, hornmusikkår och syförening.

Källor:

- *Mariestads Missionsförsamling 100 år* minnesskrift av Gösta Ernald 1974.



Pastor Roland Götsten vid estraden med sina bibelskole-elever 1957.

MARIESTADS MISSIONSKYRKA



Kyrkan sedd från sydväst.

Läge:

Mariestads kommun, Mariestads socken, Magasinsgatan 13, Mariestad.

Fastighetsbeteckning: Svalan 5.

Besök: 2013 08 13 foto, intervju.

Ägare: Mariestads Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson, Bengt Larsson och Uno Hultgren alla från Mariestad.



Mariestads centrum, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia:

Missionskyrkan uppfördes 1957 som ersättning för församlingens gamla missionshus på samma plats. Löftesoffer



Kyrkan från nordväst.



Kyrkan före 1981 års tillbyggnad.

och insamlingar inbringade 188.000 kronor. Arvsfonden bidrog med 26.000, SMU med 5.000 och ett lån på 186 000 täckte upp byggkostnaderna. Försam-



Kyrksalen.

lingens medlemmar och vänner bidrog med frivilliga arbetsinsatser. Arkitekt var Nils E Larsson från Degerfors.

1970 gjordes en renovering av kyrkan då ett 20-tal medlemmar satsade omkring 900 arbetstimmar på bl a ommålning av kyrksalen. Konstnären Harry W Svensson medverkade vid färgsättningen.

1981 gjordes en omfattande om- och tillbyggnad då bl a entréutrymmena ökades och tillgängligheten för rörelsehindrade förbättrades genom att en hiss installerades, över entrén byggdes ett klocktorn och i källarplanet ökade utrymmena för ungdomsarbetet. Arkitekt var Janne Feldt från Karlstad.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av betongsten, fasad av tegel, tak av papp.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, öppen förskola, nyingar, scouter, tonår, konfirmerationsundervisning, barnkör, ungdomskör, blandad kör, musikförening, hornmusikkår, syförening, pensionärsverksamhet, studiegrupper, frukostklubb.



Kyrksalen före 1981.



Kyrksalen från estraden.

Källor:

- *Mariestads Missionsförsamling 100 år minnesskrift* av Gösta Ernard 1974.



Målning av Sven Wallqvist. Den var tidigare placerad i fonden nu hänger den över predikstolen.



Läktaren.



Patrullrum.



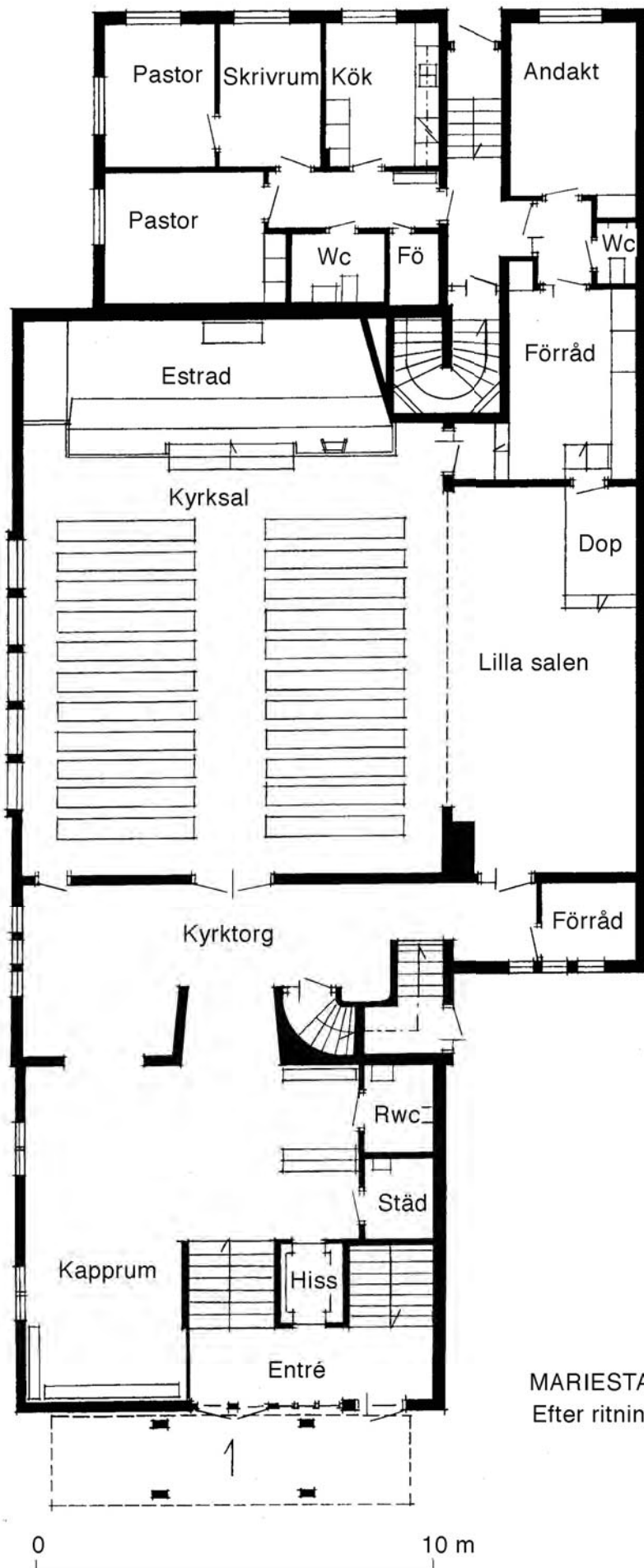
Sittgrupp.



Andaktsrum.



Samlingsrum i undervåningen.



MARIESTADS MISSIONSKYRKA
Efter ritning av Janne Feldt 1981

NOLHAGENS SOMMARHEM



Sommarhemmet från väster.

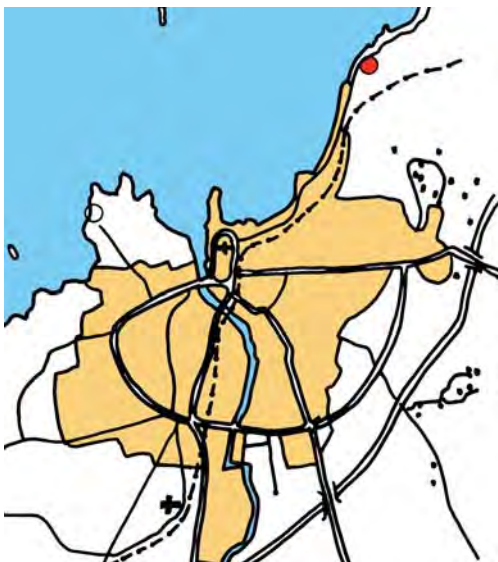
Läge:

Mariestads kommun, Mariestads socken, Nolhagen vid Vänerens strand, 2 km norr om Mariestad.

Besök: 2013 08 13.

Ägare: Mariestads Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Mariestad.



Mariestad, Nohagen markerad med rött.

Byggnadens historia:

Mariestads Missionsförsamlings ungdomsförening beslöt 1937 att bygga ett sommarhem för sin verksamhet. En

vacker tomt arrenderades i Nohagen nära Vänerens strand, och en byggnad uppfördes. Föreningens medlemmar utförde själva det mesta av byggnadsarbetena. Byggnadsingenjören Sven Evers ritade huset och var även arbetsledare. Byggnadskostnaderna stannade vid 1.725 kronor. Senare uppfördes också en gäststuga. Sommarhemmet användes fram till 1958, varefter fastigheten Bäckens inköptes och Nohagen såldes. Orsaken till försäljningen var att en väg, som drogs fram mellan sommarhemmet och stranden nära inpå huset, visade sig bli mycket störande för verksamheten. Huset såldes till en friluftsför- och orienteringsklubb, men revs senare.

Byggnadsmaterial:

Grundläggning på plintar, stomme av trä, fasad av träpanel och tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Ungdomsverksamhet.

Källor:

- *Mariestads Missionsförsamling 100 år minnesskrift* av Gösta Ernald 1974.

BÄCKENS SOMMARHEM



Sommarhemmet sett från väster.

Läge:

Mariestads kommun, Leksbergs socken på halvön Ekudden, omedelbart nordväst om Mariestad.

Fastighetsbeteckning: Marieholm 10:1.

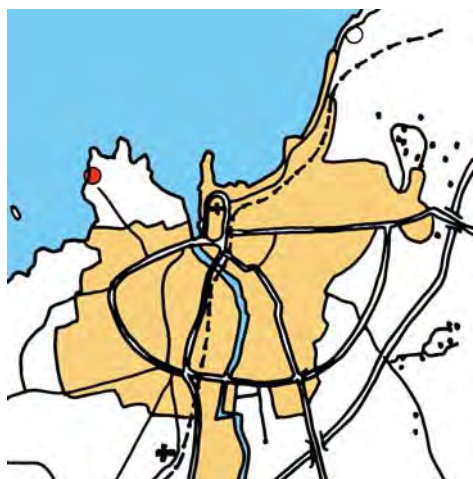
Ägare: Mariestads Missionsförsamling och SMU.

Besök: 2013 08 13 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Mariestad.



Lekplatsen och estraden.



Mariestad, sommarhemmet markerat med rött.

Byggnadens historia:

Huset var ursprungligen sommarbostad för stadsläkaren Åke Lindgren från Mariestad, och det inköptes av Mariestads Missionsförsamling 1959 som en ersättning för sommarhemmet i Nolhagen.

Församlingen ställde i ordning huset för att det skulle tjäna som sommarhem för församlingen, och 1961 kunde sommarhemmet tas i bruk. 1994 gjordes en större ombyggnad. Marken ägs av Mariestads kommun.



Kafésserveringen.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

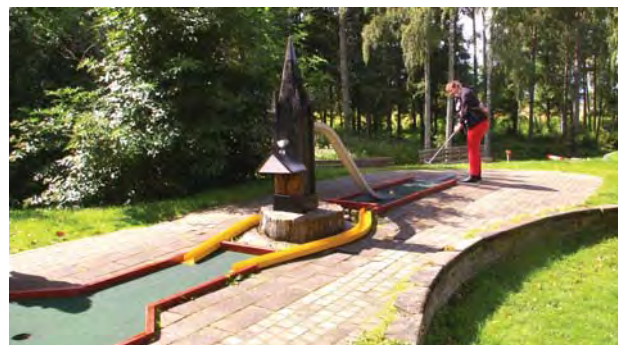
Gudstjänster, programverksamhet, servering, barnverksamhet, scouter, ungdomssamlingar, konstutställningar, minigolf, boule m m. Sommarhemmet besöks av många mariestadsbor och av de boende på det närbelägna campingområdet. Verksamheten pågår sommartid.

Källor:

- *Mariestads Missionsförsamling 100 år minnesskrift* av Gösta Ernald 1974.



Andaktsrummet.



Minigolfbanan.



Serveringsdisken.

Brygga och grillplats.



LEKSBERGS MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Mariestads kommun, Leksbergs socken, vid Lugnåsvägen strax norr om Bergtunavägen i Mariestad.

Fastighetsbeteckning: Horn Storegården 2:25.

Ägare: Leksbergs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson och Uno Hultgren Mariestad.



Trakten kring Leksbergs kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1882 av "missionen i Leksberg" som församlingen kallades.

Missionshuset var församlingens hem under många år. 1971 anslöts församlingen i Leksberg till Mariestads Missions-

församling, men viss verksamhet fanns kvar i missionshuset fram till 1979 då missionshuset i Leksberg såldes. Det revs därefter och på tomten uppfördes två bostadshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel och tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet.

Källor:

- Tidningsartiklar i Mariestadstidningen 1978 01 23 och 1979 09 25.



Interiör av kyrksalen.

TORSÖ MISSIONSHUS



Missionshuset från sydost.

Läge:

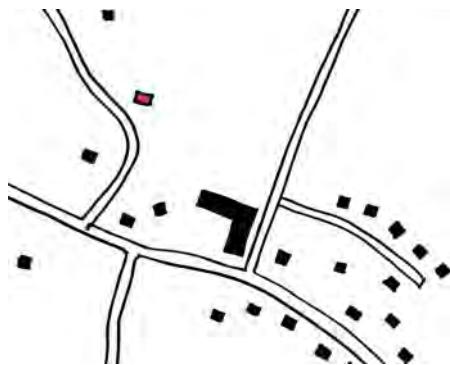
Mariestads kommun, Torsö socken, Hässlestad, 100 m nordväst om Torsö skola.

Fastighetsbeteckning: Hässlestad 9:1.

Ägare: Torsö Missionsförsamling.

Besök: 2013 08 13 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Mariestad.



Trakten kring Torsö skola, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Torsö Missionsförsamling bildades på 1880-talet. Missionshuset uppfördes 1886. 1918 uppstod en väckelse på ön och missionshuset fylldes med folk, kväll efter kväll.

1980-82 tillfördes församlingen medel genom testamente och donation samt vid försäljningen av Brommösunds Missionshus. Detta möjliggjorde för

församlingen att 1985 i samråd med Mariestads Missionsförsamling renovera missionshuset, som kom att innehålla en stor sal, ett grupprum och ett modernt kök.

1993 upphörde missionsförsamlingen, och medlemmarna anslöts till Mariestads Missionsförsamling. Missionshuset såldes och är nu fritidsbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak täckt med takpannor av asbestcement.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

- Historik från 100-årsjubileet av Carl-Erik Ängerhjälms.
- Vadsbonytt nr 2 juni 1998.



Missionshuset från väster.

BROMMÖSUNDS MISSIONSHUS



Missionshuset ombyggt till bostad.

Läge:

Mariestads kommun, Torsö socken, en km nordost om färjeläget i Brommösund.

Fastighetsbeteckning: Sparrebolet 1.

Ägare: Brommösunds Missionsförening.

Besök: 2013 08 13 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Mariestad.



Brommösund, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Brommösunds Missionsförening bildades 1919. Missionskyrkan var under uppförande när föreningen bildades. Föreningens namn ändrades senare till Brommösunds Missionsförsamling.

Fastigheten överlämnades 1978 till distriktet och inventarierna i missionshuset till Torsö Missionsförsamling och församlingen upplöstes.

Huset är numera sålt till en privatperson och ombyggt till bostadshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, fasad av träpanel. Taket torde tidigare varit täckt med tegel men är numera täckt med korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ...

Källor:

- Protokoll från församlingsmöten 1919 och 1978.



Missionshuset från väster.

HASSLE MISSIONSHUS



Missionshuset från norr 1998.

Läge:

Mariestads kommun, Berga socken, omedelbart väster om väg E 20 och omedelbart sydväst om Hasslerörs motell.

Fastighetsbeteckning: Ingarud 2:1.

Besök: 1998 08 01 uppmätning, foto och intervju.

Uppgiftslämnare 1998: Åke Lundvall
Mariestad, 2013: Uno Hultgren Mariestad.



Hasslerör, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Hassle-Enåsa Missionsförening bildades 1873. Först hölls möten i hemmen, men 1897 skänkte makarna Anneli och Johan Engström tomtmark till ett missionshus.



Missionshuset från sydost.

Huset byggdes och den 6 juni samma år invigdes det. Kyrksalen värmdes med en järnkamin som stod längst fram till vänster i salen. De två rummen innanför kyrksalen var ursprungligen vaktmästarbostad. 1919 anslöt sig församlingen till SMF. 1928 ändrade församlingen namn till Hassle Missionsförsamling. 1984 renoverades byggnaden, väggarna bekläddes invändigt med skivor och fönstren byttes genom att nya fönster insattes i de gamla fönsterkarmarna. Det gamla stallet för gudstjänstbesökarnas hästar ersattes med en ny uthusbyggnad innehållande TC och förråd.



Interiör av kyrksalen.

I september 1998 gick församlingen samman med Mariestads Missionsförsamling, som då blev ägare till missionshuset. Verksamheten lades ner, och huset såldes senare till Vägverket som lät riva det. Missionshustomten hade nämligen en mycket trafikfarlig utfart på väg E20.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt beklädd med stående träpanel med locklist. Väggarnas insidor var ursprungligen beklädda med träpanel men kläddes senare med skivor. Yttertaket var belagt med takpannor. Byggnaden saknade vatten och avlopp.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening, juniorförening och symöten.

Källor:

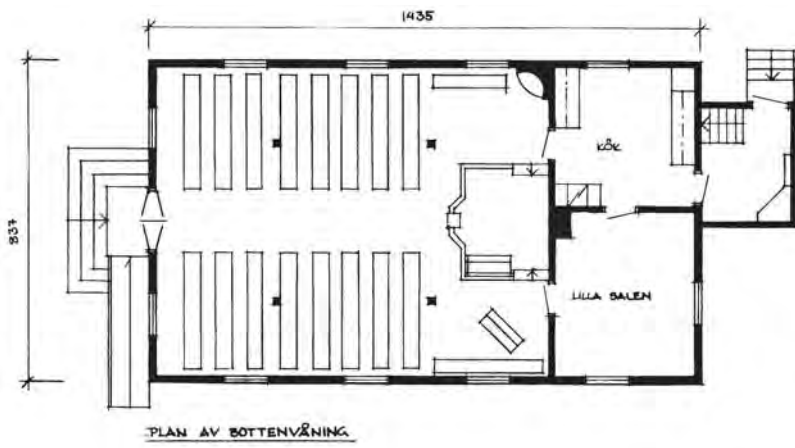
- Hassle Missionsförsamlings 90-åriga historia, troligen författad av Fredrik Anderson.
- Hassle missionsförsamling 100 år, författad av Gunhild Lundvall.



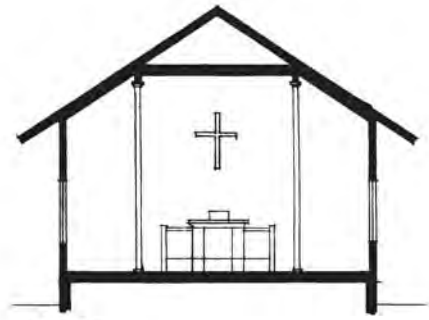
Estraden.



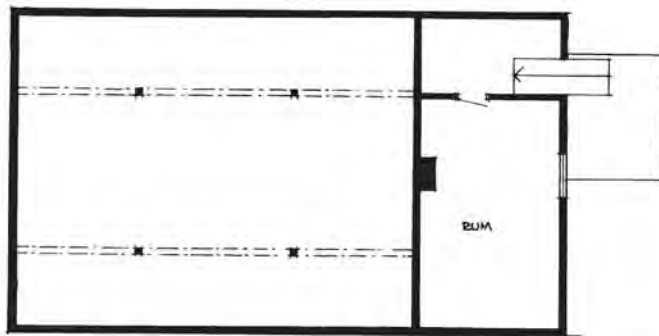
Lilla salen.



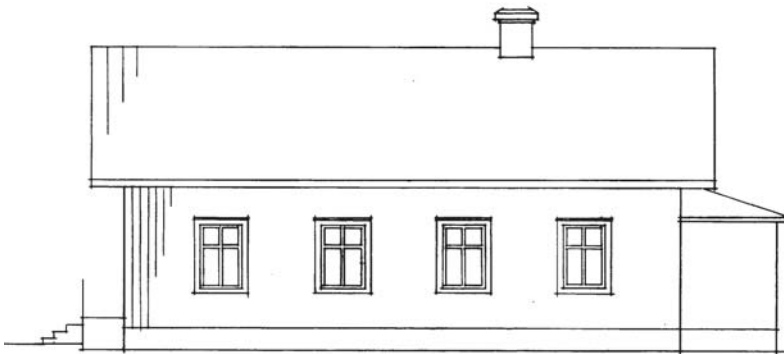
PLAN AV BOTTENVÄNING



SEKTION



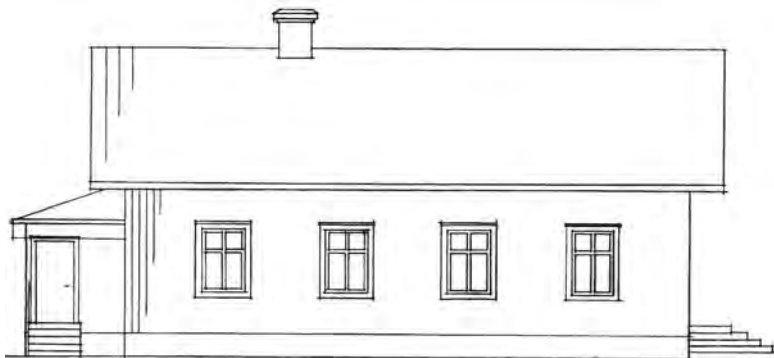
PLAN AV ÖVERVÄNING



FASAD MOT VÄSTER



FASAD MOT NORR



FASAD MOT ÖSTER

HASSLE MISSIONSHUS 1998
 Uppmåtningsritning / Stig Florén

SJÖTORPS MISSIONSHUS



Missionshuset från söder 2013.

Läge:

Mariestads kommun, Lyrestads socken,
Kyrkvägen 21, Sjötorp.

Fastighetsbeteckning: Sjötorp 2:21.

Besök: 1999 09 24 foto, intervju, uppmätning.
2013 08 13 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: 1999: Ethel och Sven
Magnusson Sjötorp.

2013: Birgitta Svensson Sjötorp.



Sjötorp, missionshuset markerat med rött.



Missionshuset från väster 2013.

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1871. Till att börja med hölls samlingar i skolorna, men 1877 stängdes dessa för verksamheten, och då väcktes frågan om egen lokal. Många önskade att den skulle placeras mitt i socknen, men det visade sig omöjligt att erhålla en tomt där. Då skänkte hemmansägare Johannes Larsson en tomt på Sjömansbacken i Sjötorp, och 1878 beslöt



Interiör av kyrksalen 1999.

församlingen att där uppföra ett missionshus. 1880 invigdes huset. Det hade kostat 1444 kronor. Skänkta material och många frivilliga dagsverken bidrog till de låga kostnaderna.

Missionshuset hade en area på c:a 45 m², och snart stod det klart att huset var för litet. Under ledning av församlingens ordförande, P E Vickander, påbörjades en omfattande tillbyggnad av huset. Vickander hade varit maskinist på seglationsstyrelsens fartyg, som skötte prickar och fyrar på Väneren, och han ville att det nya missionshuset skulle påminna om en fyr. Tillbyggnaden gjordes därför åttkantig med en fyrliknande lanternin längst upp på taket. Ljuset från lanterninen strömmade ner till kyrksalen genom ett åttkantigt fönster i innertaket. Det gamla missionshuset kom att bli "lilla salen" i det nya missionshuset.

Predikstolen stod ursprungligen vid östra väggen, mot lilla salen mitt för huvudentrén. Läktaren omslöt hela kyrksalen. Det nya stora missionshuset stod klart 1889.



Kyrksalen från estraden 1999.

1945 byggdes kyrksalen om, och en ny estrad byggdes vid den norra väggen, och läktaren minskades. Takfönstret sattes igen. 1954 installerades elvärme i lilla salen.

Ovanpå lilla salen ligger ett rum, som ursprungligen var vaktmästarbostad. 1960 byggdes det om till rum för ungdomsverksamheten. 1966 byttes kyrkbänkarna i kyrksalens bottenvåning ut mot stolar. Sannolikt gjordes detta år också ombyggnad av estraden till det nuvarande utseendet. Ny orgel och nytt nattvardsbord anskaffades. 1972 installerades en hög-

talaranläggning. Det bärande partiet över estraden förstärktes. 1984 - 85 ville Svenska kyrkan köpa missionshuset. Missionsförsamlingen erbjöd hälftenägande, men Svenska kyrkan beslöt då att bygga ett nytt församlingshem.

1986-87 byggdes missionshuset om invändigt och fick en större vestibul samt en toalett. 1992-93 rödfärgades fasaderna.

1998 gick församlingen samman med Mariestads Missionsförsamling. 2002 lades verksamheten ner, och 2003 såldes huset till Sjötorps Bygdegårdsförening. Föreningen har renoverat byggnaden med stor respekt för byggnadens historia och upplåter den till olika aktiviteter i samhället. Sedan Svenska kyrkan sålt sitt församlingshem 2003 använder även de lokalerna för sin verksamhet.



Läktaren 1999.



Gammal bild tagen före 1945 som visar bibelskolan samlad på estraden, som då låg vid kyrksalens östra vägg.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten. Stomme av timmer. Fasaderna är klädda med stående panel som rödfärgats. Taket är belagt med rött taktegel. Lanterninen har ett tak av plåt.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorer, tonår, ungdomsförening, barnkör, sånggrupp, syförening.

Källor:

- Ande och sanning*, Sjötorps missionsförsamling 100 år, 1972 Åke Sundberg.
- Sjötorps Missionsförsamling 1972-1997. Kort resumé*, Ethel och Sven Magnusson.
- *Sjötorps Bygdegård* av Sjötorps Bygdegårdsförening 2013.



Ungdomar på den nya estraden.



Lanterninen sedd från kyrkvinden.



Lilla salen 1999.



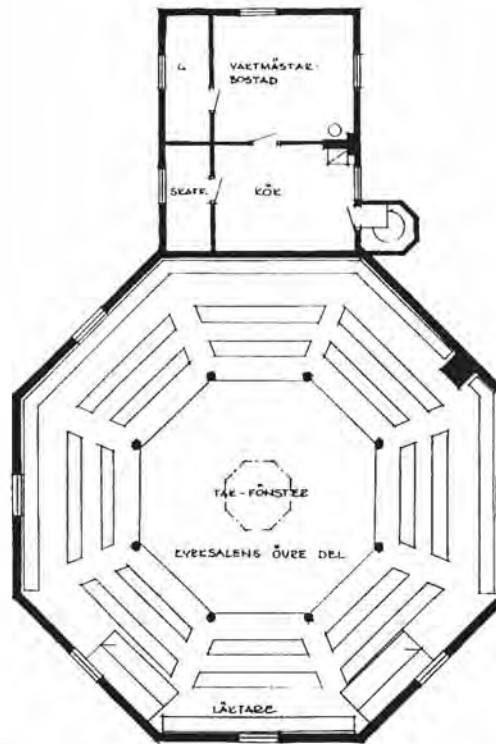
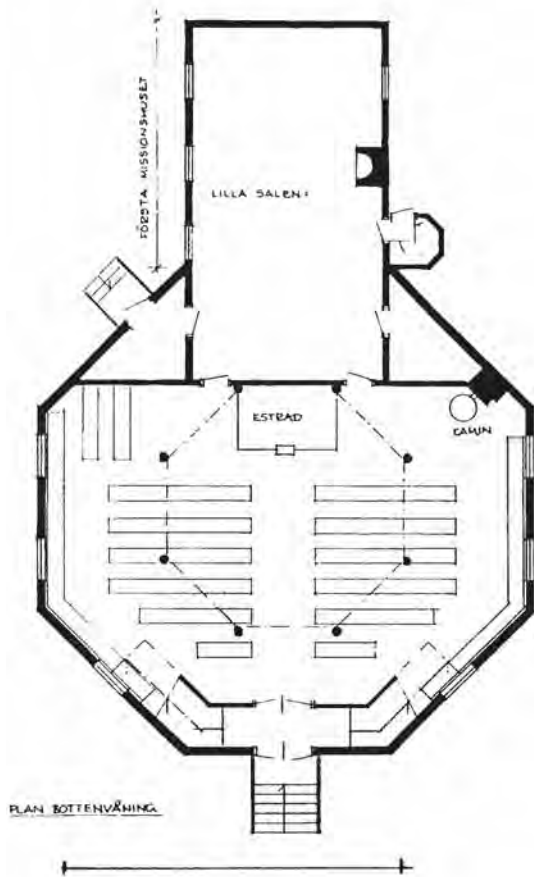
Den minimala predikstolen fanns kvar.



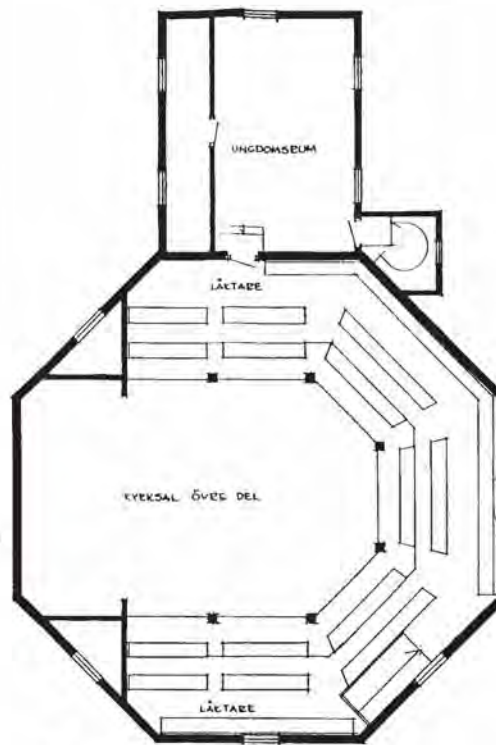
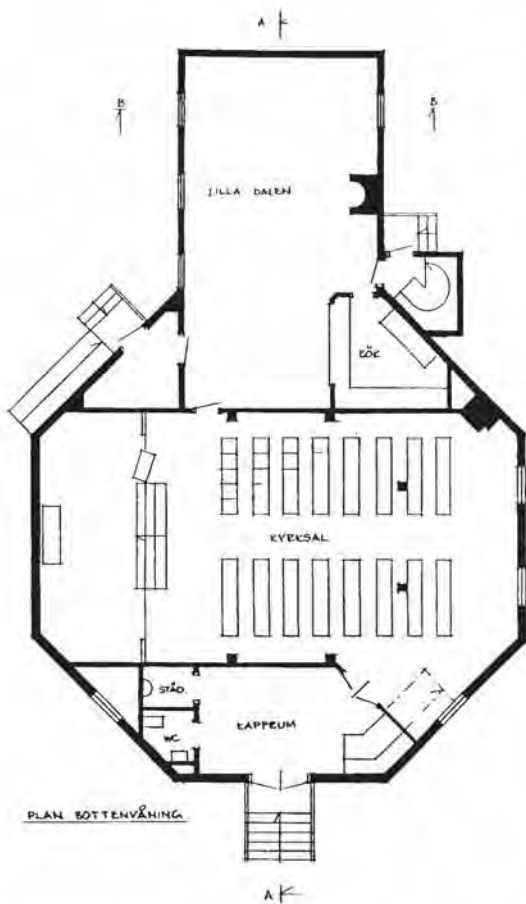
Ungdomsrummet på övervåningen.



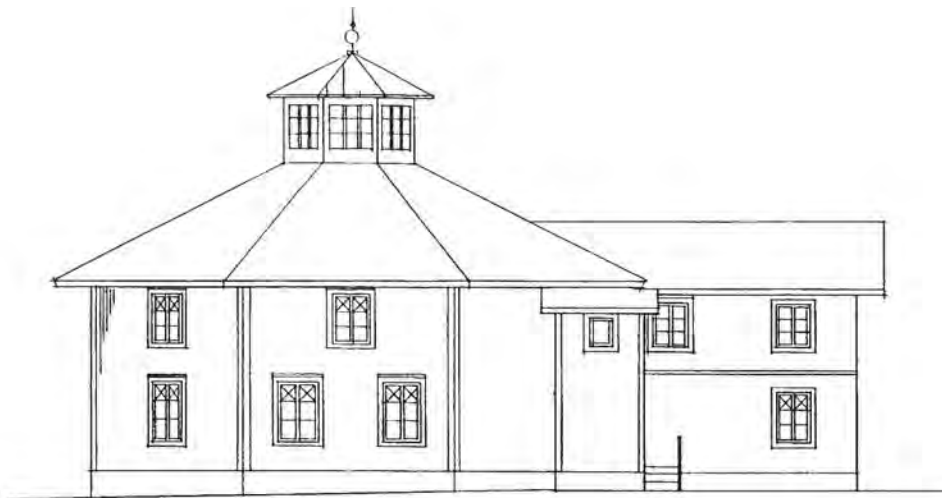
Missionshuset från öster 1999.



SJÖTORPS MISSIONSHUS
 RECONSTRUCTION AFTER 1889 ÅRS
 TILLBYGGNAD
 1995 10 28 / STIG FLOREN

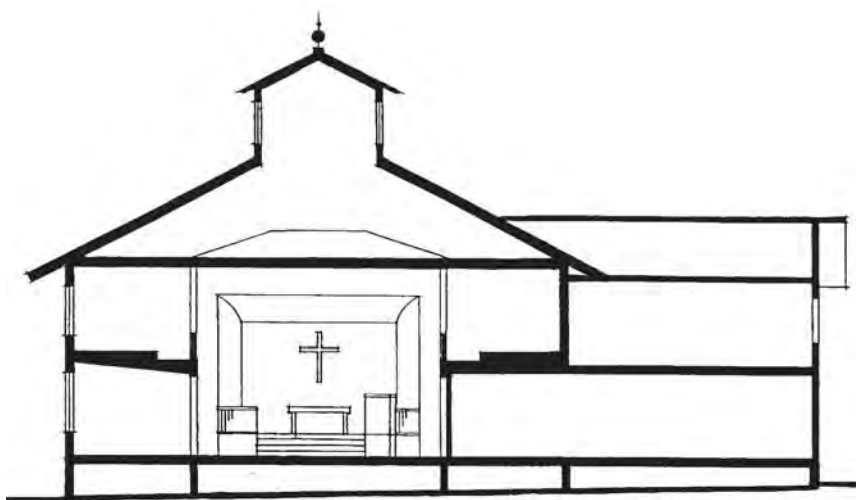


SJÖTORPS MISSIONSHUS
 UPPÅTTNING 1999 10 28
 / STIG FLOREN



FASAD MOT SÖDER

SJÖTORPS MISSIONSHUS
 UPPHÄTNING 1999 09 24
 / STIG FLOREN



SEKTION A-A



SEKTION B-B

SJÖTORPS MISSIONSHUS
 UPPHÄTNING 1999 09 24
 / STIG FLOREN

RÅGLANDA MISSIONSHUS



Gammalt foto av missionshuset.

Läge:

Mariestads kommun, Lyrestads socken, Råglanda, strax öster om järnvägsövergången vid Stenbergå.

Ägare: Råglanda Missionsförsamling.

Besök: 2013 08 13.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Mariestad.



Råglanda, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Predikanten K O Engström som byggde Västergötlands första missionshus sägs vara en av de första som predikade väckelsen i bygden. Församlingen bildades 1879 och missionshuset byggdes samma år. Missionshuset tjänade församlingen fram till 2000-talet då bygdens befolkning

minskat och verksamheten lades ner. Huset såldes till privatperson och är nu fritidsbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående träpanel och tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, syförening.

Källor:

- Historik om församlingen skriven år 2001, ej underskriven.



Missionshuset som fritidsbostad.

BÖCKERSBODA MISSIONSHUS



Böckersboda Missionshus från nordväst.

Läge:

Mariestads kommun, Lyrestads socken, Böckersboda. Omedelbart öster om skeppssättningen i Böckersboda.

Fastighetsbeteckning: Böckersboda 2:13.

Ägare: Ursprungligen Sjötorps Missionsförsamling, numera Lyrestads Hembygdsförening.

Besök: 2013 08 13 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Mariestad och Stig Johansson Lyrestad.



Missionshuset från väster.



Lyrestadstrakten, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Sjötorps Missionsförsamling uppförde Böckersboda Missionshus 1902. Orsaken till att missionshuset byggdes var att en omfattande frikyrklig verksamhet hade bedrivits i sockenstugan i Böckersboda sedan 1870-talet. En församling tycks ha bildats med anknytning till både Svenska Missionsförbundet och Helgelseförbundet, och nu ville församlingsmedlemmarna ha något eget. Församlingen finns inte med i SMF:s matrikel, vilket torde bero på att den var en utpost till Sjötorps Missionsförsamling.



Missionshuset från nordost.

Missionshuset omfattade en större och en mindre sal samt en bostadslägenhet i övervåningen. I lägenheten bodde under lång tid Helgelseförbundets evangelist Rickard Claesson. Under många år hade församlingen en livaktig verksamhet, men efter hand minskade antalet medlemmar, och 1985 hölls det sista mötet i missionshuset. Huset inköptes därefter av den näraliggande cementvarufabriken, som i sin tur 1999 sålde till Lyrestads hembygdsförening. Huset sköts av byalaget i samråd med hembygdsföreningen och är numera hembygdsgård.

I husets närhet finns två fornminnen i form av skeppssättningar, och området ingår i ett riksintresse för kulturmiljövården. Kommunen har utfärdat områdesbestämmelser som skyddar byggnaden mot rivning eller väsentlig ändring. Byggnaden är i stor utsträckning väl bibehållen och ger en god bild av gångna tiders missionshusmiljö. En ansökan om byggnadsminnesförklaring av byggnaden har prövats men ej beviljats. En omprövning kan dock bli aktuell i framtiden. Hembygdsföreningen verkar för bevarande av huset.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, fasad av stående locklistpanel, tak av tegel.



Uthus.



Före detta stall för besökarnas hästar.



Kyrksalen används numera som samlingslokal. Fondväggens textil har tillkommit efter ändringen till samlingslokal.



Kyrksalens bakre del med kamin, som dock inte är den ursprungliga.



Lilla salen.



Orgeln och estraden i kyrksalen.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, missionsföreläsningar och bibelstudier.

Källor:

- Artikel i Mariestadstidningen 1988 01 14 av Björn Jansson.
- *Böckersboda Missionshus* av Runa Nordberg 2002.

Foton på denna sida: Ebbe Alfredson.

ULLERVADS MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Mariestads kommun, Ullervads socken,
Spolvägen 4, Ullervad.

Ägare: Ullervads Missionsförsamling.

Fastighetsbeteckning: Ullervad 40:1.

Besök: 2013 08 13.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Marie-
stad.



*Ullervad, missionshuset markerat med
rött.*

Byggnadens historia:

Frikyrklig verksamhet påbörjades 1878 då Gustaf Wilsson med familj flyttade till Ullervad. En friförsamling bildades 1883 med namnet Ullervads Kristna Församling. Namnet ändrades 1886 till Ullervads Friförsamling och 1965 till Ullervads Missionsförsamling.

Man samlades i Ullervads Missionshus som enligt uppgift skulle ha byggts 1880. Platsen där missionshuset byggdes kallades Salem. Huset innehöll en kyrksal med plats för 75 personer och en lägenhet om ett rum och kök.

1903 målades missionshuset om invändigt. 1930 målades det om på nytt och denna gång även utvändigt.

Vid flera tillfällen under 1940-talet lade militären beslag på missionshuset och använde det som förläggning. 1947 inreddes ett kök och lilla salen.

1955-56 renoverades missionshuset varvid det brädfodrades utvändigt. Tidigare hade timmerväggarna varit oklädda. Huset målades om in- och utvändigt. Ny estrad och nya bänkar anskaffades. Ny

orgel, armatur och gardiner inköptes. Projekteringen utfördes av slöjdläraren Fritz Janeroth och byggmästare var Erik Sköld. 1978 gick Ullervads Missionsförsamling samman med Mariestads Missionsförsamling. Missionshuset användes senare för scout- och ungdomsverksamhet men 2004 såldes det till en privatperson. Huset användes nu som bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av timmer, fasad av stående träpanel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, ungdomsförening.

Källor:

Ullervads Missionsförsamling 1883 - 1973 av Elsa Jonegård.



Missionshuset ombyggt till bostad 2013.

LUGNÅS MISSIONSHUS



Missionshuset omändrat till bostad.

Läge:

Mariestads kommun, Lugnås socken, 0,6 km norr om Lugnås kyrka.

Fastighetsbeteckning: Stora Ryd 1:5.

Ägare: Lugnås Missionsförsamling.

Besök: 2013 08 13 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Ebbe Alfredson Mariestad.



Trakten kring Lugnås kyrka, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Församlingens äldsta protokoll är daterat 1920.

Församlingen upplöstes 1953. Distriktet sökte lagfart på fastigheten 1956. 1968 överläts Lugnås Missionshus till Marie-

stads Missionsförsamling. Huset såldes senare till privatperson och är numera bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer.

Källor:

- Föreningsarkivet Lidköping.
- Vadsbonytt nr 2 1998.



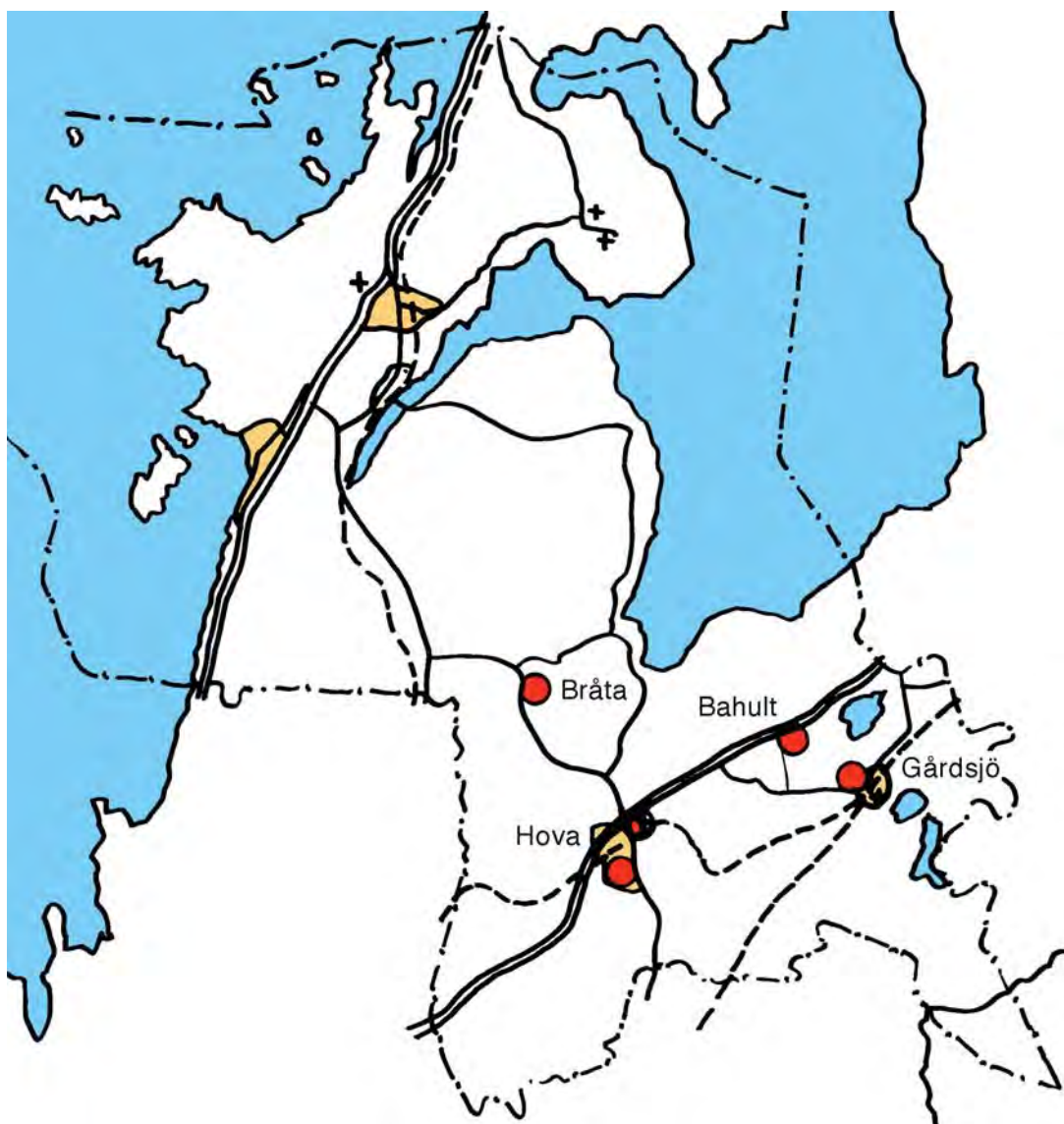
Huset sett från norr.



MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **GULLSPÅNGS** KOMMUN

Hova Missionskyrka
Hova Pingstkyrka
Bråta Missionshus
Bahults Missionshus
Gårdsjö Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2013*



Gullspångs kommun

Missionshus och missionskyrkor

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Hova mk	1876	2007	200	Bostad
2	Hova Pingstkyrka	1990	-	120	I bruk
3	Bråta mh	1898	2007	100	I privat ägo
4	Bahults mh	1923	1980	100	Rivet
5	Gårdsjö mh	1923	2006	100	Fritidshus

HOVA MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan 2001 sedd från sydväst.

Läge:

Gullspångs kommun, Hova samhälle, 100 m norr om Hova kyrka, invid väg E20. Fastighetsbeteckning: Hova Järpegården 4:2.

Ägare: Hova Missionsförsamling.

Besök: 2001 05 15 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: 2001: Gunnar Gustavsson Hova, 2013: Iris Levahn Hova.



Området vid Hova kyrka, missionskyrkan markerad med rött.



Missionskyrkan sedd från norr.



Missionskyrkan före 1985 års tillbyggnad.



Kyrksalen 2001.

Byggnadens historia:

Bönemöten förekom i Hovatrakten redan under 1860-talet. Man samlades i hemmen och i skolan. Vid något tillfälle uppläts även kyrkan för sammankomsterna, och vid många tillfällen samlades man i en sal i fattighuset. Efterhand fann man dock att det vore bäst med en egen samlingslokal, och man började med att hyra en tomt för ändamålet. Vänner, som hade egen skog, fällde och transporterade timmer till bygget. Somliga gjorde det på nätterna för att stödja arbetet, utan att själva synas. 1876 stod missionshuset klart. Det var en enkel byggnad med väggar av skradda, omålade stockar, golvbjälklag utan fyllning och bänkar utan ryggstöd. Vid norra gaveln och vid västra långväggen i kyrksalen fanns läktare, vid östra långväggen fanns en hög predikstol, och mitt i salen stod en stor järnkamin. 1910 kunde den förhyrda tomten inköpas, måtten var dock endast 12 x 26 meter.

Efterhand förbättrades huset. Det försågs med panel utvändigt och invändigt. Huset målades och fick tegel på taket.



Kyrksalen sedd från estraden.



Gammalt foto från kyrksalen. Läktaren skymtar uppe till vänster.



Samlingssalen.

Elektrisk ström installerades 1918. 1931 gjordes en ombyggnad varvid läktaren vid västra väggen togs bort, och vid södra väggen uppfördes en predikstol och sångestråd. Under estraden anordnades en dopgrav. Kaminen flyttades till östra långväggen.

1958 genomfördes en ny ombyggnad, varvid läktaren vid norra väggen togs bort, och istället uppfördes där en ny sångestråd och predikstol. Dopgraven kunde ej bibehållas. Entrén flyttades till sin nuvarande plats, och en reservutgång anordnades på östra väggen. 1963 installerades elvärme i kyrksalen, och 1968 installerades en toalett.

Församlingen hade länge planerat att bygga till sin missionskyrka, som den numera kallades, men bl a på grund av en planerad vägomläggning kunde församlingen inte få bygglov eller tillstånd att öka sin tomt. När vägplanerna till sist skrinlagts, kunde församlingen 1984-85 genomföra en tillbyggnad som inrymde lokaler för församlingens och ungdomarnas olika verksamheter. Gunnar Persson



Köket.



Ungdomsrummet på vindsvåningen.

svarade för byggarbetet, som genomfördes med en stor frivillig arbetsinsats.

År 2007 sålde Hova Missionsförsamling sitt missionshus och har därefter haft sin verksamhet i Hova Pingstkyrka. Missionshuset är numera ombyggt till bostad.

Byggnadsmaterial:

Den gamla delen har grund av natursten och väggar av timmer. Den nyare delen har grund av betongsten och bärande stomme av trä. Utvändigt är huset i sin helhet klätt med stående locklistpanel och taket har en beläggning av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorer, ungdomsförening, syförening, sångförening, musikförening, ungdomskör och hobbyverksamhet såsom foto och slöjd.

Källor:

- *Hör vindens sus... Minnesskrift för Hova Missionsförsamling med anledning av Missionskyrkans 100-åriga tillvaro* av Sven Erik Olsson m fl. Hova 1976.
- *Hova-Älgåråbygden* utgiven av Hova naturvårds- och hembygdsförening samt Älgårås Hembygdsförening under redigering av Gunnar Berggren Tryckt i Nossebro 1990.



Gammal bibelspråkstavla.



Samtalsrummet är också kontrollrum för ljudanläggningen.



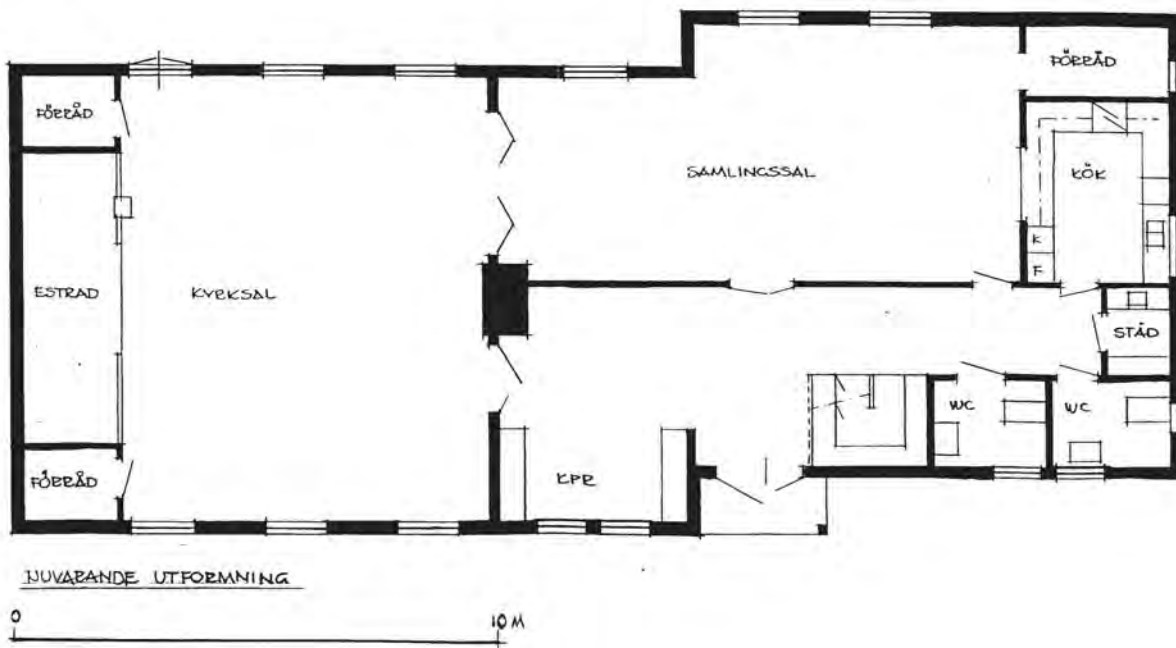
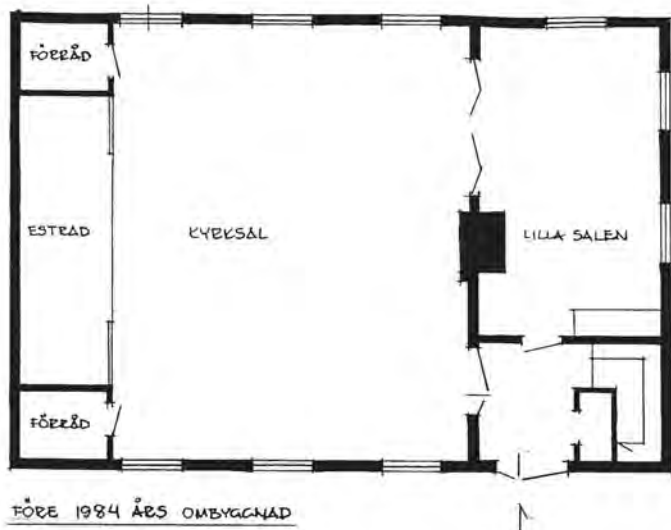
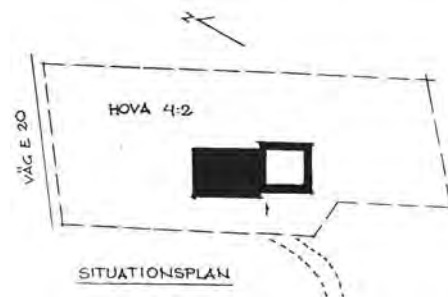
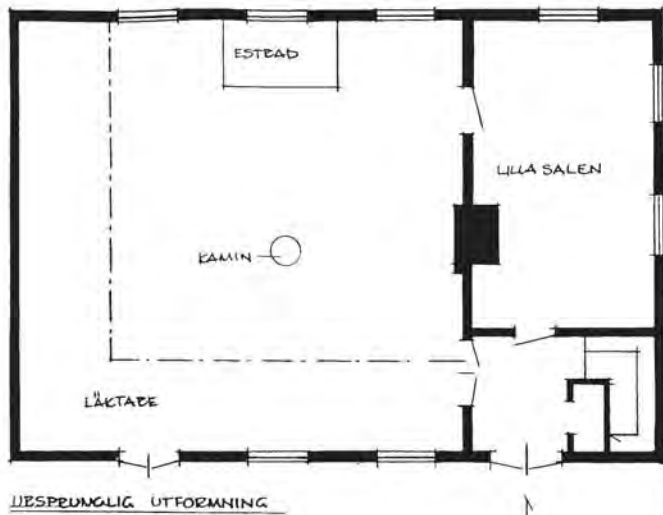
Storstugan i källarvåningen.



Snickarboden.



Fotomörkrummet.



HOVA MISSIONSKYRKA 2001 05 29
Efter bygglovritning / S Florén

HOVA PINGSTKYRKA



Hova Pingstkyrka.

Foto: Iris Levahn.

Läge:

Gullspångs kommun, Hova socken, Parkgatan 4, Hova
Ägare: Hova Filadelfiaförsamling.
Uppgiftslämnare: Iris Levahn Hova.



Hova, pingstkyrkan markerad med rött.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet, dagledigträffar, sång- och musikgrupper.



Kyrksalen.

Foto: Iris Levahn.

Byggnadens historia:

Hova Pingstkyrka uppfördes 1990 av Hova Filadelfiaförsamling. År 2007 sålde Hova Missionsförsamling sitt missionshus i Hova och har sedan dess samarbetat med Hova Filadelfiaförsamling om pastor på deltid med verksamheten i Hova Pingstkyrka.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongmaterial, stomme av trä och limträ, fasad av stående träpanel, tak av papp och svarta betongtakpannor.



Dopgraven.

Foto: Iris Levahn.

BRÅTA MISSIONSHUS



Missionshuset från öster.

Läge:

Gullspångs kommun, Bråta by, 5 km nordväst om Hova kyrka.

Fastighetsbeteckning: Backen 1:18.

Ägare: Hova Missionsförsamling.

Besök: 2001 05 18 foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare: Gunnar Gustavsson, Hova.



Hovatrakten, Bråta Missionshuset markerat med rött.



Missionshuset från väster.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1898 på mark som makarna August och Matilda Johansson skänkt. Samma år bildades också Backens Missionsförening. Missionshuset har till stora delar bevarats i ursprungligt skick. Lilla salen och delar av köket har dock renoverats på 1950-talet, och ett nytt fönster har satts in på norrfasaden. Förstuvisten har en grund av betong, vilket visar att den inte är ursprunglig. Invändiga ytskikt och inredning torde däremot i stor utsträckning vara ursprungliga.



Stora salen 2001.

1957 gick församlingen samman med missionsförsamlingen i Hova. I början av 2000-talet lades verksamheten ner och missionshuset såldes 2007 till markägaren.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändigt klädd med stående locklistpanel och invändigt med hyvlad panel. Taket har en beläggning av korrugerad plåt, som ersatt ett ursprungligt tak av spån.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster och ungdomsverksamhet. På senare år har verksamheten endast bedrivits sommartid och bestått av ungdomsaktiviteter och servering.

Källor:

- Tidningsartikel i TSK 1997 08 07
- *Hova - Älgåråbygden* utgiven av Hova Naturvårds- och Hembygdsförening samt Älgårås Hembygdsförening under redigering av Gunnar Berggren 1990.

- *Bråta missionshus Byggnadshistorisk studie* av Thomas Carlqvist 2006.



Kaminen i stora salen.



Estraden.





Läktaren sedd från stora salen.



Orgeln.



Lampa.



Tavla i stora salen.



Stora salen från läktaren.



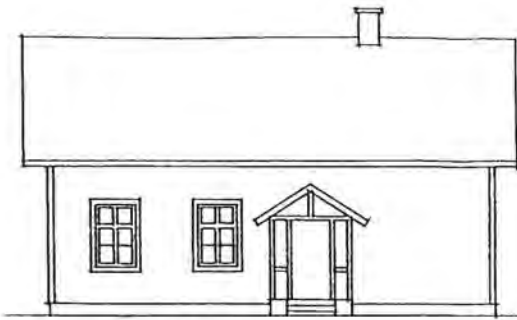
Läktaren.



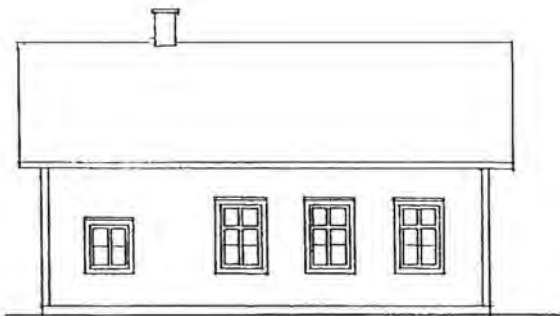
Köket.



Lilla salen.



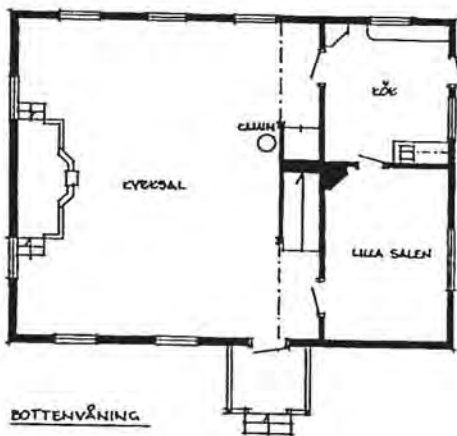
FASAD MOT NÖRDOST



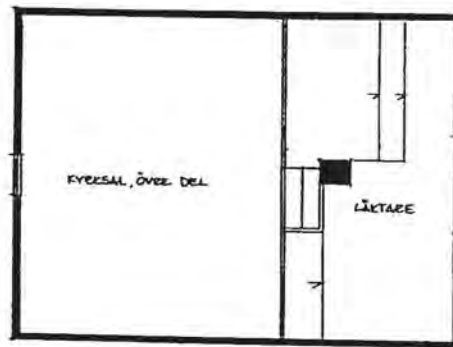
FASAD MOT SÖDVÄST



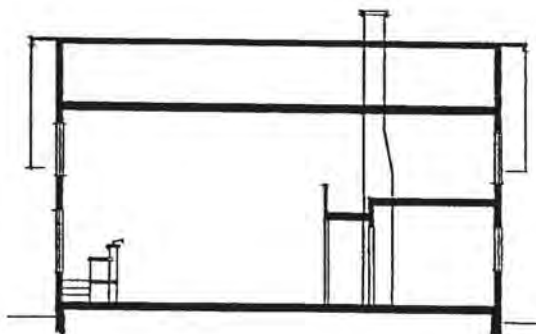
FASAD MOT SÖDOST



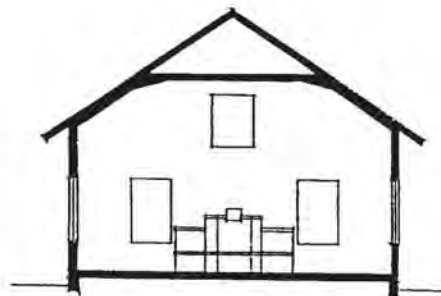
BOTTENVÅNING



ÖVERVÅNING



SEKTION A-A



SEKTION B-B

BRÅTA MISSIONSHUS
 UPPRÄTTNINGSEITNING
 2001 06 07 / 3. FLOÖR'N

BAHULTS MISSIONSHUS



Gammal bild som visar hur missionshuset låg tätt intill väg E20.

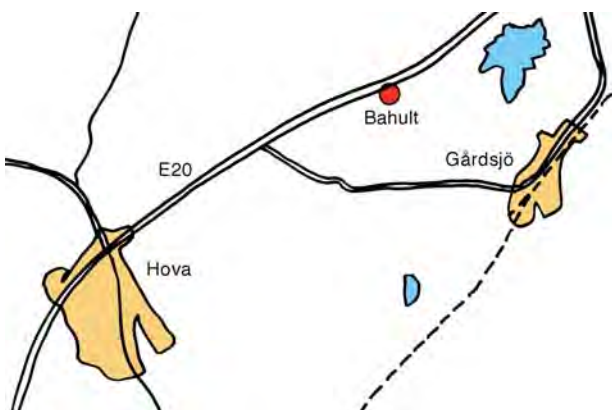
Läge:

Gullspångs kommun, Hova socken,
Bahult, söder om väg E20.

Fastighetsbeteckning: 1:11.

Ägare: Bahults Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Iris Levahn Hova.



Missionshuset ligger 5 km nordost om Hova.

Byggnadens historia:

Frikyrklig verksamhet i Bahult-trakten började med samlingar i hemmen och senare i Bahults skola. Församlingen torde ha bildats i slutet av 1890-talet. 1923 uppfördes missionshuset av bygg-



Fasaden mot vägen 2001.



Fasaden mot sydväst 2001.



Gammal bild av straden i Bahult.

mästare Johan Berg. Hans söner var medhjälpare vid bygget. Tack vare många frivilliga insatser kunde kostnaden begränsas till 4.646 kronor.

1952 renoverades missionshuset. Församlingen tillhörde från 1951 Hovakretsen. 1980 beslöt man att upplösa församlingen och uppgå i Hova Missionsförsamling. En av orsakerna till detta var att Bahults Missionshus låg tätt intill den starkt trafikerade väg E20.

I mitten av 1980-talet såldes missionshuset till en person, som avsåg att driva affärsverksamhet i lokalerna. Byggnaden förföll dock och är nu riven.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående spåntad träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster.

Källor:

- *Hova-Älgarås gränsbygd i norra Skaraborg* av Norra Vadsbo Naturvårdsförening 1973.
- Uppgifter om Bahults Missionsförsamlings historia sammanställda av Elis Andersson 1964.



Fasaden mot sydost. När missionshuset hade sålts försåg den nye ägaren det med stora reklamskyltar.

GÅRDSJÖ MISSIONSHUS



Gårdsjö Missionshus.

Läge:

Gullspångs kommun, Hova socken,
Skogsvägen, Gårdsjö.
Fastighetsbeteckning: Gårdsjö 13:2.
Ägare: Gårdsjö Missionsförsamling.
Uppgiftslämnare: Iris Levahn Hova.
Färgfoton: Iris Levahn.



Gårdsjö, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Redan på 1840-talet kom resande väckelsepredikanter till Gårdsjötrakten och möten hölls i hemmen. 1882 bosatte sig



Missionshuset från norr.



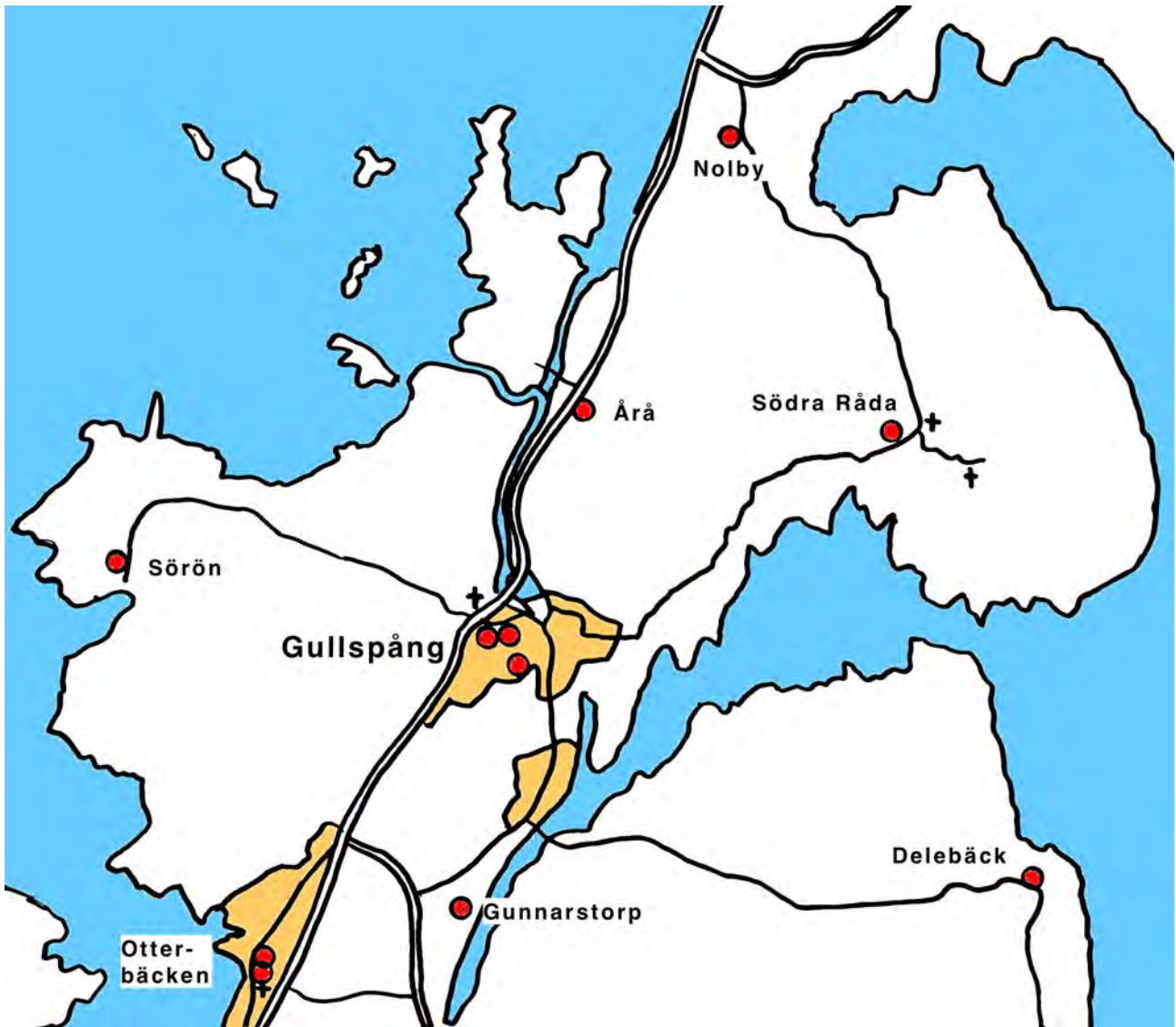
Gammal bild av missionshuset.



MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **GULLSPÅNGS** KOMMUN, NORRA DELEN

Gullspångs 1:a Missionshus
Gullspångs 2:a Missionshus
Gullspångs Equmeniakyrka (Missionskyrkan)
Otterbäckens Sjömanskyrka
Otterbäckens Missionskyrka
Söröns Missionshus
Gunnarstorps Missionshus
Delebäcks Missionshus
Södra Råda Missionskyrka
Nolby Missionshus
Årås Missionshus

*Byggnadsinventering inom Equmeniakyrkan i Västra Götalandsregionen
Stig Florén 2016*



Gullspångs kommun
Missionshus och missionskyrkor

Gullspångs kommun norra delen

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till Eumeniakyrkan eller Svenska Missionskyrkan (tidigare Svenska Missionsförbundet).

Nr	Missionshus -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Gullspångs 1:a Missionshus	1881	1910		Rivet
2	Gullspångs 2:a Missionshus	1912	1964		Rivet
3	Gullspångs Missionskyrka	1966	-	150	I bruk
4	Otterbäckens Sjömanskyrka	1921	1939		Nedbrunnen
5	Otterbäckens Missionskyrka	1963	?	45 - 80	Bostad
6	Söröns Missionshus	1931	2003		Nedbränd
7	Gunnarstorps Missionshus	1891	1996		Bostad
8	Delebäcks Missionshus		1990?		Bostad
9	Södra Råda Missionskyrka	1880	2008?	150	Kulturhus
10	Nolby Missionshus	1920	-	50	I bruk
11	Årås Missionshus	1947	?		Bostad

GULLSPÅNGS FÖRSTA MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, centralt i Gullspångs samhälle.

Fastighetsbeteckning: Kvarteret Skärfvan.

Ägare: Gullspångs Missionsförening.

Uppgiftlämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Gullspång, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Väckelsen nådde Gullspångstrakten vid mitten av 1800-talet bland annat genom pastorsadjunkten Nils Gustav Clarholm i Södra Råda. 1878 bildades Amnehärads Missionsförening som sedermera ändrade namn till Amnehärads Missionsförsamling. Man samlades i hemmen till stugmöten, men det blev trångt om utrymmet och glädjen blev stor när man fick tillåtelse att använda skolhuset vid kyrkan till sina samlingar. Föreningsmedlemmarna längtade dock efter en egen lokal och vände sig därför till brukspatronen med en anhållan om att få en tomplats i närheten av järnvägsstationen.

Föreningen fick dock avslag på sin begäran, men lyckades i stället få löfte om att bygga på den s k Skärven och här uppfördes ett missionshus 1881 till en kostnad av 3.500 kronor. 1910 fick man problem genom att huset måste flyttas på grund av ett järnvägsbygge. Församlingen köpte då en tomt i Mörtestads Svintå dit huset flyttades.

Byggnadsmaterial

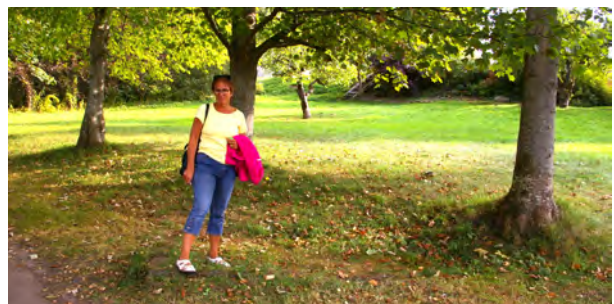
Grund av huggen sten, stomme av trä.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet, syförening.

Källor

- *Gullspångs Missionsförsamlings hundraårsberättelse 1878 - 1978* av Åke Thollander.



Pastor Anette Brandberg visar med sin högerfot på de enda synliga resterna av det första missionshuset.

GULLSPÅNGS ANDRA MISSIONSHUS



Gudstjänst i kyrksalen.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, i den så kallade Mörtestads Svintå.

Ägare: Gullspångs Missionsförening, senare namnändrat till Gullspångs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Gullspång, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Församlingens första missionshus byggdes på den s k Skärven i Gullspångs centrum på 1880-talet. Men redan efter ett par år fick man problem genom att huset måste flyttas på grund av ett järnvägsbygge. Församlingen köpte då en tomt 300 meter västerut i Mörtestads Svintå dit huset flyttades. Samtidigt

byggdes också huset till med två rum och ett kök och stod klart 1912.

Huset blev församlingens andliga hem fram till 1964 då det måste rivas för att ge rum för ett flerfamiljshus. 1966 kunde man flytta in i den nybyggda missionskyrkan vid Gullstensgatan.

Byggnadsmaterial

Grund av huggen sten, stomme av trä.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsverksamhet, syförening.

Källor

- *Gullspångs Missionsförsamlings hundraårsberättelse 1878 - 1978* av Åke Thollander.



Kyrkkaffe i kyrksalen.

EQUENIAKYRKAN GULLSPÅNG (GULLSPÅNGS MISSIONSKYRKA)



Kyrkan sedd från nordväst.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, Gullstengatan 30, Gullspång.

Fastighetsbeteckning: Näktergalen 1:1.

Ägare: Gullspångs Equmeniaförsamling (tidigare namn: Gullspångs Missionsförsamling).

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Gullspång, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Kyrkan uppfördes 1966 som en ersättning för församlingens missionshus i Gullspång som

revs 1964. Byggnadskostnaden uppgick till 292.000 kronor. Arkitekt var Janne Feldt från Karlstad. Byggnaden är uppförd i två delar sammankopplade med en glasad gång. Den västra delen innehåller kyrksalen och församlingssalen, den östra ungdomsgården med samlingsrum, kök, lekrum, scoutrum och expedition. Vid en ombyggnad 1977 ändrades expeditionen till en handikapptoilet med dusch, och en ny expedition placerades i en tillbyggnadsdel.

Byggnadsmaterial

Grund av betong, stomme av sten, trä och limträ, putsade fasader, tak av rektangelplattor av eternit samt papp.

Verksamhet

Gudstjänster, söndagsskola, barntimmar, nyingar, scouter, tonårsgrupp, barnkör, blandad kör, musikförening, sång- och musikgrupper, syförening och bibelstudier.

Källor

- *Gullspångs Missionsförsamlings hundraårsberättelse 1878 - 1978* av Åke Tholander.



Kyrkan från sydväst.



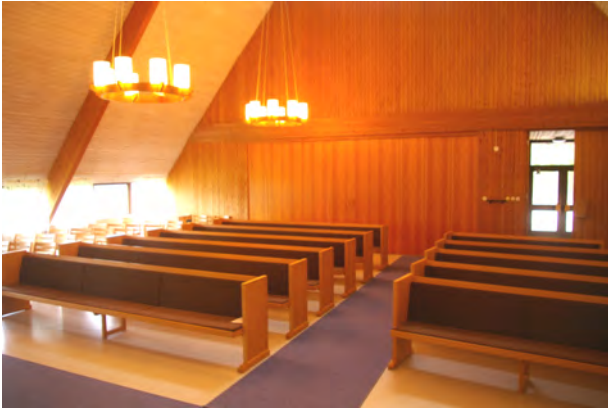
Kyrkan från nordost.



Kyrkan från sydost.



Kyrksalen. Fondmålningen är hämtad från Södra Råda Missionskyrka efter samgåendet .



Kyrksalen från estraden.



Församlingsvåningen.



Kapprummet.



Församlingsvåningen.



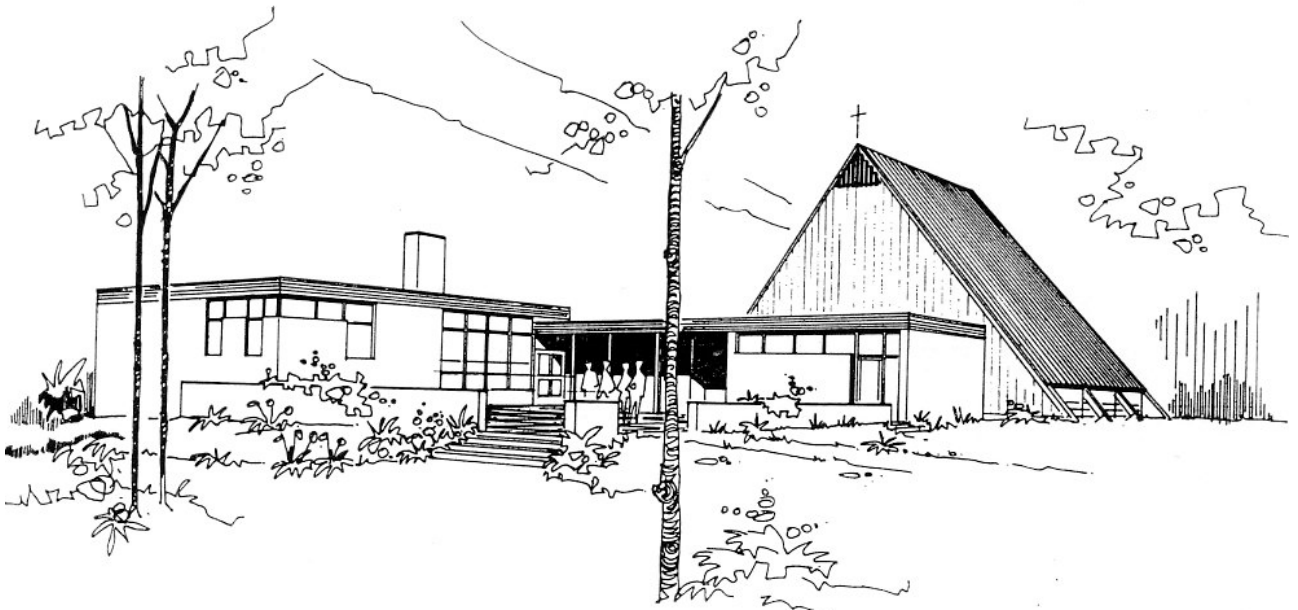
Samlingssal.



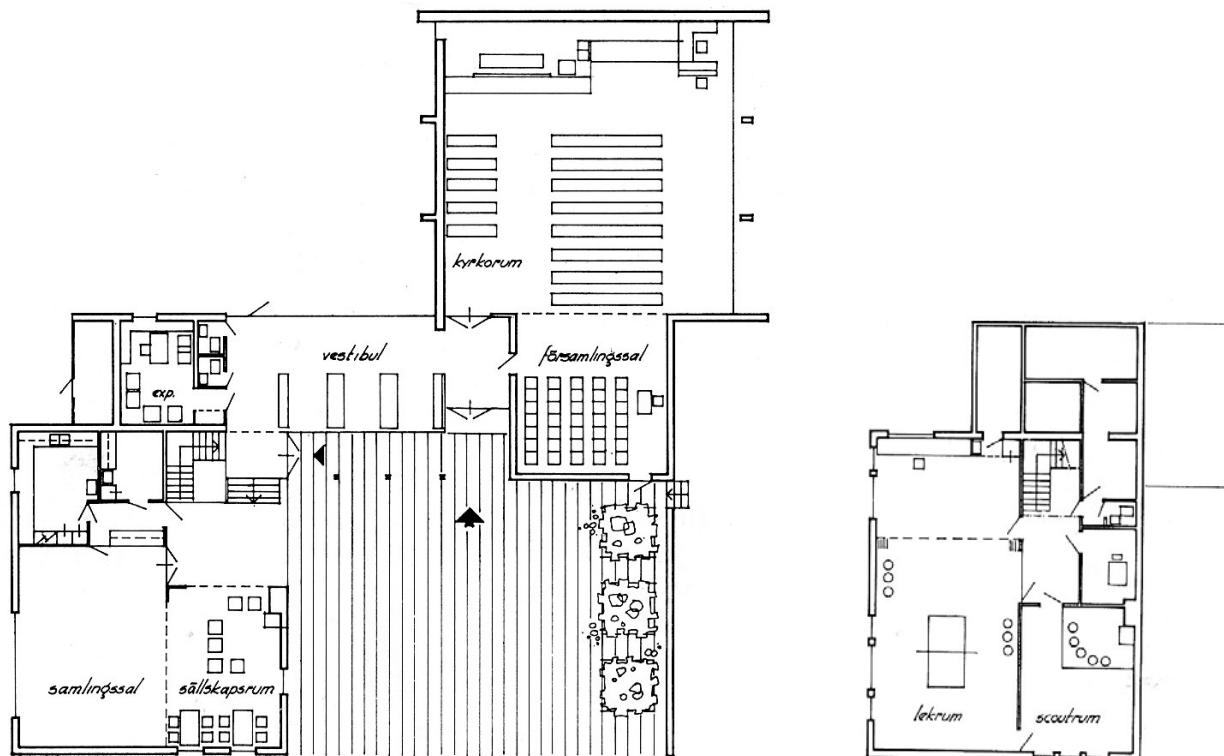
Ungdomsrum i nedre planet.



Lekrum i nedre planet.



Perspektivbild av kyrkan.



Bottenvåningen.

Nedre planet.

**Gullspångs Missionskyrka
projekterad av Janne Feldt**

OTTERBÄCKENS SJÖMANSKYRKA



Sjömanskyrkan enligt oljemålning i Gullspångs Missionskyrka.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, Babordsvägen, Otterbäcken.

Ägare: Otterbäckens Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Otterbäcken, Sjömanskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

1918 påbörjade Gullspångs Missionsförsamling missionsverksamhet i Otterbäcken. Verksamheten var framgångsrik och redan 1920 bildades en egen missionsförsamling i

Otterbäcken. Otterbäcken har en av Vänerns största hamnar, och många fartyg med sjömän ombord besökte hamnen. Den lilla missionsförsamlingen i Otterbäcken gjorde en djäv satsning när den 1921 byggde en stor och rymlig sjömanskyrka för att nå de besökande sjömännen. I kyrkans källarvåning anordnades dessutom en matservering vilket uppskattades av sjöfolket. Under många år var kyrkan även en samlingsplats för läger av olika slag. 1939 brann dock kyrkan ner till grunden till stor sorg för hela bygden. Församlingen höll där efter sina möten i Folkets Hus, men längtan efter en ny kyrka växte under årens lopp och 1963 uppfördes en ny mindre missionskyrka. Otterbäcken var då en krets inom Gullspångs Missionsförsamling.

Verksamhet

Gudstjänster och verksamhet bland sjömän i Otterbäcken.

Källor

- *Gullspångs Missionsförsamlings hundraårsberättelse 1878 - 1978* av Åke Thollander.

OTTERBÄCKENS MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan från väster.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, Allmänna vägen, Otterbäcken.

Ägare: Gullspångs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Otterbäcken, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Otterbäckens Missionskyrka byggdes 1963 av missionsförsamlingen i Gullspång för den krets av församlingens medlemmar som var bosatta i Otterbäcken. Byggnaden utgjorde en ersättning för den sjömanskyrka som tidigare funnits i Otterbäcken men brunnit ner 1939.

Den nya kyrkan var liten till formatet men tillgodosåg församlingens behov av lokaler speciellt för barn- och ungdomsarbetet men även för sammankomster av olika slag. Byggnadskostnaden uppgick till 80.000 kronor. Arkitekt var Janne Feldt från Karlstad. Verksamheten lades senare ner och under en tid hyrdes huset ut till kommunen som bibliotek och kulturhus. Numera är huset sålt och ombyggt till bostad.

Verksamhet

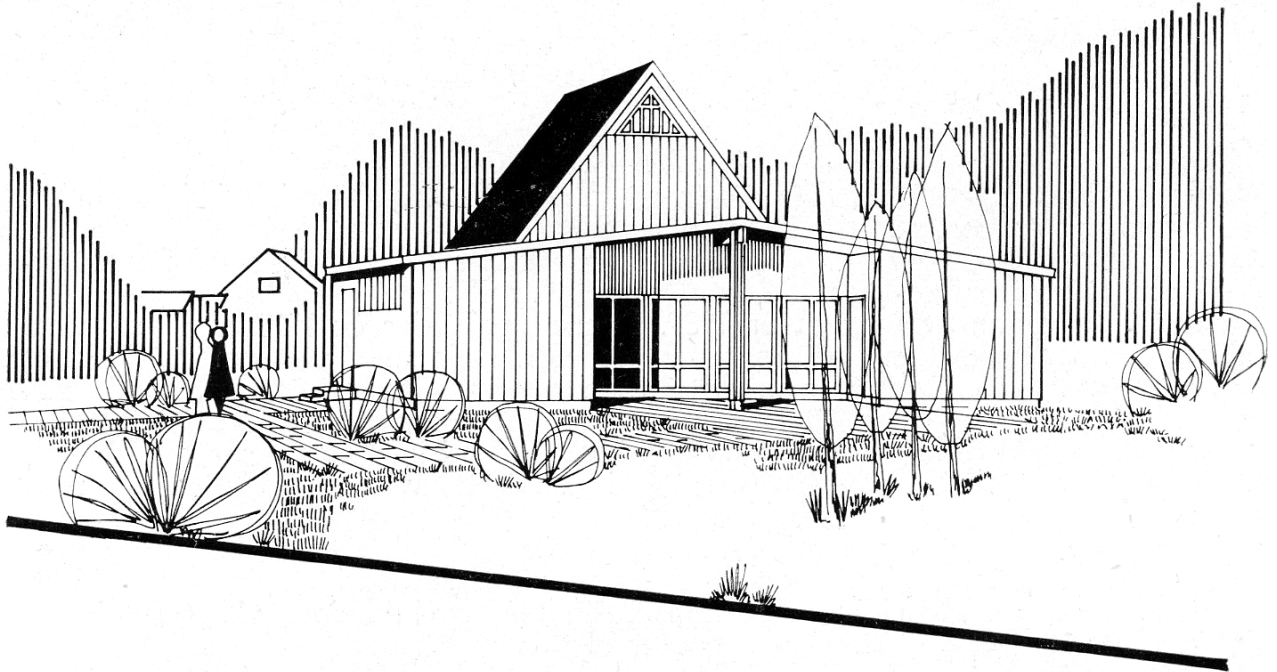
Gudstjänster, verksamhet bland barn och ungdom, syförening.

Källor

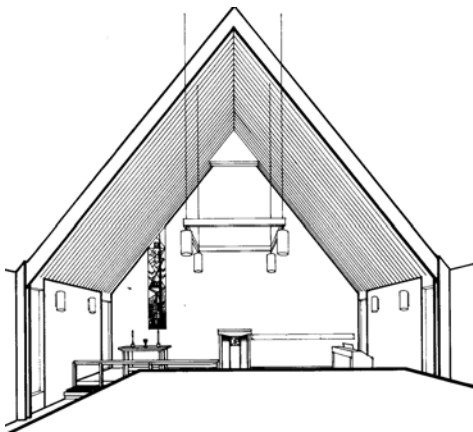
- Gullspångs Missionsförsamlings hundraårsberättelse 1878 - 1978 av Åke Thollander.



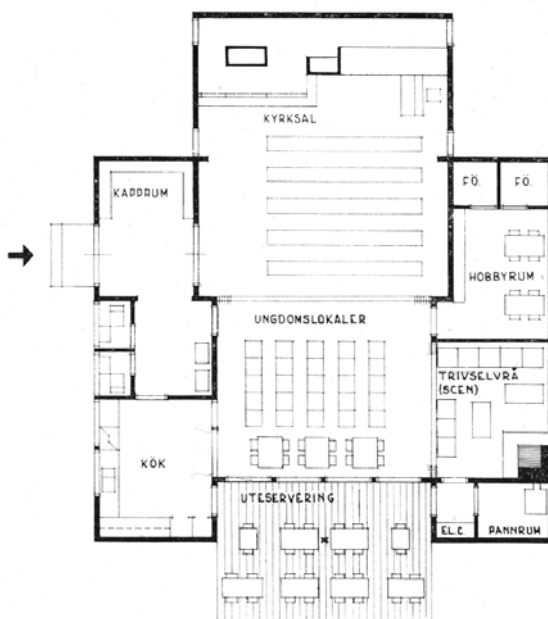
Kyrkan var ursprungligen laserad i brunt.



Perspektiv från Söder.



Interiörperspektiv.



Plan.

**Otterbäckens Missionskyrka
projekterad av Janne Feldt**

SÖRÖNS MISSIONSHUS (SÖRÖGÅRDEN)



Söröns Missionshus.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, Sörön 5 km väster om Gullspångs samhälle.

Ägare: Gullspångs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Trakten väster om Gullspång, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Under många år hölls stugmöten i Sörön med stöd från Gullspångs Missionsförsamling. Så småningom uppstod behov av ett missionshus för verksamheten. Många hjälptes åt, pengar och byggnadsmaterial samlades in. En gammal stuga inköptes, byggdes om och inreddes till predikolokal. Nyårsdagen 1931 kunde den

invigas för sitt ändamål. Huset kom så småningom att huvudsakligen användas som sommarhem och lägergård under namnet Sörögården. På grund av ett svårt svampangrepp måste huset brännas ner 2003.

Verksamhet

Gudstjänster och verksamhet bland barn och ungdom.

Källor

- *Gullspångs Missionsförsamlings hundraårsberättelse 1878 - 1978* av Åke Thollander.



Missionshuset som sommarhem 1963.

GUNNARSTORPS MISSIONSHUS



Gunnarstorps Missionshus ombyggt till bostad.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, Gunnarstorp 3 km söder om Gullspångs samhälle.

Ägare: Amnehärads Missionsförsamling och senare Amnehärads Södra Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

1891 uppfördes ett missionshus i Gunnarstorp av Amnehärads Missionsförsamling i Gullspång. Verksamheten i missionshuset var framgångsrik, och 1920 bildade Gunnarstorkretsen en egen församling med namnet Amnehärads Södra Missionsförsamling. 1996

gick församlingen samman med Gullspångs Missionsförsamling.

Verksamheten är numera nedlagd, huset har sålts och byggt om till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, fasader av eternitskivor, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster och verksamhet bland barn och ungdom.

Källor

- *Gullspångs Missionsförsamlings hundraårsberättelse 1878 - 1978* av Åke Thollander.



Missionshuset sett från norr.

DELEBÄCKS MISSIONSHUS



Delebäcks Missionshus ombyggt till bostad.

Läge

Gullspångs kommun, Amnehärads socken, Delebäck 7 km sydost om Gullspångs samhälle.

Ägare: Delebäcks Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Delebäck, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset uppfördes av Delebäcks Missionsförsamling. På 1980-talet gick församlingen samman med Gullspångs Missionsförsamling. Verksamheten är numera nedlagd, huset har sålts och byggts om till bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av sten, stomme av trä, fasader av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster och verksamhet bland barn och ungdom.

SÖDRA RÅDA MISSIONSKYRKA (HJÄLMKÄRRS MISSIONSHUS)



Missionskyrkan sedd från sydväst.

Läge

Gullspångs kommun, Södra Råda socken, Hjälmkärr 200 m väster om Södra Råda nya kyrka.

Fastighetsbeteckning: Hjälmkärr 1:29.

Ägare: Ursprungligen Södra Råda Missionsförsamling, numera Jan Holmstrand.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång och Jan Holmstrand, Hässelby.

Besök: 2016 09 20.



Fasad mot nordost.



Södra Råda, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia

Väckelsen nådde Södra Råda vid mitten av 1800-talet bland annat genom Gustaf Andersson och hans hustru Lovisa som flyttade till trakten 1863. Några år senare uppstod en väckelse i bygden, en församling bildades och ett missionshus byggdes på gården Nystigen 1874. Exakt var huset uppfördes är dock oklart, men det var litet och ansågs "illa placerat", och sedan en ny väckelse uppstått i



Fasad mot sydost.

bygden 1879 beslöts att en ny, stor och rymlig missionskyrka av sten skulle byggas. Det gamla missionshuset såldes, varje hemman fick sedan bidra med tegelstenar, tusen eller hundra, allt efter råd och lägenhet. Man beslöt först att kyrkan skulle få planmått 50 x 34 fot (15,25 x 10,36 meter), men församlingens



Gammal interiörbild från kyrksalen.

årsmöte beslöt att bygga det något större, och vid grundläggning ökades huset ytterligare på längden. Under sommaren och hösten 1880 uppfördes kyrkan och året därpå gjordes inredningen klar. Dock dröjde det till 1885 innan riktiga kyrkbänkar kom på plats. Genom sin storlek, sitt byggnadsmaterial och sitt kyrkliga utseende var byggnaden något av en pionjär bland de frikyrkliga byggnaderna på landsbygden.

Under årens lopp blev byggnaden renoverad och ombyggd vid flera tillfällen. 1904 byggdes en liten sal till vid norra gaveln, och senare byggdes estraden om och målning tillkom. 1937 gjordes en stor tillbyggnad med en sal innehållande biblioteksutrymme och kök samt en bostad för vaktmästaren. 1960 gjordes en utbyggnad av lilla salen.

Församlingen har på senare år gått samman med missionsförsamlingen i Gullspång. Verksamheten i Södra Råda Missionskyrka är numera nedlagd och kyrkobyggnaden har sålts till en privatperson. Denne har ambitionen att bevara huset i befintligt skick, och en förening har bildats för detta ändamål. För närvarande

fungerar huset som ett kulturhus med konserter och olika sammankomster.

Byggnadsmaterial

Grund av huggen sten, stomme av tegel, putsade fasader, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster och verksamhet bland barn och ungdom, sång- och musikförening, blandad kör, syförening.

Källor

- *Noteringar ur Södra Råda Missionsförsamlingens 120-åriga och ungdomsföreningens 100-åriga historia 1873-1993* av David Vahlström.
- *Anteckningar inför Södra Råda Missionsförsamlingens 130-årsfirande 2003* av David Vahlström.
- Svensk Veckotidning 1942 08 25: Södra Råda Missionsförsamling 70 år.



Interiör av kyrksalen från 1880-talet.



Kyrksalen 2016.



Kyrksalen från estraden 2016.



Läktarbalustraden.



Lilla salen.



Läktaren.



Gammalt foto av kyrkan.

NOLBY MISSIONSHUS



Missionshuset från sydost.

Läge

Gullspångs kommun, Södra Råda socken, Nolby 2,5 km nordväst om Södra Råda nya kyrka.

Fastighetsbeteckning: Nolby 1:7.

Ägare: Ursprungligen Södra Råda Missionsförsamling, numera Equmeniaförsamlingen i Gullspång.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Norra delen av Södra Råda socken, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

De medlemmar i Södra Råda missionsförsamling som bodde i norra delen av socknen klagade över att de hade så långt att gå till missionskyrkan och framförde detta vid församlingens årsmöten i slutet av 1910-talet. Av denna anledning byggdes Nolby Missions-

hus 1920. Huset tycks inte ha genomgått några större förändringar sedan det byggdes. Det är fortfarande i bruk och gudstjänster hålls några gånger om året.

Byggnadsmaterial

Grund av huggen sten, stomme av trä, fasader av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster och verksamhet bland barn och ungdom.

Källor

- *Noteringar ur Södra Råda Missionsförsamlingens 120-åriga och ungdomsföreningens 100-åriga historia 1873-1993* av David Vahlström.
- *Anteckningar inför Södra Råda Missionsförsamlingens 130-årsfirande 2003* av David Vahlström.



Huset från nordväst.



Kyrksalen.



Estraden.



Lilla salen.



Kyrksalen från estraden.



Köket.

ÅRÅS MISSIONSHUS



Det gamla missionshuset skymtar bakom träden.

Läge

Gullspångs kommun, Södra Råda socken, Årås omedelbart öster om väg 26, 2 km norr om Gullspångs samhälle.

Ägare: Ursprungligen Södra Råda Missionsförsamling, numera privatperson.

Uppgiftslämnare: Anette Brandberg, Gullspång.

Besök: 2016 09 20.



Årås 2 km norr om Gullspång, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia

Missionshuset byggdes 1947 på initiativ av ungdomsföreningen i Södra Råda Missionsförsamling. Det innehåller möteslokaler och en bostadslägenhet. Verksamheten är numera nedlagd och huset har sålts till en privatperson och utnyttjas som bostad.

Byggnadsmaterial

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasader klädda med träpanel, tak av tegel.

Verksamhet

Gudstjänster och verksamhet bland barn och ungdom.

Källor

- *Noteringar ur Södra Råda Missionsförsamlingens 120-åriga och ungdomsföreningens 100-åriga historia 1873-1993* av David Vahlström.
- *Anteckningar inför Södra Råda Missionsförsamlingens 130-årsfirande 2003* av David Vahlström.



Kyrksalen.

Olaus Olsson och hans hustru i Boterud strax öster om Gårdsjö, där de inredde en predikolokal i vilken många möten hölls. När skolhuset i Gårdsjö byggdes 1912 inreddes en samlingslokal i övervåningen som missionsvännerna genom förmedling av Olsson fick använda.

1913 samlades missionsvännerna i makarna Olssons hem för att bilda en missionsförening i Gårdsjö stationssamhälle och besluta om uppförandet av ett missionshus. Bakgrunden till detta var att godsägare August Andersson på Gårdsjö gård hade skänkt en tomt till ett missionshus, och nu måste en missionsförening bildas för att gåvan skulle kunna tas emot. Föreningen började nu samla in pengar och virke till missionshusbygget. Det dröjde dock fram till 1923 innan missionshuset var uppfört och kunde tas i bruk. Byggnadskostnaden uppgick till 8.000 kronor, men till detta kom värdet av eget arbete och skänkt material. 1924 beslutade man att uppföra en stallbyggnad som också skulle innehålla vedbodar. För att få plats med byggnaden utökade man tomten. Vid nyår 1929 stod uthusbyggnaden klar. Missionsföreningen ändrade sitt namn till Gårdsjö Missionsförsamling.



Kyrksalen från estraden.



Gammal bild av missionshuset.

1940 fick kyrkans fond en ny utsmyckning i form av ett kors utformat av pastor Hall från Tranås.

1959 återinvigdes missionshuset efter en större renovering, som omfattade bl a nytt innertak, ny estrad och ny talarstol. Huset målades om och en ny värmeanläggning installerades. Arbetet genomfördes i stor utsträckning genom frivilligt arbete av församlingens medlemmar.

1992 upphörde Gårdsjö Missionsförsamling som självständig församling och uppgick i Hova Missionsförsamling. Missionshuset fortsatte dock att användas ytterligare en tid. 2006 såldes det till en dansk familj som använder det som fritidsbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av träreglar med liggande brädfodring in- och utvändigt. Tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening, sånggrupp, musikförening, blandad kör, damkör, syförening.

Källor:

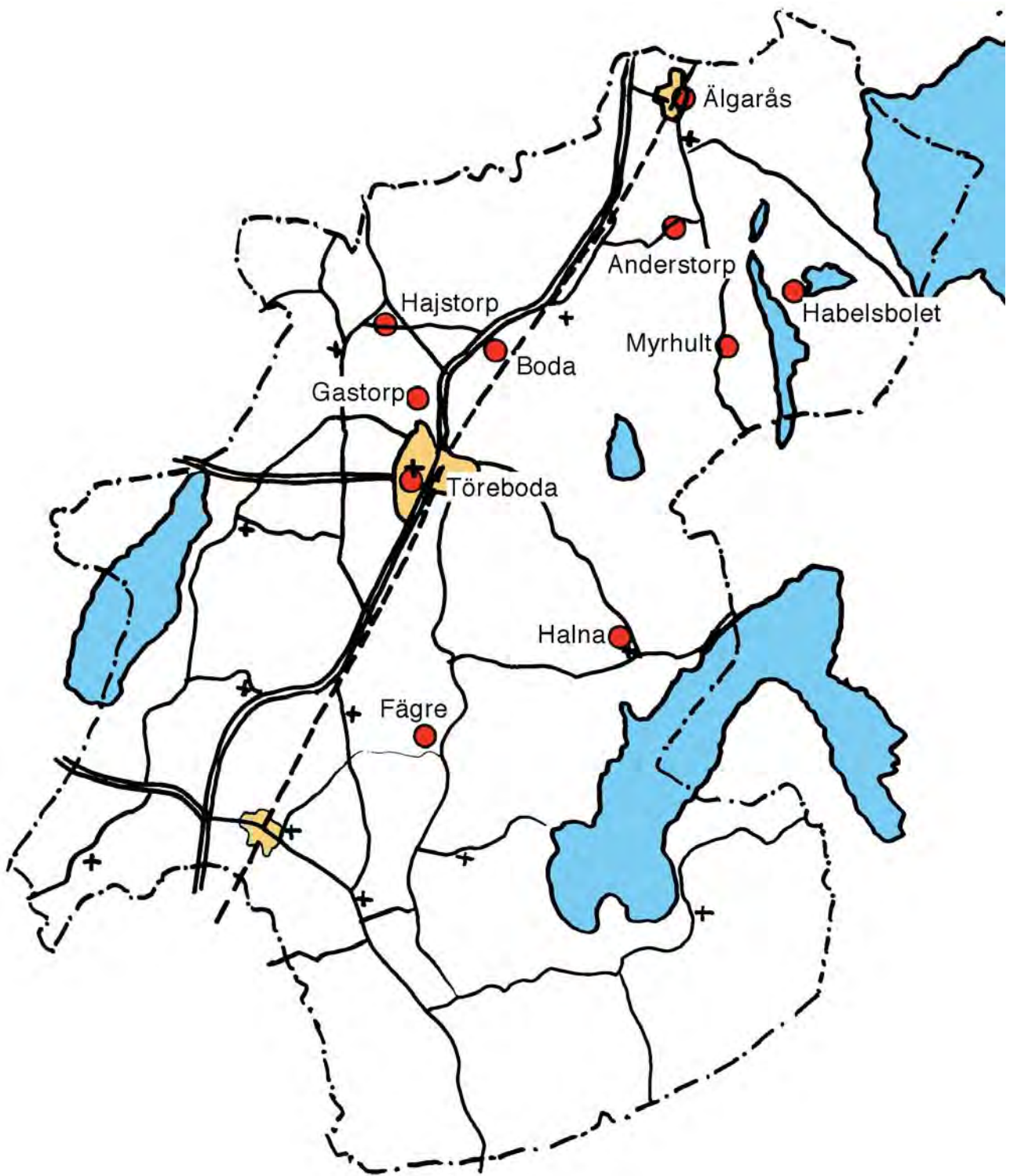
- *Gårdsjö Missionshus 75 år* av Evert Tivemo 1998.
- *Hova-Älgårås gränsbygd i norra Skaraborg* av Norra Vadsbo Naturvårdsförening 1973.



Köket.



Lilla salen.



Töreboda kommun

Missionshus och missionskyrkor

Töreboda kommun

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till SMF/SMK eller Västergötlands Missionsförening.

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Töreboda mh	1897	1923	175	Butik
2	Töreboda mk	1923	-	500	I bruk
3	Gastorps sh	1953	-	-	I bruk
4	Hajstorps mh	1956	1968	30?	Bostad
5	Boda mh				Bostad
6	Älgårås mk	1913	1987	100?	Lagerlokal
7	Anderstorps mh	1860	1868?	200	Rivet
8	Habelsbolets mh	1899	2000	100	Bostad
9	Myrhults mh	1897	ca1985	100?	Bostad
10	Halna mh	1913		100	Rivet
11	Fägre mh				Rivet

TÖREBODA MISSIONSHUS



Missionshuset ombyggt till butik och bostad.

Läge:

Töreboda kommun, Björkängs socken, vid korsningen av Skolgatan och Ö Torggatan i Töreboda.

Ägare: Töreboda Missionsförsamling.

Besök: 2013 06 03 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.



Töreboda centrum, missionshuset markerat med rött, Fredéns hus vid Järnvägsgatan markerat med grönt.

Byggnadens historia:

Predikanten A G Fredén bosatte sig 1878 i Töreboda, och hans hem på Kungsgatan 28 blev ett centrum för den fria andliga verksamheten i Töreboda. 1880 byggde Fredén ett hus på Järnvägsgatan, och i en uthuslänga nära huset inredde han en samlingslokal för 60 personer där de troende kunde samlas.

1893 bildade de troende en församling. Verksamheten ökade i omfattning och snart krävdes rymligare lokaler. 1897 byggde församlingen ett missionshus vid Östra Torggatan för sin verksamhet. Detta fick tjäna församlingen till år 1923 då det åter igen var dags att skaffa rymligare lokaler och den nuvarande missionskyrkan byggdes. Den gamla missionshusbyggnaden står ännu kvar och används som butik och bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, utvändigt putsad, tak av tegel.



Gammal interiörbild av kyrksalen.



En av fondväggens tavlor är bevarad.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, jungfruförening, juniorförening, ungdomsförening, syförening.

Källor:

- Handskriven, odaterad och osignerad redogörelse för församlingens första verksamhet.
- Artikel i Svenska Morgonbladet 18/4 1933 om församlingens 40-årsjubileum.
- Artikel i Svensk Veckotidning 28/5 1943 om församlingens 50-årsjubileum.
- *Töreboda Missionsförsamling 1893 - 1983* av Hans Jonegård.
- *Töreboda Missionsförsamling 1893 - 1993* av Arne Stöök.

TÖREBODA MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan sedd från nordväst.

Läge:

Töreboda kommun, Björkängs socken,
Storgatan 11, Töreboda.

Fastighetsbeteckning: Köpmannen 1.

Ägare: Töreboda Missionsförsamling.

Besök: 2013 06 03 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.



Töreboda centrum, missionskyrkan markerad med rött.



Kyrkan från nordost.



Gammal bild av missionskyrkan.

Byggnadens historia:

Missionskyrkan uppfördes 1923 av missionsförsamlingen som en ersättning för



Kyrksalen från läktaren.

det gamla missionshuset på Östra Torggatan, vilket inte längre fyllde församlingens behov av lokaler. 1972 byggdes kyrkan till med lokaler för församlings- och ungdomsverksamheten. 1977 renoverades fasaden. 1983 renoverades kyrkan i övrigt, varvid estraden byggdes om och en dopgrav anordnades.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasaden var ursprungligen putsad, men 1977 fick hela byggnaden ny fasadbeklädnad av kalksandsten. Tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, tonår, konfirmationsundervisning, idrottsverksamhet, barn- och ungdomskör, blandad kör, manskör, damkör, musikförening, mandolinorkester, syförening, studieverksamhet.

Källor:

- Handskriven, odaterad och osignerad redogörelse för församlingens första verksamhet.



Gammal bild av kyrkans interiör.



Altartavlan.



Kyrksalen från estraden.

- Artikel i Svenska Morgonbladet 18/4 1933 om församlingens 40-årsjubileum.
- Artikel i Svensk Veckotidning 28/5 1943 om församlingens 50-årsjubileum.
- *Töreboda Missionsförsamling 1893 - 1983* av Hans Jonegård.
- *Töreboda Missionsförsamling 1893 - 1993* av Arne Stöök.



Kyrksalens entrédörr är välbevarad.



Vid renoveringen 1983 bevarades den gamla predikstolen och placerades till höger på estraden. Ett nytt nattvardbord tillverkades i stil med predikstolen. Under estradens matta finns en dopgrav som även den tillkom 1983 .



Församlingssalen.



Församlingssalens inre del.



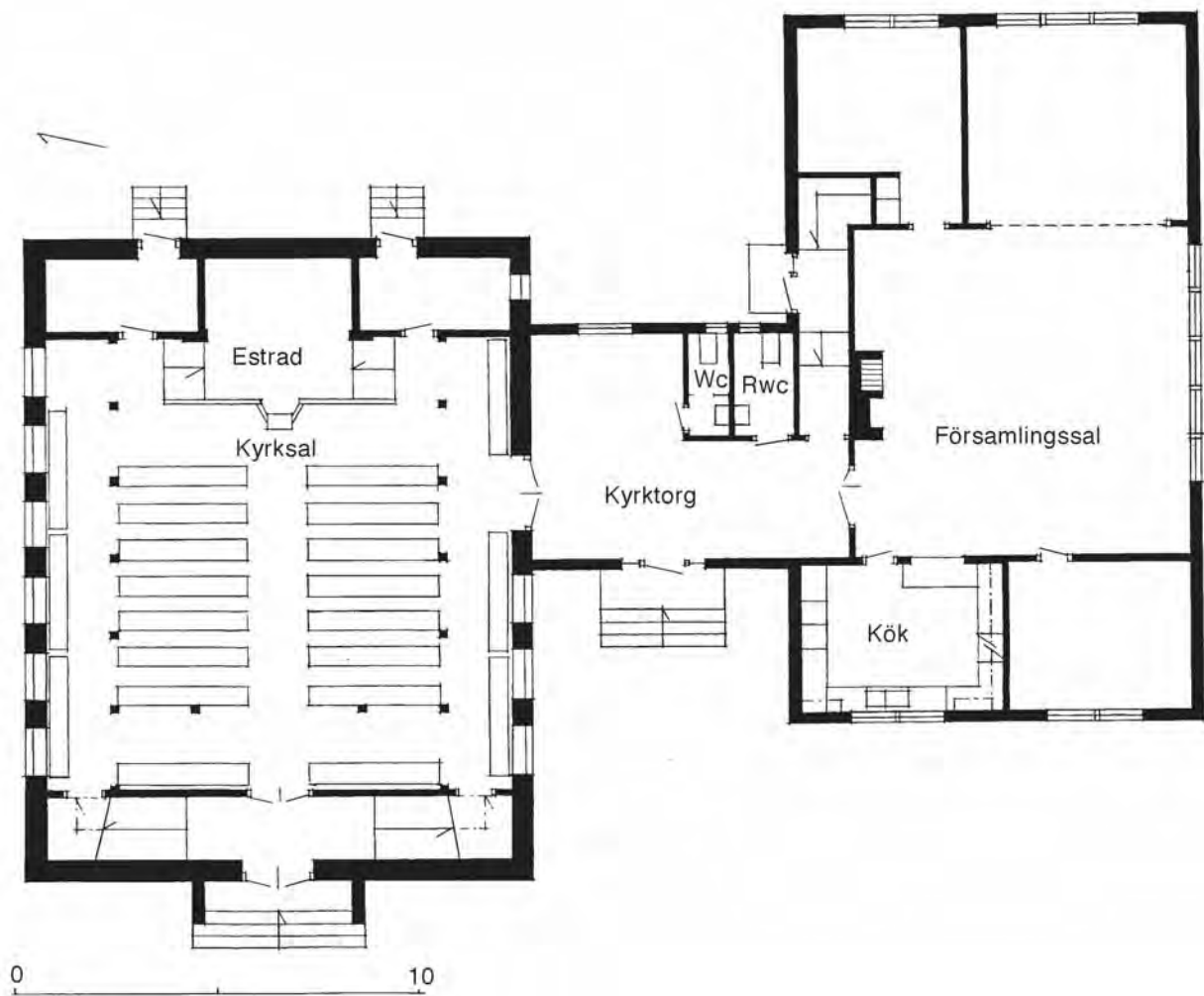
Textilt konstverk i församlingssalen.



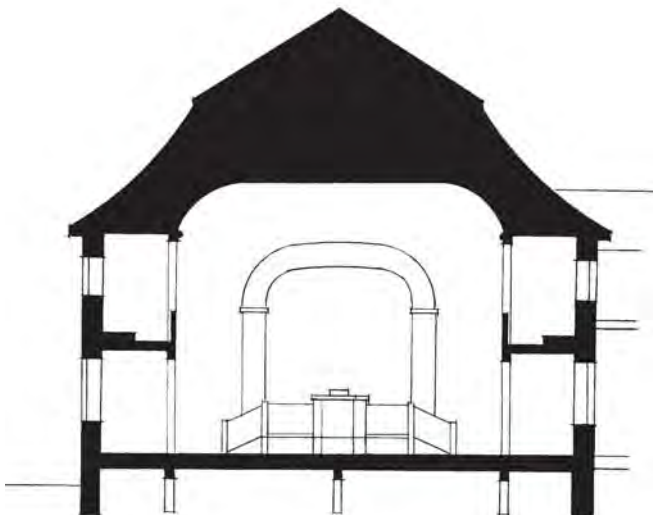
Den öppna spisen.



Ungdomsrum i källarplanet.



Plan av bottenvåning.



Sektion genom kyrksalen.

Töreboda Missionskyrka
 Efter ritning från 1982 av
 ingenjörfirman Curt Wärnerlind

GASTORPS SOMMARHEM



Sommarhemmet sett från söder.

Läge:

Töreboda kommun, Fredsbergs socken, Gastorp vid Göta Kanal norr om Töreboda.

Ägare: Töreboda Missionsförsamling.

Fastighetsbeteckning: Gastorp 5:8.

Besök: 2013 06 03 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.



Gastorp, sommarhemmet markerat med rött.

Byggnadens historia:

1953 flyttade församlingen ett timmerhus från Slätte till Gastorp och ställde det i ordning till sommarhem för församlingen.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av timmer, fasad av stående träpanel, tak av betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Sommarhemskvällar med gudstjänst, musik och servering. Valborgmässoafton firas tillsammans med många besökare från trakten. Sommartid flyttar församlingen sin verksamhet till sommarhemmet. SMU utnyttjar sommarhemmet huvudsakligen vår och höst.

Källor:

- Töreboda Missionsförsamlings hemsida 2013.



Interiör av sommarhemmet.

HAJSTORPS MISSIONSSAL



Byggnaden är numera ett bostadshus.

Läge:

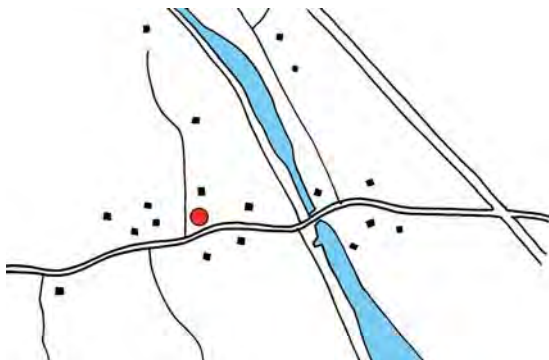
Töreboda kommun, Fredsbergs socken,
200 m väster om slussen i Hajstorp.

Fastighetsbeteckning: Hajstorp 1:10.

Ägare: Gottfrid Kvick.

Besök: 2013 06 03 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.



Hajstorp, missionssalen markerad med rött.

Byggnadens historia:

1956 ställde Töreboda Missionsförsamling i samarbete med Gottfrid Kvick i ordning

en missionssal i vindsvåningen i Kvicks fastighet i Hajstorp. Salen var i bruk fram till 1968 då Kvick sålde huset och flyttade till Töreboda.

Byggnadsmaterial:

Grund av stenmaterial, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, barn- och ungdomsverksamhet.

Källor:

- Töreboda Missionsförsamling 1893 - 1983 av Hans Jonegård.

- Töreboda Missionsförsamling 1893 - 1993 av Arne Stöök.

BODA MISSIONSHUS



Missionshuset ombyggt till bostadshus.

Läge:

Töreboda kommun, Fredsbergs socken,
Boda 4 km nordost om Töreboda centrum.

Fastighetsbeteckning: Boda 3:11.

Ägare: Boda Missionsförsamling

Besök: 2013 06 03 foto.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.



Boda, missionshuset markerat med rött.

ÄLGARÅS MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan har sedan 1987 använts som lagerlokal.

Läge:

Töreboda kommun, Älgarås socken,
Solgatan 2 i Älgarås.

Fastighetsbeteckning: Kyrkängen 1:13.

Ägare: Älgarås Missionsförsamling.

Besök: 2013 06 03 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.



Älgarås, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1911. 1913 inköpte församlingen ett missionshus i Älgarås för 1.200 kronor, och det blev församlingens hem. På 1960-talet gjordes en genomgripande renovering och ombyggnad av missionskyrkan som den nu kallas.



Huset är 2013 under ombyggnad.

Antalet boende i Älgarås minskade emellertid kraftigt, och det gjorde även antalet medlemmar i missionsförsamlingen. 1987 upplöstes församlingen, och medlemmarna gick över till Hova Missionsförsamling. Missionskyrkan såldes till ett företag på orten och har använts som lagerlokal.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, utvändigt klädd med träpanel som senare bytts ut mot asbetscementskivor, tak av korrugerad plåt.



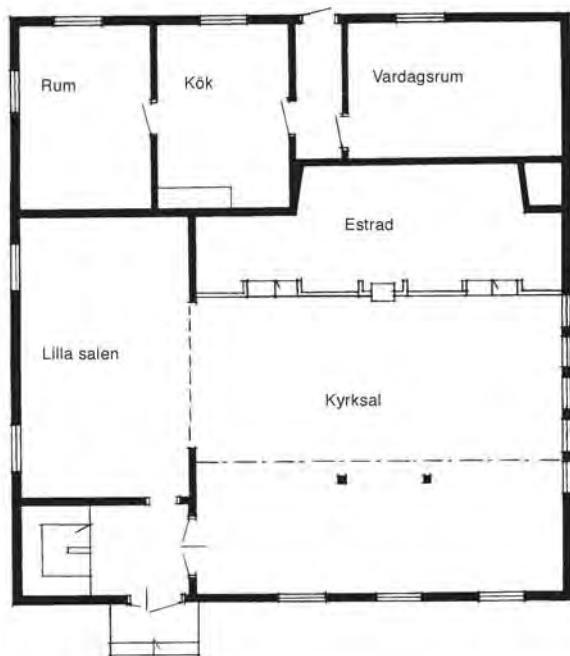
Församlingshögtid i Älgarås Missionshus 1928.

Verksamhet i byggnaden:

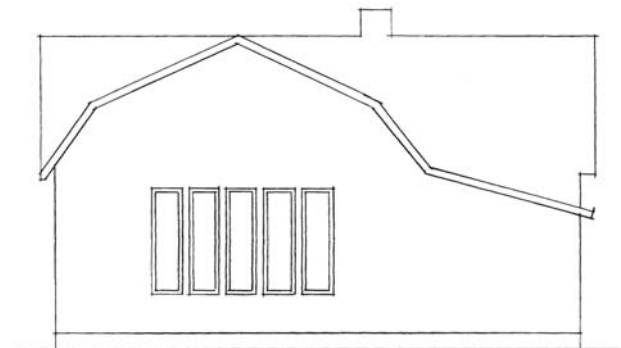
Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, sång- och musikförening, syförening.

Källor:

- Hova - Älgarås Gränsbygd av Axel Jansson 1973.
- Odaterad och osignerad redogörelse för församlingen.



Plan av bottenvåning



Fasad mot öster



Fasad mot söder

Älgarås Missionskyrka efter ritning från 1963

ANDERSTORPS MISSIONSHUS



Missionshuset tecknat av okänd konstnär.

Läge:

Töreboda kommun, Älgarås socken, gården Anderstorp i Lindåsen, 3 km söder om Älgarås kyrka.

Fastighetsbeteckning: Anderstorp 1:1.

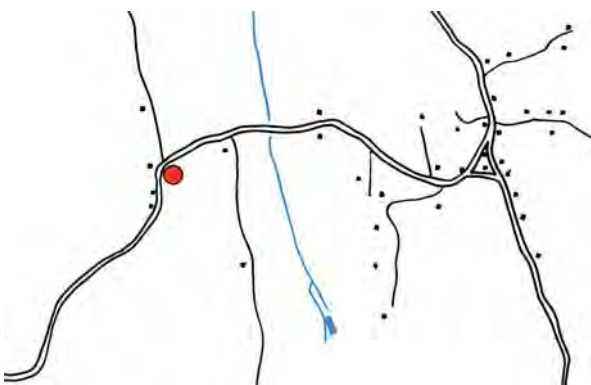
Ägare: Ursprungligen kolportören Karl-Otto Engström.

Besök: 2000 05 20 och 2013 06 03 foto och intervju.

Uppgiftslämnare: Sven Andersson Fridhem Älgarås och Arne Stöök Töreboda.



Minnesstenen.



Lindåsen, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Redan på 1850-talet reste kolportören Karl-Otto Engström runt i bygderna och predikade. Han hade fullmakt för denna verksamhet från Peter Fjellstedt och blev även ombud för Evangeliska Fosterlandsstiftelsen när den bildades 1856.

Engström kände en önskan att samla trons folk i bygderna till gemenskap och verksamhet. Han hade varit med när patron O G Hedengren 1855 uppförde landets första missionshus på sin gård Riseberga i Närke.



Tomten där missionshuset låg är idag en hästhage.

Han kunde se hur detta hus medförde välsignelse och blev ett centrum för bygdens andliga verksamhet, och nu ville han bygga ett eget missionshus på sin gård Anderstorp. För egna pengar uppförde han därför 1860 ett missionshus som blev det första i Västergötland.

Hur länge missionshuset var i funktion är oklart, men redan 1868 flyttade Engström med sin familj till Närunga. Missionshuset flyttades senare till Kungsgatan i Töreboda men är nu rivet. I dag utmärks den ursprungliga tomtplatsen av

en minnessten som restes 1960.

Verksamhet i byggnaden:

Möten och gudstjänster.

Källor:

- *Västergötlands första missionshus* av Nils Engmyr.
- *Hova - Älgarås Gränsbygd* av Axel Jansson 1973.

HABELSBOLETS MISSIONSHUS



Habelsbolets Missionshus.

Läge:

Töreboda kommun, Älgårås socken, i Habelsbolet, sydväst om sjön Sänningen.

Fastighetsbeteckning: Habelsbolet 1:25.

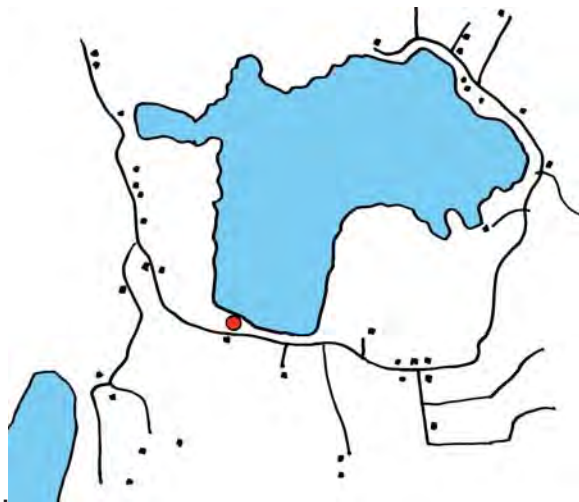
Ägare: Habelsbolets Missionsförsamling.

Besök: 2000 05 20 foto, uppmätning, intervju.

Uppgiftslämnare: Sven Andersson Älgårås.



Missionshusets baksida.



Habelsbolet, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Det äldsta beviset för en församling i Habelsbolet är församlingens kassabok från 1896. Missionshuset i Habelsbolet uppfördes sannolikt omkring år 1897-99, på en tomt på 30 x 35 meter, som skänkts av ägaren till gården. Huset hade sannolikt samma storlek som idag, men stora ingången var placerad på gaveln mot söder, och predikstolen hade en annan placering än i dag. 1957 renoverades missionshuset, och möjligen var det vid detta tillfälle som ingången mot söder sattes igen och den nuvarande huvud-



Kyrksalen.

entrén mot väster öppnades. Öppningen mellan kyrksalen och lilla salen var ursprungligen en vanlig dörr, innan den vidgades till den storlek den har idag. Uppvärmningen skedde ursprungligen med en kamin placerad vid murstocken i kyrksalen. I lilla salen fanns en järnspis. Över lilla salen och nuvarande köket fanns ursprungligen en läktare, som nåddes via en trappa, som var placerad under den nuvarande takluckan i köket. Huset saknar vatten och avlopp. Ett uthus finns på tomten med förråd, vedbod och torr-klosett. Församlingen är numera nedlagd och missionshuset sålt till bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändig klädsel av stående locklistpanel, invändig klädsel av hyvlad panel, som senare i kyrksalen klätts över med släta skivor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening, juniorer, symöten.

Källor:

- *Hova - Älgårås Gränsbygd* av Axel Jansson 1973.



Nattvardsbord och predikstol.



Kyrksalen från estraden.



Uthuset.



Lilla salen.



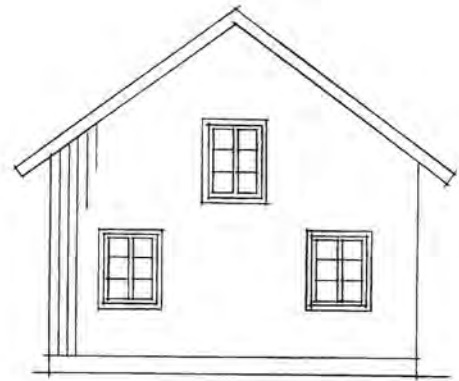
Huvudentrén.



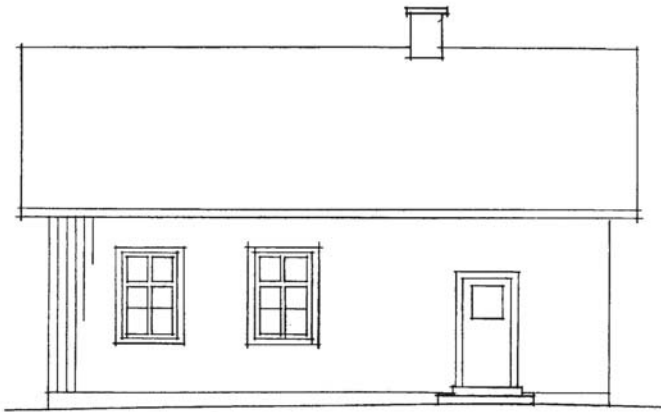
Gammal bild med Gustava Pettersson och Selma Säll på missionshusets trappa.



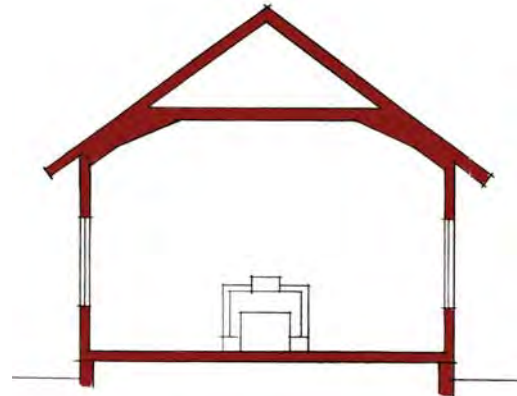
FASAD MOT SYDVÄST



FASAD MOT NORDVÄST



FASAD MOT NORDÖST



SEKTION



PLAN

HABELSBOLETS MISSIONSHUS

Uppmåtningsritning 2000 06 16
Stig Florén

MYRHULTS MISSIONSHUS



Missionshuset ombyggt till bostad.

Läge:

Töreboda kommun, Älgårås socken, Myrhult.

Fastighetsbeteckning: Myrhult 1:48.

Ägare: Myrhults Missionsförsamling.

Besök: 2013 06 03 foto.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.



Myrhult, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1897.

Omkring 1985 lades verksamheten ner, och missionshuset såldes till en privatperson. Huset är nu bostadshus.

Byggnadsmaterial:

Grund av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel, numera utbytt till betongtakpannor.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.



Huset sett från väster.

HALNA MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Töreboda kommun, Halna socken,
0,8 km norr om Halna kyrka.

Fastighetsbeteckning: Halnatorp 8:7.

Ägare: Halna Missionsförsamling.

Besök: 2013 06 03 foto.

Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.

Byggnadens historia:

Missionshuset uppfördes 1913 och
renoverades 1949. Huset är numera rivet.
Huset rymde cirka 100 personer.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.



*Trakten kring Halna kyrka, missionshuset
markerat med rött.*



*Nu finns endast grundmuren kvar av
missionshuset.*

FÄGRE MISSIONSHUS



Numera ligger en villa på platsen där missionshuset låg.

Läge:

Töreboda kommun, Fägre socken,
Vassbacken 2,5 km sydost om Fägre
Kyrka.

Ägare: Fägre Missionsförsamling.

Besök: 2013 06 03 foto, intervju.

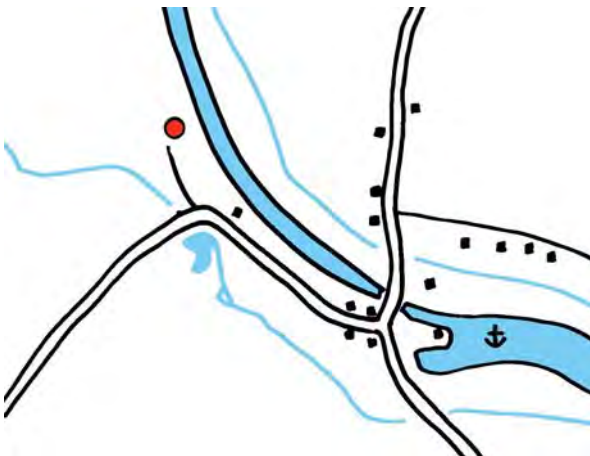
Uppgiftslämnare: Arne Stöök Töreboda.

Byggnadens historia:

Verksamheten är nedlagd och missions-
huset rivet. Missionshuset har också gått
under namnet Vassbackens Missionshus.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola.



*Vassbacken vid Göta kanal,
missionshusets läge markerat med rött.*

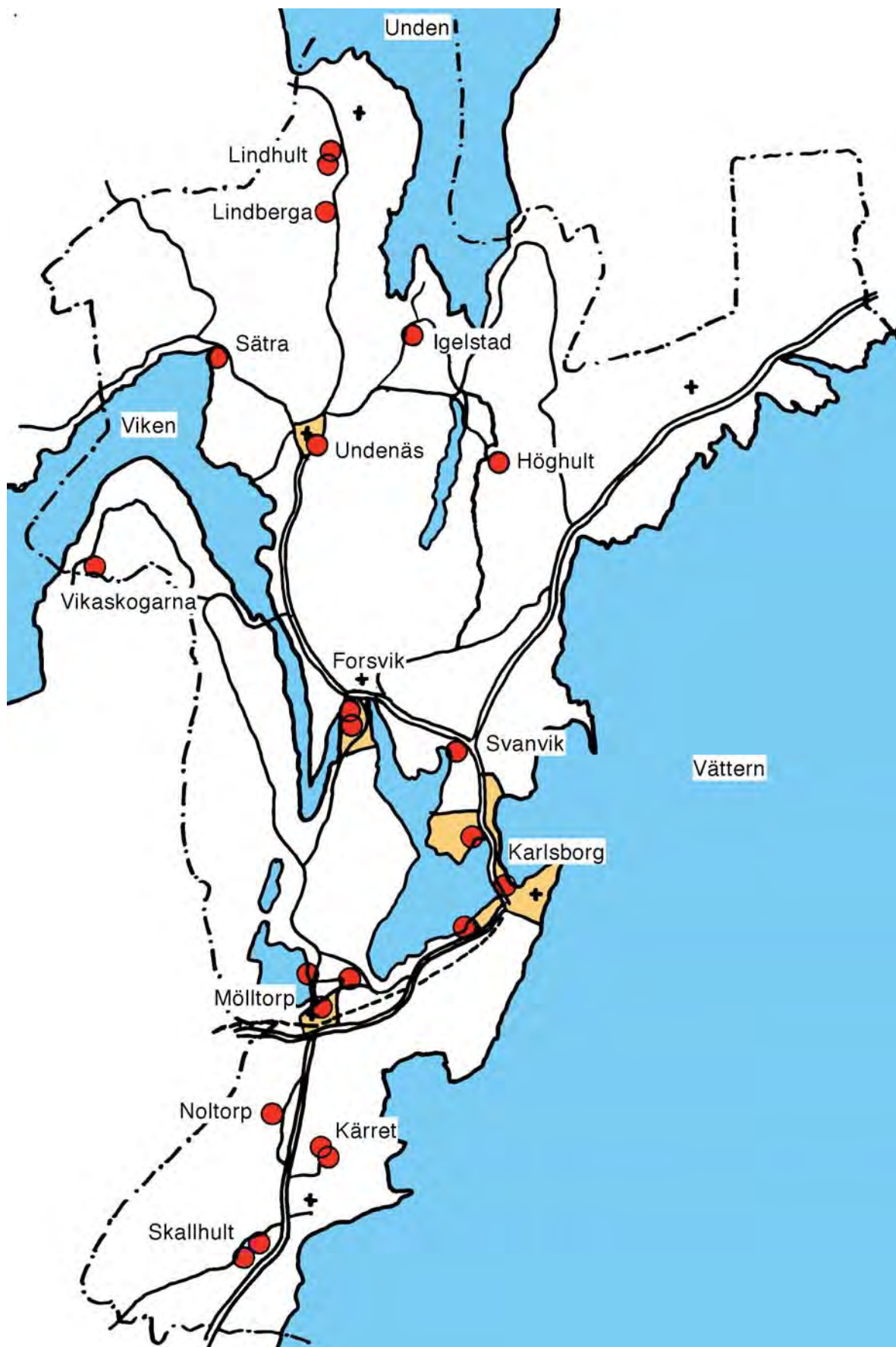


MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **KARLSBORGS** KOMMUN del 1

Åsens Missionshus
Karlsborgs Missionskyrka
Missionshyddan Karlsborg
Mölltorps Missionshus
Mölltorps Missionskyrka
Mölltorps Sommarhem

Noltorps Missionshus
Kärrets 1a Missionshus
Kärrets 2a Missionshus
Skalhults 1a Missionshus
Skalhults 2a Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2013*



Karlsborgs kommun

Missionshus och missionskyrkor

Karlsborgs kommun

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till SMF/SMK eller Västergötlands Missionsförening.

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Åsens Missionshus	1885	1915	100?	Rivet
2	Karlsborgs Missionskyrka	1915	-	600	I bruk
3	Missionshyddan, Karlsborg	1945	1970-t		Förråd
4	Mölltorps Missionshus	1892	1921	100?	Rivet
5	Mölltorps Missionskyrka	1920	-	200	I bruk
6	Mölltorps Sommarhem	1954	-		I bruk
7	Noltorps Missionshus	1870-t	1914	50?	Hembygdsgård
8	Kärrets 1a Missionshus	1890	1956	100?	Rivet
9	Kärrets 2a Missionshus	1956*	-	50	I bruk
10	Skallhults 1a Missionshus	1878	1892		Nedbrunnet
11	Skallhults 2a Missionshus	1893	1973	150	Fritidshus
12	Svanviks Missionshus	1885	-	120	I bruk
13	Forsviks Missionshus	1894	1974	266	Förråd
14	Forsviks Missionskyrka	1975	-	120	I bruk
15	Vikaskogarnas Missionshus	1914-16	1996	40	Fritidshus
16	Udenäs Missionshus	1873	-	150	I bruk
17	Lindbergagården	1978*	1995	-	Fritidshus
18	Sätra Missionshus	1920	1994	150	Fritidshus
19	Lindhults 1a Missionshus	1876	1910	30	Rivet
20	Lindhults 2a Missionshus	1910	1986	100	Fritidshus
21	Igelstads Missionshus	1904	1969	30	Bostad
22	Höghults Missionshus	1900-t	1982	30	Fritidshus

* Togs i anspråk detta år som missionshus

Nummer 1- 11 redovisas i del 1
 Nummer 12- 22 redovisas i del 2

ÅSENS MISSIONSHUS



Gammal bild av Åsens Missionshus.

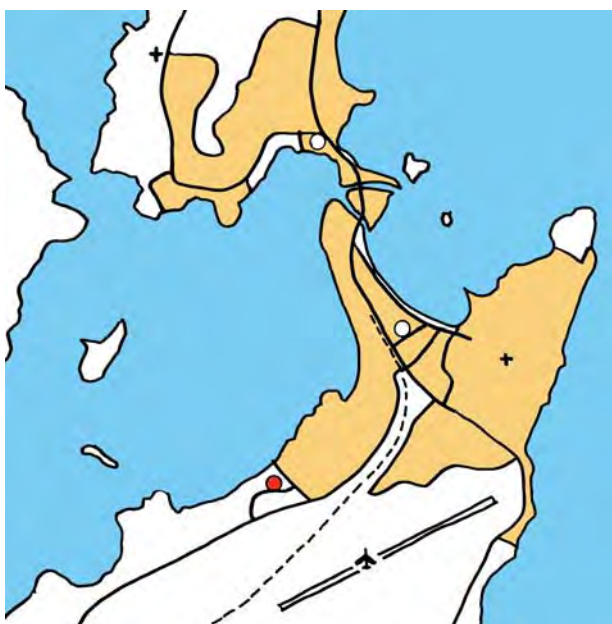
Läge:

Karlsborgs kommun, Karlsborgs socken, Åsen i södra delen av Karlsborg.

Ägare: Karlsborgs Missionsförening.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Ekabolet Mölltorp.

Besök: 2013 05 14.



Karlsborg, Åsens Missionshus markerat med rött.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Karlsborgstrakten på 1870-talet genom bl a garnisonspastor Bernhard Beskow och kapten Iwan Bratt. En religiös förening bildades och ett missionshus byggdes 1874 i Gräshult strax söder om Karlsborg. Efter påtryckningar från garnisonspastor A W K Calmänder såldes missionshuset 1879 och det ställdes i utsikt att predikanter skulle få använda garnisonens pastorsexpedition som predikolokal. Efter några år stängdes dock denna möjlighet genom att Pastor Calmänder gick in som medlem av föreningen och 1884 genomdrev att endast predikanter från Fosterlandsstiftelsen skulle få predika inom garnisonens område. 16 missionsvänner samlades då till ett möte, där man beslöt att bilda Norra Mölltorps Missionsförening. Namnet ändrades 1896 till Karlsborgs Missionsförening. Föreningen ville så snart som möjligt skaffa sig en predikolokal, men inom Karlsborg uppläts ingen lokal och ingen fick heller byggas. Föreningen beslöt därför att uppföra en lokal i Åsen strax sydväst om Karlsborg. Medlemmarna bidrog med pengar till bygget, och man skickade ut ett upprop till

kringliggande församlingar och enskilda troende med begäran om hjälp. Bidrag kom in och det blev möjligt att starta bygget. Huset stod färdigt 1885.

Många nya medlemmar anslöt sig efter hand till församlingen, och så småningom upplevde man att missionshuset var för litet. 1915 uppförde församlingen därför en ny missionskyrka på central plats i Karlsborg. Åsens Missionshus revs.

Byggnadsmaterial: Grund av natursten, stomme av trä, fasad av stående locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, syförening.

Källor:

- *Karlsborgs Missionsförsamling 60 år* av Axel Rudeskog.
- *Karlsborgs Missionsförsamling 65 år*, tidningsartikel.
- *Karlsborgs Missionsförsamling 75 år*.
- *Karlsborgs Missionsblad, jubileumsnummer*, församlingen 90 år, 1974.
- *Karlsborgs Missionsförsamling 100 år*, av Roland Andersson m fl.

KARLSBORGS MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan från Kungsgatan.

Läge:

Karlsborgs kommun, Karlsborgs socken, Kungsgatan 12, Karlsborg.

Fastighetsbeteckning: Boken 12.

Ägare: Karlsborgs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Ekabolet Mölltorp och Roland Jalkenäs Karlsborg.

Besök 2013 05 14.



Karlsborg, missionskyrkan markerad med rött.



Från kyrkans invigning 1915.

Byggnadens historia:

Karlsborgs Missionsförening bildades 1884 och hade sitt första hem i missionshuset i Åsen. Församlingen växte efter hand och missionshuset kunde inte svara mot behoven, varför församlingen började leta efter en mer centralt belägen tomt. 1915 gick kommandanten för Karlsborgs fästning med på att en central tomt uppläts till församlingen så att en ny kyrka kunde uppföras på Kungsgatan. I sin ursprungliga utformning rymde kyrkan inte mindre än cirka 600 personer.



Kyrksalen.

Bland besökarna var många från fästningens garnison.

1953 gjordes en omfattande renovering av kyrkan, och i ett tillbyggt anordnades utrymmen för ungdomsarbetet.

1982-83 gjordes en ny renovering och ombyggnad av kyrkan, varvid rymligare lokaler erhöles för servering m m. Kyrksalen ändrades så att den fick en mittgång och en öppen estrad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasadklädsel av stående och liggande träpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, nying, scout, tonår, bibelskola, barn- och ungdomskör, blandad kör, bibelstudier, syförening och pensionärsverksamhet.

Källor:

- *Karlsborgs Missionsförsamling 60 år* av Axel Rudeskog.
- *Karlsborgs Missionsförsamling 65 år*, tidningsartikel.

- *Karlsborgs Missionsblad, jubileumsnummer församlingen 90 år*, 1974.
- *Karlsborgs Missionsförsamling 100 år* av Roland Andersson m fl. 1984.



Kyrksalens fond vid SMU:s jubileum 1918.



Kyrksalen från estraden.



Kyrksalen från läktaren.



Läktarbalustraden är rikt detaljutformad.



Sidoläktaren.



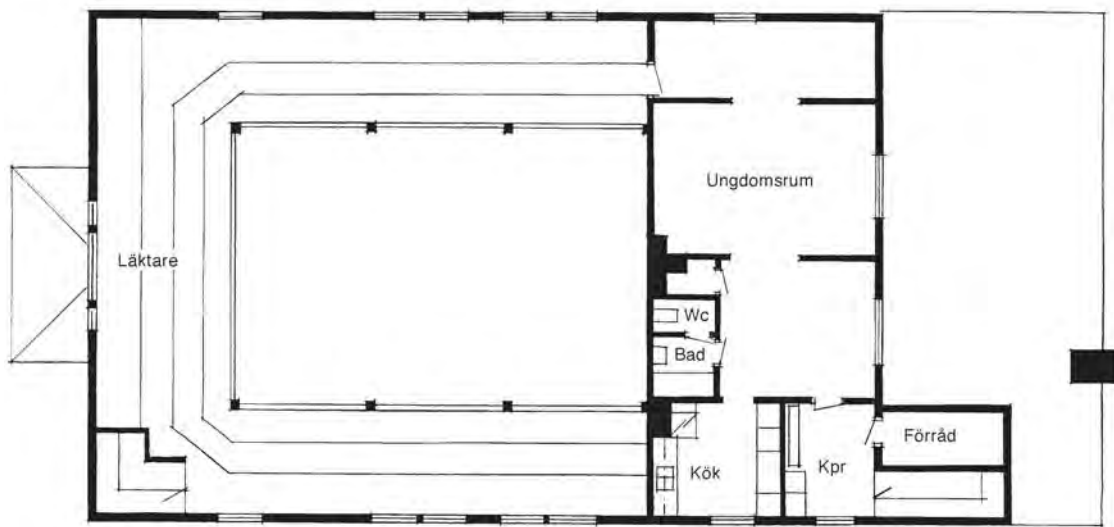
Lilla salen.



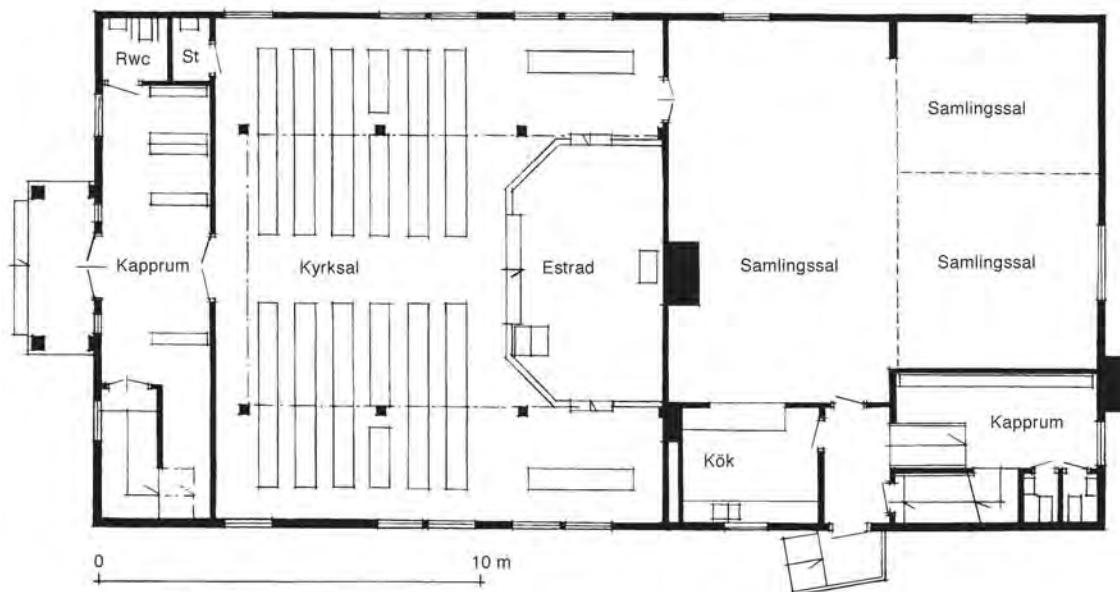
Lusbäraren vid estraden.



Fasad mot väster



Övervåning



Bottenvåning

KARLSBORGS MISSIONSKYRKA 1982
Efter ritning av Nils Sandén Hjo

MISSIONSHYDDAN KARLSBORG



Missionshyddan omändrad till förråd 2013.

Läge:

Karlsborgs kommun, Karlsborgs socken, Norra Skogen, Karlsborg

Ägare: Karlsborgs Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Ekabolet Mölltorp och Roland Jalkenäs Karlsborg.

Besök: 2013 05 14 foto.



Karlsborg, missionshyddan markerad med rött.

Byggnadens historia:

För att ge utrymme för det växande barn- och ungdomsarbetet inom missionsförsamlingen i Karlsborg inköpte församlingen 1945 en barack i Norra Skogen, strax norr om Karlsborg nära Bottensjöns strand. Byggnaden ställdes i ordning för barn- och ungdomsarbetet och fick namnet Missionshyddan. I över 30 år bedrevs här barn- och ungdomsarbete för traktens barn. Sedan verksamheten lagts ner såldes och flyttades huset. Det nyttjas nu som förråd.

Byggnadsmaterial:

Grund av betongplintar, stomme och fasad av trä, tak av papp.

Verksamhet i byggnaden:

Barn- och ungdomsverksamhet.

Källor:

- *Karlsborgs Missionsförsamling 60 år* av Axel Rudeskog.
- *Karlsborgs Missionsförsamling 65 år*, tidningsartikel.
- *Karlsborgs Missionsblad, jubileumsnummer* församlingen 90 år, 1974.
- *Karlsborgs Missionsförsamling 100 år* av Roland Andersson m fl. 1984.

MÖLLTORPS MISSIONSHUS

Läge:

Karlsborgs kommun, Mölltorps socken, Karlsborgsvägen, Mölltorp.

Ägare: Mölltorps Missionsförsamling.

Besök: 2013 05 14.

Uppgiftslämnare: Erik Eriksson Mölltorp och John Karlsson Ekabolet Mölltorp.



Mölltorp, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Redan i början av 1880-talet fanns det en missionsförening i Mölltorp. Man samlades till möten i stugorna och i den så kallade Knektarstugan, där man troligen också hade söndagsskola. 1890 fick föreningen ett markområde på cirka 350 kvadratmeter vid Axhagen invid Karlsborgsvägen, och där kunde man uppföra ett missionshus. Det stod klart 1892 och var i funktion fram till 1921, då en ny missionskyrka uppfördes i centrum av Mölltorp. Det gamla missionshuset revs senare.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, ungdomsförening.

Källor:

Mölltorps Missionsförsamling 100 år av Ingrid och Erik Eriksson 1998.

MÖLLTORPS MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan sedd från nordost.

Läge:

Karlsborgs kommun, Mölltorps socken,
Karlsborgsvägen 2, Mölltorp.

Fastighetsbeteckning: Krokstorp 1:259.

Ägare: Mölltorps Missionsförsamling.

Besök: 2013 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Församlingens pastor
Staffan Claar, Erik Eriksson och John
Karlsson Ekabolet Mölltorp.



Missionskyrkan från sydväst.



Mölltorp, missionskyrkan markerad med rött.



Missionskyrkan 1921.

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1898 och hade till att börja med sitt hem i missionshuset vid Karlsborgsvägen. 1919 väcktes förslaget att ersätta det gamla missionshuset med en ny missionskyrka i samhällets cent-



Kyrksalen.



Kyrksalen från estraden.

rum. En tomt inköptes för 500 kronor och 1920 - 21 uppfördes missionskyrkan. Den har många drag gemensamma med missionskyrkan i Karlsborg som byggdes några år tidigare.

1935 renoverades kyrkan invändigt. Den målades om, värmeledning installerades, en ny talarstol anskaffades, läktarbarriären ändrades och belysningen för-



Olle Hellströms målning på fondväggen.



Kyrkorummet sett från läktaren.

nyades. Fondväggen fick en målning utförd av konservator Olle Hellström från Skara.

1958 gjordes en ny renovering varvid estraden byggdes om och nya bänkar anskaffades.

1970-71 gjordes en tillbyggnad innehållande ungdomslokaler. 1981-82 gjordes ytterligare en renovering varvid alla fönster byttes, kyrkan tilläggsisolerades, fick ny ytterpanel och målades om in- och utvändigt. Kyrksalen fick ny belysningsarmatur.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasader klädda med stående och liggande panel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, nyingar, scouter, tonår, ungdomsförening, konfirmerationsundervisning, musikförening, blan-

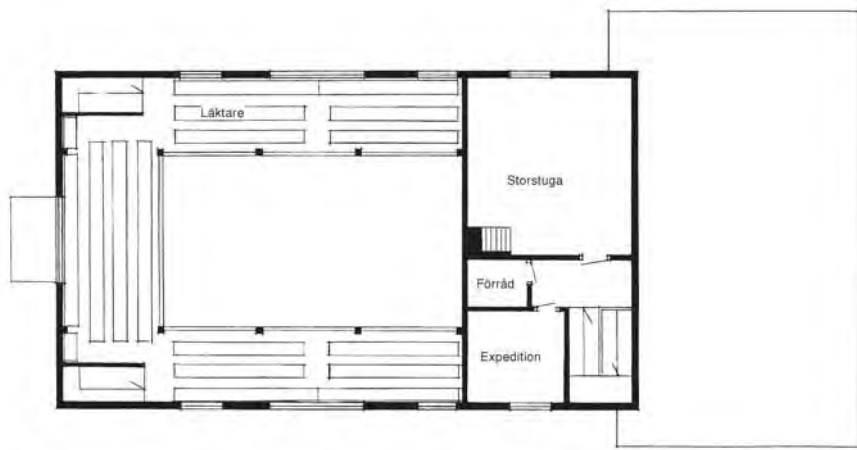
dad kör, ungdomskör, bibelstudier, symöten och dagsamlingar.

Källor:

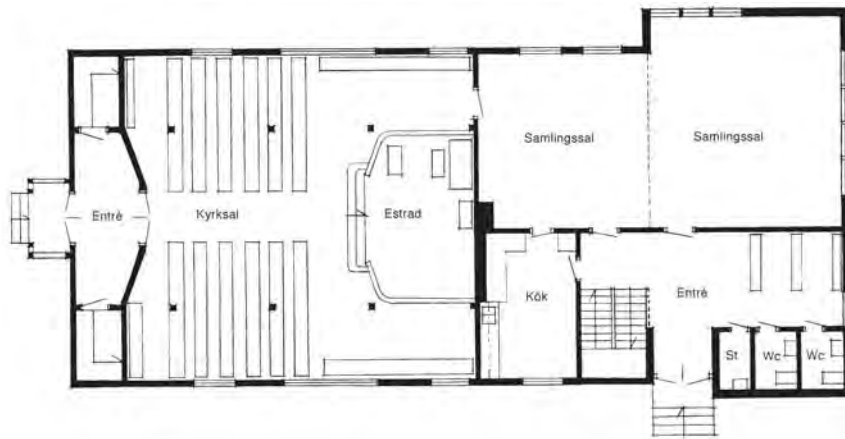
Mölltorps Missionsförsamling 100 år av Ingrid och Erik Eriksson 1998.



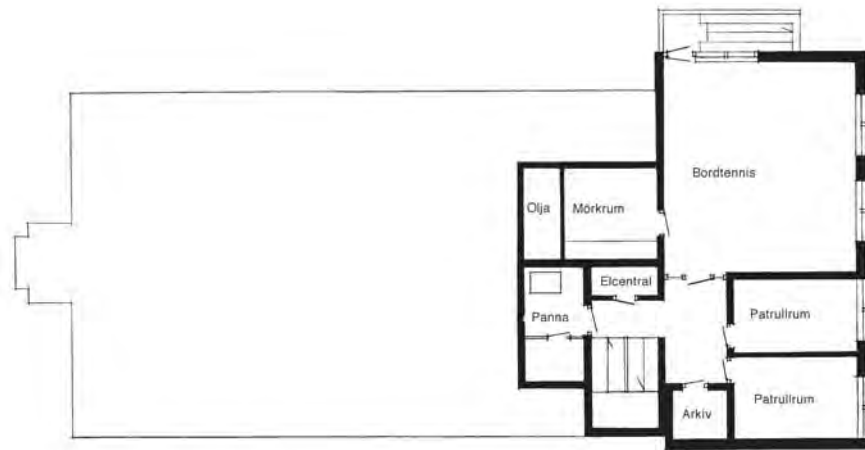
Samlingsalen.



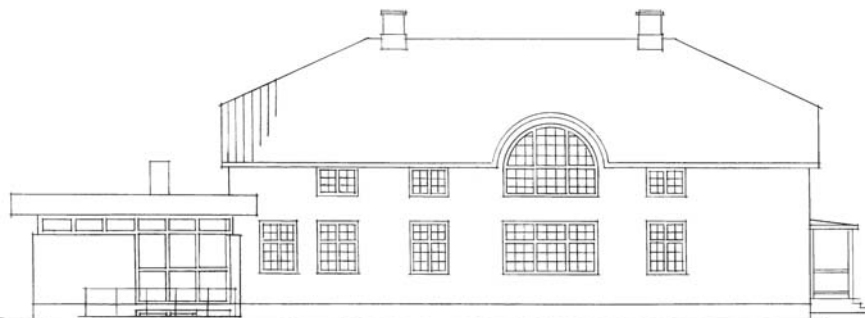
Övervåning



Bottenvåning



Källarvåning



Fasad mot öster

MÖLLTORPS MISSIONSKYRKA 1970
 efter ritning av O H Olofsson Skövde

MÖLLTORPS SOMMARHEM



Sommarhemmet ligger vid Kyrksjöns strand.

Läge:

Karlsborgs kommun, Mölltorps socken, "Knektahagen" vid Kyrksjön en km norr om Mölltorps samhälle.

Ägare: Mölltorps Missionsförsamling.

Besök: 2013 05 14 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Erik Eriksson Mölltorp och John Karlsson Ekabolet Mölltorp.

Byggnadens historia:

1935 fick ungdomarna i missionskyrkan en vackert belägen strandtomt. 1954 uppförde man på tomten en byggnad, som blev ett sommarhem i första hand för barn- och ungdomsverksamheten i församlingen.

Verksamhet i byggnaden:

Sommargudstjänster och ungdomsverksamhet.



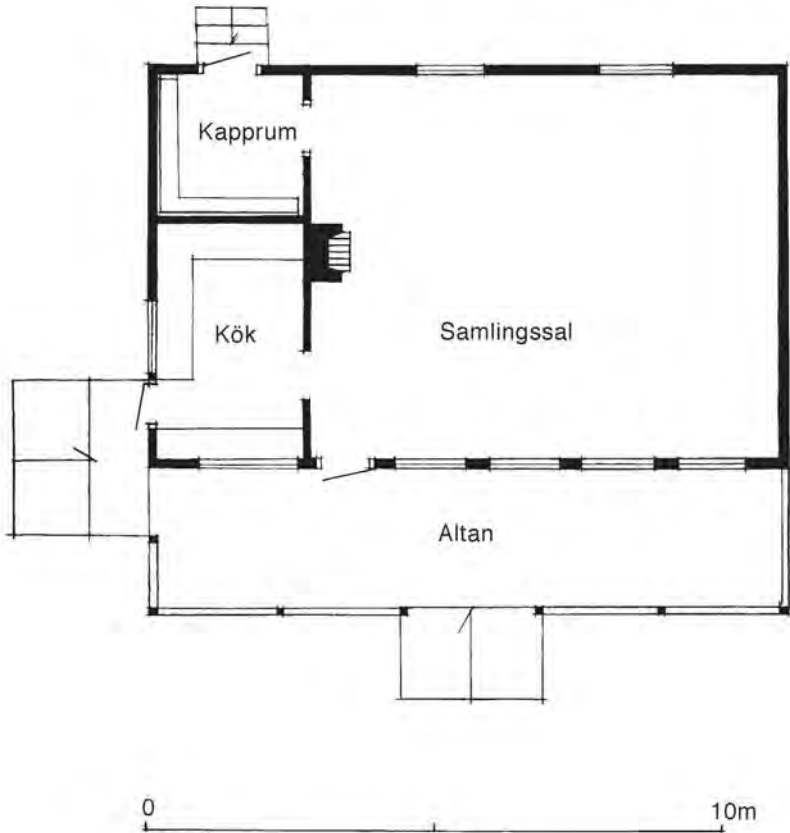
Mölltorp, sommarhemmet markerat med rött.

Källor:

Mölltorps Missionsförsamling 100 år av Ingrid och Erik Eriksson 1998.



Sommarhemmet från nordväst.



Planritning.

NOLTORPS MISSIONSHUS



Missionshuset går numera under namnet Breviks Bygdegård.

Foto: Lars Henrysson.

Läge:

Karlsborgs kommun, Breviks socken, Noltorp 2 km nordnordväst om Breviks kyrka.
Fastighetsbeteckning: Noltorp 1:17.
Ägare: Kärrets Missionsförsamling, numera hembygdsföreningen.
Uppgiftslämnare: Alice Olsson Mosshult och Lars Henrysson Skogaryd.



Noltorp, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Den evangeliska väckelsen nådde Breviks socken på 1860-talet då man samlades till möten i stugorna. I början av 1870-talet uppförde två systrar med troende vänners hjälp ett hus i Noltorp. I huset fanns både bostad för systrarna och en samlingslokal där resande predikanter höll möten. Efter systrarnas död omkring år 1900 drevs

verksamheten av Kärrets Missionsförsamling fram till 1914, då huset såldes för 400 kronor. Huset har sedan dess använts för olika ändamål. Norra delen av huset är en tillbyggnad från senare tid. Huset är numera bygdegård.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, tillbyggnaden har en grund av betong, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster.

Källor:

- Kärrets Missionsförsamling 50 år av Valter Olsson 1950.



Huset från nordväst. Foto: Lars Henrysson.

KÄRRETS FÖRSTA MISSIONSHUS



Gammal bild av Kärrets första missionshus.

Läge:

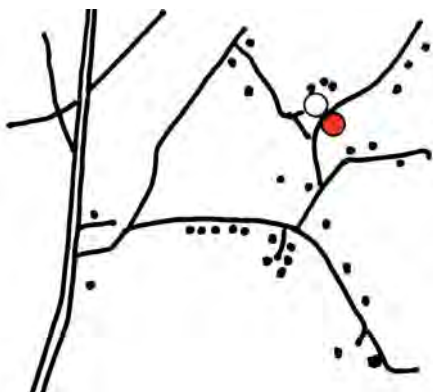
Karlsborgs kommun, Breviks socken, Kärret, 1,5 km norr om Breviks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Kärret 1:12.

Ägare: Kärrets Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Ekabolet Mölltorp, Karl-Johan Karlsson Kärret och Alice Olsson Mosshult.

Besök: 2013 05 14 foto, intervju.



Kärret, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

När väckelsen nådde Kärret i slutet av 1800-talet hölls möten i gårdarna, men man ville gärna ha ett missionshus att samlas i. Med sjökaptén Jonas Andersson i ledningen hjälptes man därför åt att uppföra ett missionshus som stod klart 1890. Kärrets Missionsförening bildades år 1900. Nära missionshuset låg traktens småskola byggd 1930. Sedan den lagts ner, köpte församlingen byggnaden, och

1956 ställde församlingen i ordning skolhuset till missionshus och flyttade sin verksamhet dit. Det gamla missionshuset revs. Där det stått finns idag en minnessten.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasader av stående träpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, syförening.

Källor:

- *Kärrets Missionsförsamling 50 år* av Valter Olsson 1950.
- Uppgifter om församlingens historia av Erik Eriksson 1956.
- *Breviks Missionsförsamling 100 år* av Gunnar Andersson 2000.



En minnessten visar var missionshuset har stått.

KÄRRETS ANDRA MISSIONSHUS



Missionshuset från söder.

Läge:

Karlsborgs kommun, Breviks socken, Kärret, 1,5 km norr om Breviks kyrka.

Fastighetsbeteckning: Kärret 1:17.

Ägare: Kärrets Missionsförsamling som omkring 1970 ändrade sitt namn till Breviks Missionsförsamling.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Ekabolet Mölltorp, Karl-Johan Karlsson Kärret och Alice Olsson Mosshult.

Besök: 2013 05 14 foto, intervju.



Missionshuset från öster.



Kärret, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Församlingen lämnade sitt första missionshus 1956 och flyttade till ett före detta skolhus som låg strax intill. På 1960-talet gjordes en stor ombyggnad av vindsklokalerna, varvid en ungdomsvåning inreddes och en öppen spis murades.

Byggnadsmaterial:

Putsad sockel av sten, stomme av trä, fasad av stående träpanel, tak av tegel.



Den gamla skolsalen är nu kyrksal.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ungdomsförening, bibelstudier, syförening.

Källor:

- *Kärrets Missionsförsamling 50 år* av Valter Olsson 1950.
- Uppgifter om församlingens historia av Erik Eriksson 1956.
- *Breviks Missionsförsamling 100 år* av Gunnar Andersson 2000.



Lilla salen.



Målning i kyrksalens fond.



Ungdomsrum i övervåningen.

SKALLHULTS FÖRSTA MISSIONSHUS

Läge:

Karlsborgs kommun, Breviks socken, Skallhult, 3 km sydväst om Breviks kyrka.

Ägare: Skallhults Missionsförening.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Mölltorp, Karl-Johan Karlsson Kärret och Alice Olsson Mosshult.

Besök: 2013 05 14 intervju.



Skallhult, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

En missionsförening bildades 1877. Ett missionshus byggdes 1878, men det brann ned 1892. Brandorsaken blev aldrig klarlagd. Ett nytt missionshus byggdes på en tomt en halv kilometer mot nordost och stod klart 1893.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

- Brev från J Nilsson till distriktsföreståndare Carl Mouchard 1926.
- *Kärrets Missionsförsamling 50 år* av Valter Olsson 1950.
- *Breviks Missionsförsamling 100 år* av Gunnar Andersson 2000.

SKALLHULTS ANDRA MISSIONSHUS



Gammal bild av missionshuset.

Läge:

Karlsborgs kommun, Breviks socken, Skallhult, 2,5 km sydväst om Breviks kyrka.

Ägare: Skallhults Missionsförening.

Fastighetsbeteckning: Skallhult 1:18.

Uppgiftslämnare: John Karlsson Ekabolet Mölltorp, Karl-Johan Karlsson Kärret och Alice Olsson Mosshult.

Besök: 2013 05 14 foto, intervju.



Gammal bild av missionshuset.



Skallhult, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Församlingen bildades 1877. Ett missionshus byggdes 1878, men det brann ner 1892.

Församlingen byggde då ett nytt missionshus cirka en halv kilometer nordost om det första. Det stod klart 1893. Huset innehöll en kyrksal med plats för 150 personer, en liten sal med plats för 40 personer och en bostadslägenhet om ett rum och kök.

1973 upplöstes församlingen, och missionshuset överlämnades till Kärrets Missionsförsamling. Sommartid hölls möten i missionshuset, men efter några år lades verksamheten ner och huset såldes. Det används numera som sommarbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, fasader av stående träpanel, taket var tidigare belagt med tegel, men är nu belagt med betongtakpannor.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening.

Källor:

- Brev från J Nilsson i Skallhult till distriktsföreståndare Carl Mouchard 1926.
- *Kärrets Missionsförsamling 50 år* av Valter Olsson 1950.
- *Breviks Missionsförsamling 100 år* av Gunnar Andersson 2000.



Missionshuset 2013, ombyggt till fritidshus.

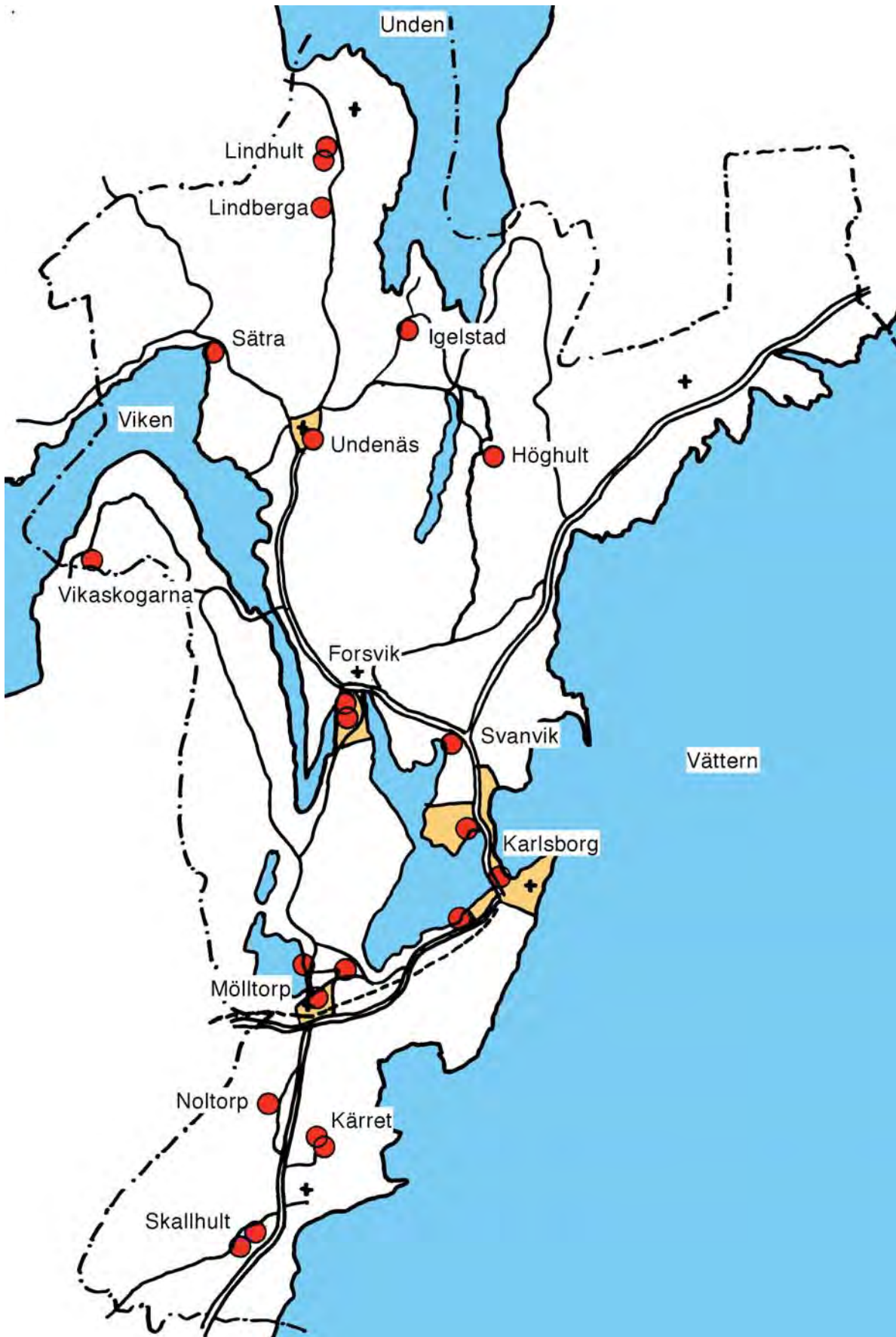


MISSIONSHUS OCH MISSIONSKYRKOR I **KARLSBORGS** KOMMUN del 2

Svanviks Missionshus
Forsviks Missionshus
Forsviks Missionskyrka
Vikaskogarnas Missionshus
Udenäs Missionshus
Lindbergagården

Sätra Missionshus
Lindhults 1a Missionshus
Lindhults 2a Missionshus
Igelstads Missionshus
Höghults Missionshus

*Missionshusinventering inom SMK i Västra Götaland
Stig Florén 2013*



Karlsborgs kommun
Missionshus och missionskyrkor

Karlsborgs kommun

Missionshus och missionskyrkor som är ägda eller har ägts av församlingar anslutna till SMF/SMK eller Västergötlands Missionsförening.

Nr	Missionshus och -kyrkor	Byggt år	Nedlagt år	Ursprungligt antal platser	Nuvarande status
1	Åsens Missionshus	1885	1915	100?	Rivet
2	Karlsborgs Missionskyrka	1915	-	600	I bruk
3	Missionshyddan, Karlsborg	1945	1970-t		Förråd
4	Mölltorps Missionshus	1892	1921	100?	Rivet
5	Mölltorps Missionskyrka	1920	-	200	I bruk
6	Mölltorps Sommarhem	1954	-		I bruk
7	Noltorps Missionshus	1870-t	1914	50?	Hembygdsgård
8	Kärrets 1a Missionshus	1890	1956	100?	Rivet
9	Kärrets 2a Missionshus	1956*	-	50	I bruk
10	Skallhults 1a Missionshus	1878	1892		Nedbrunnet
11	Skallhults 2a Missionshus	1893	1973	150	Fritidshus
12	Svanviks Missionshus	1885	-	120	I bruk
13	Forsviks Missionshus	1894	1974	266	Förråd
14	Forsviks Missionskyrka	1975	-	120	I bruk
15	Vikaskogarnas Missionshus	1914-16	1996	40	Fritidshus
16	Udenäs Missionshus	1873	-	150	I bruk
17	Lindbergagården	1978*	1995	-	Fritidshus
18	Sätra Missionshus	1920	1994	150	Fritidshus
19	Lindhults 1a Missionshus	1876	1910	30	Rivet
20	Lindhults 2a Missionshus	1910	1986	100	Fritidshus
21	Igelstads Missionshus	1904	1969	30	Bostad
22	Höghults Missionshus	1900-t	1982	30	Fritidshus

* Togs i anspråk detta år som missionshus

Nummer 1- 11 redovisas i del 1
Nummer 12- 22 redovisas i del 2

SVANVIKS MISSIONSHUS



Missionshuset från väster.

Läge:

Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Svanvik.

Fastighetsbeteckning: Svanvik 1:423.

Ägare: Svanviks Missionsförsamling.

Besök: 2013 04 08 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Göran Eriksson, Svanvik.



Svanvik, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Frikyrklig verksamhet fanns i trakten redan på 1860-talet. Till en början samlades de troende i hemmen, men dessa var trånga och kunde inte fylla behovet av utrymme. Under en tid var det möjligt att samlas till möten i Perstorps skola. När denna möjlighet stängdes kände församlingen ett stort behov av ett eget



Missionshuset från sydost.

missionshus, men de ekonomiska möjligheterna var begränsade. I februari 1885 höll de troende ett sammanträde och beslöt att, om medel kunde anskaffas, bygga ett missionshus under året. Man skrev ut listor, där den som ville kunde anteckna sig för att bidra med gåvor eller egen arbetsinsats. På listan antecknades 50 timmerstockar och 321:50 i penninggåvor. Sedan man fått gåvobrev på en tomt, där missionshuset kunde uppföras, påbörjades bygget. Man samlades på lördagarna och arbetade med glädje och utan betalning på missionshustomten.

Under arbetets gång uppstod emellertid en tvist mellan två grupper. Den ena gruppen, understödd av garnisonspastor Calmänder från Karlsborg, yrkade på att andliga sammankomster i mis-



Missionsmöte i Svanviks Missionshus på 1890-talet. Ingången var då mitt på södra långväggen men flyttades omkring 1930 till östra gaveln för att senare flyttas till västra gaveln.

sionshuset endast skulle få hållas av präster och EFS kolportörer. Den andra gruppen yrkade däremot på att det skulle vara tillgängligt för alla predikanter som hade ord om sig att vara Herrens tjänare. Vid ett möte 4 maj 1885 under ledning av pastor Calmänder gjorde man en omröstning i frågan, varvid den andra gruppens alternativ segrade med stor majoritet. Sedan kunde arbetet fortsätta.



Missionshuset med ingången flyttad till östra gaveln.

Timmerarbetena och större delen av inredningsarbetena lämnades bort på ackord och snart stod huset färdigt. Invigningen hölls den 17 oktober 1885. Kost-

naden för bygget stannade vid cirka 1300 kronor.

Svanviks Missionsförening bildades 1885. Namnet ändrades senare till Svanviks Missionsförsamling.

Missionshuset byggdes till 1960 och renoverades 1980.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändigt klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter, juniorförening, ungdomsförening, syförening.

Källor:

- *Frikyrklig verksamhet i Forsvik och Svanvik* utgiven vid församlingens 70-årsjubileum 1935.
- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet*. G A Lindberg 1955.
- *Guds vandringsman* av Anna-Lisa Kindbom 1978.
- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878- 2003* av Ingemar Wikenros 2003.



Kyrksalen.



Bild från julen 1960. Lägg märke till balustraden med predikstolen i centrum och de två fönstren i fondväggen.



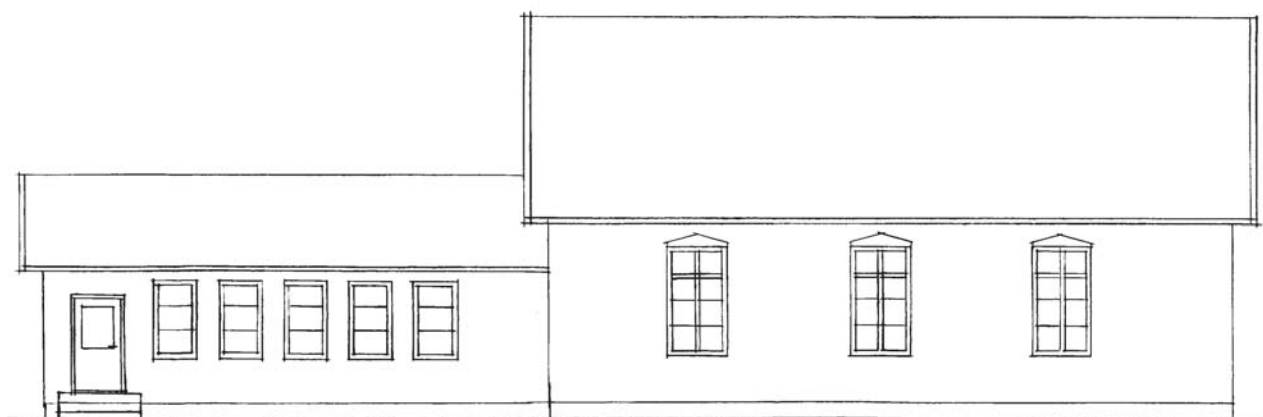
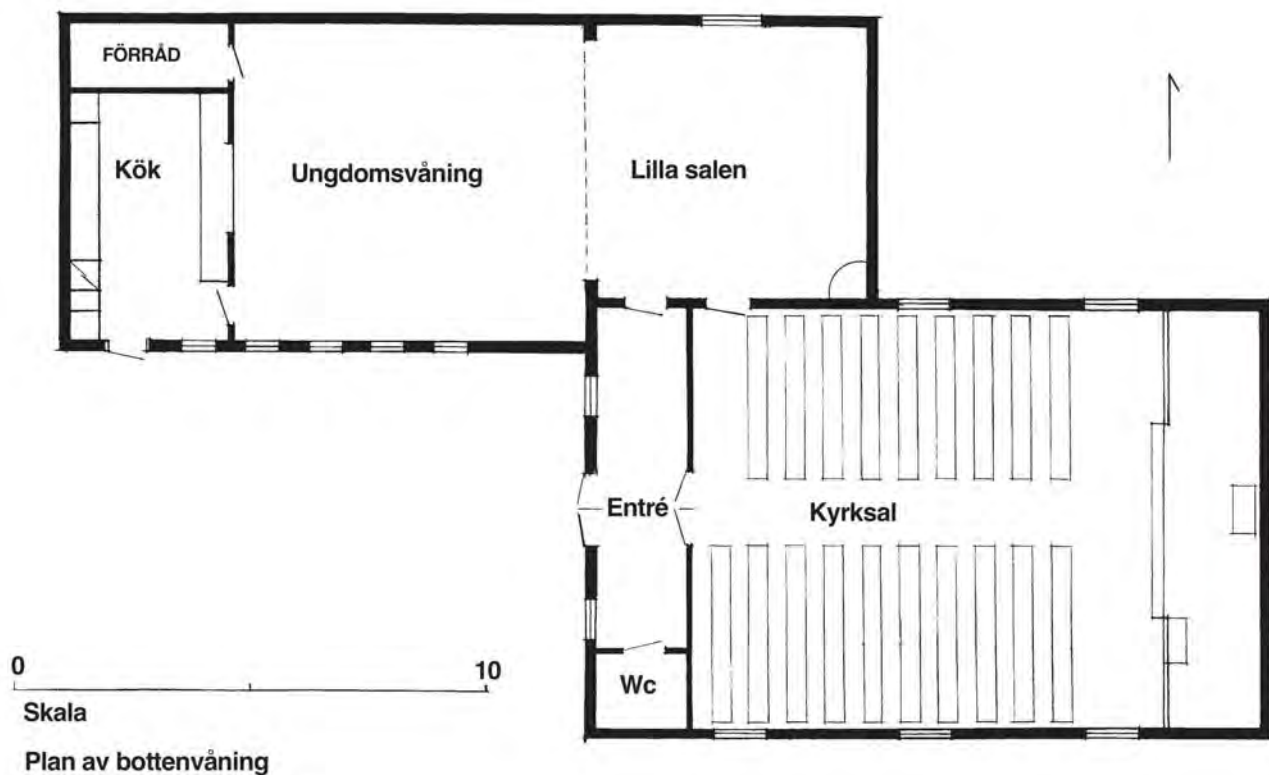
Ungdomsvåningen.



Lilla salen med ungdomsvåningen i bakgrunden.



Köket.



Fasad mot söder

Svanviks Missionshus

FORSVIKS MISSIONSHUS



Gammalt foto av Forsviks Missionshus.

Läge:

Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Forsviks sågverk, Forsvik.

Fastighetsbeteckning: Forsvik 5:108

Ägare: Ursprungligen Forsviks Missionsförsamling, numera Forsviks sågverk.

Besök: 2012 04 08 foto.

Uppgiftslämnare: Bo Bremsjö, Forsvik.



Forsvik, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Frikyrklig verksamhet förekom i Forsvik redan omkring år 1865. När Forsviks Missionsförening bildades är oklart, men



Fasaden mot nordost.

den tycks ha funnits till i slutet av 1880-talet. Till en början kunde föreningen använda skolhuset i Forsvik för sina sammankomster, men när verksamheten ökade i omfattning var lokalen otillräcklig och föreningen beslöt 1890 att uppföra ett missionshus. Man skrev till ledningen för Forsviks bruk och begärde att få en tomt för ändamålet. Bruket upplät då ett markområde för missionshuset. Bruket bidrog också till bygget med 21 tolfte byggnadstimmer. En medlem av föreningen, ingenjör Oskar Lundberg teknisk ledare vid bruket, gjorde ritningarna och kostnadsberäknade projektet. Många ställde upp med fria dagsverken, och både missionsvänner och allmänheten visade stor offervillighet, vilket gjorde att första mötet i missionshuset kunde äga rum i oktober 1891.



Gammal bild av missionshusets interiör. Lägg märke till kaminerna med sina rökrör.

Kompletterande målnings- och inredningsarbeten utfördes under de följande åren, och 1894 stod huset helt färdigt. Föreningen glädde sig över att ha kunnat genomföra bygget utan att skuldsätta sig.

1929 gjordes en omfattande reparation av missionshusets interiör. 1935 då missionsförsamlingen firade sitt 70-årsjubileum överlämnade bruket missionshustomten som gåva till församlingen. 1975 byggde Forsviks missionsförsamling en ny missionskyrka som ersatte missionshuset. Detta ägs numera av Forsviks bruk och står kvar på sin ursprungliga plats men är förfallet.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändig klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorförening, ynglinga- och jungfruföreningar bildades tidigt och ombildades senare till en ungdomsförening.

Källor:

- *Frikyrklig verksamhet i Forsvik och Svanvik* utgiven vid församlingens 70-årsjubileum 1935.
- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet.* G A Lindberg 1955.
- *Tillkomsten av ett bönhus i bruksorten Forsvik i början av 1890-talet.* Sture Lindholm 1977.



Församlingens ordförande Fritz Forsberg i talarstolen efter ombyggnaden 1956.



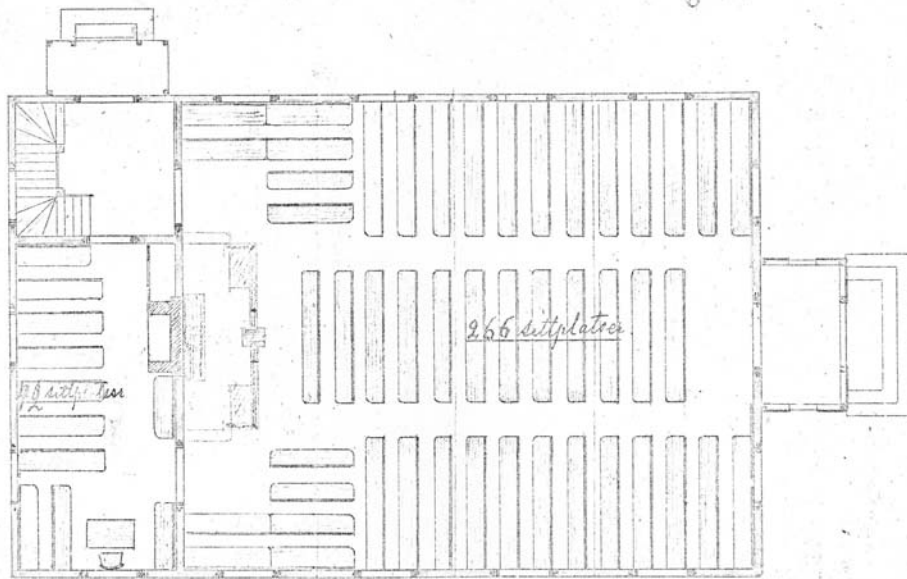
Missionshuset sett från väster 2013.



Detalj av fasadens panel.



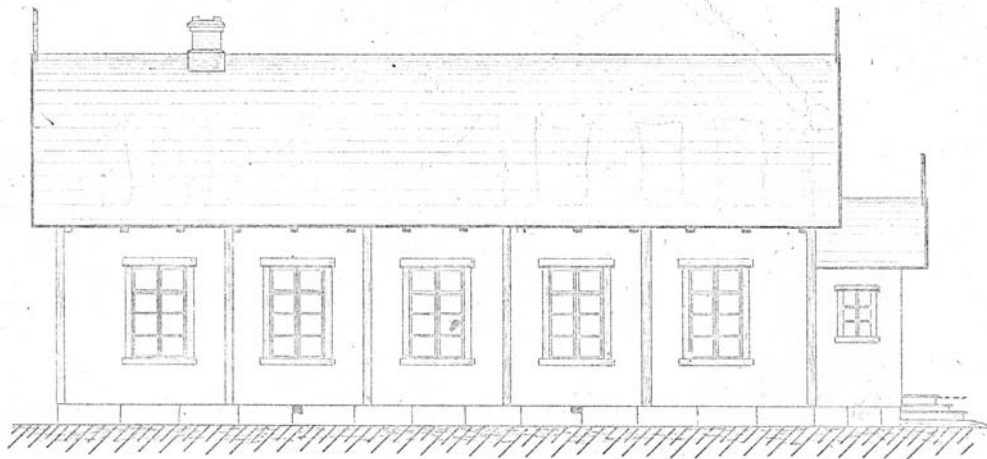
Den gamla porten till missionshuset.



0 10m

Lundberg

Plan



Fasad mot sydost



Gavel mot nordost



Sektion

Ingenjör Lundbergs ritningar till
Forsviks Missionshus

FORSVIKS MISSIONSKYRKA



Missionskyrkan sedd från sydost.

Läge:

Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Forsvik.

Fastighetsbeteckning: Forsvik 5:29.

Ägare: Tidigare Forsviks Missionsförsamling, numera Föreningen för bevarande av Forsviks Missionskyrka.

Besök: 2012 04 08 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Lennart Strömberg Tibro och Bo Bremsjö Forsvik.



Kyrkan sedd från väster.



Forsvik, missionskyrkan markerad med rött.

Byggnadens historia:

1975 byggde Forsviks Missionsförsamling en ny missionskyrka som ersättning för det gamla missionshuset i Forsvik byggt 1891.

Missionskyrkan uppfördes med bidrag från företaget Forsviks Skogar, från SMF:s insamlingsorganisation Nybyggarna och från många forsviksbor. Kyrkan projekterades av arkitektbyrån Hjalmarsson och Strömberg, Stockholm. Byggmästare Vilhelm Hellberg ledde byggnadsarbe-



Kyrksalen.

tena, där många församlingsmedlemmar och andra forsviksbor ställde upp med frivilligt arbete. Församlingen består numera endast av ett fåtal medlemmar och kyrkobyggnaden har överlåtit till Föreningen för bevarande av Forsviks Missionskyrka.

Byggnadsmaterial:

Grund av betong, stomme av trä som är putsad utvändigt och invändigt. Tak av tegel och papp.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, bönesamlingar, söndagsskola, nyingar, scouter.



Predikstolen.

Källor:

- SMF:s matrikel 1979.
- *Undenäs Missionsförsamling 125 år 1878*
- 2003 av Ingemar Wikenros 2003.
- Svensk Veckotidning nr 1 1975.



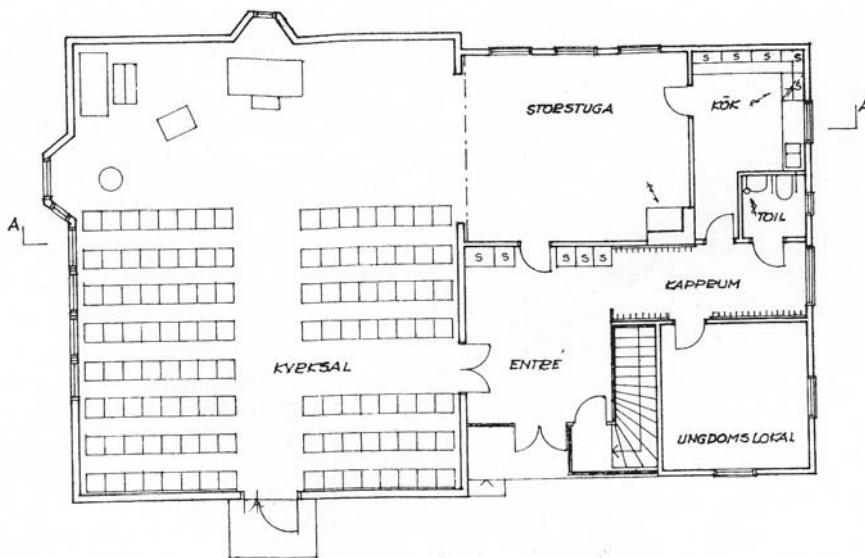
Kyrksalen från estraden.



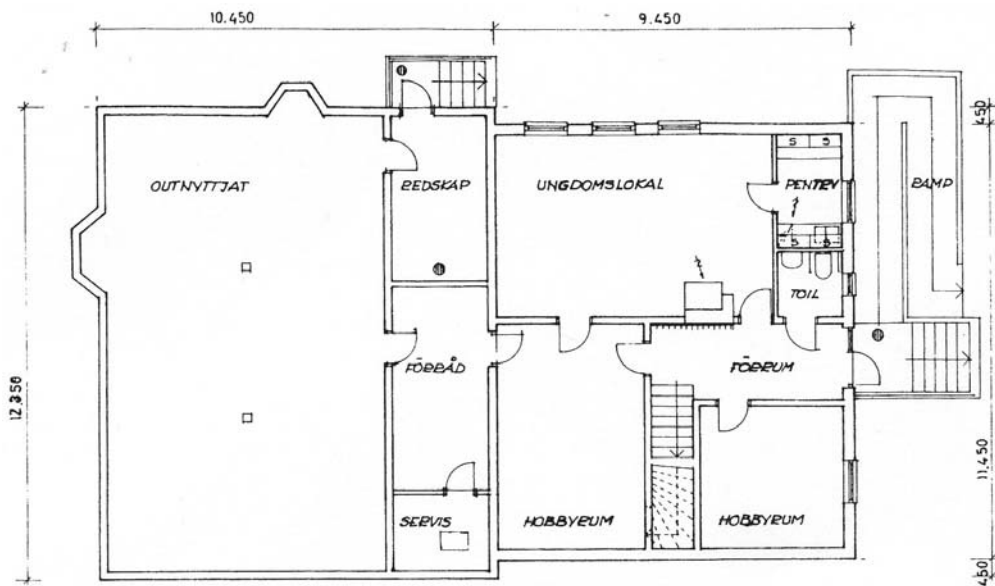
Serveringsutrymme.



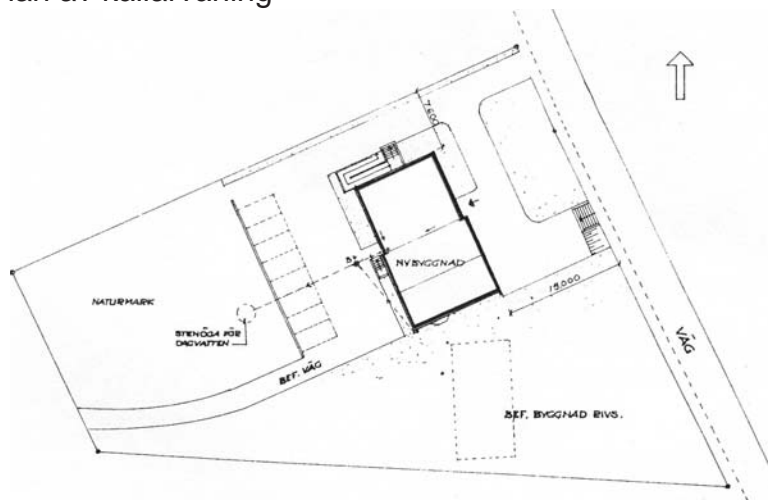
Barnens rum.



Plan av bottenvåning

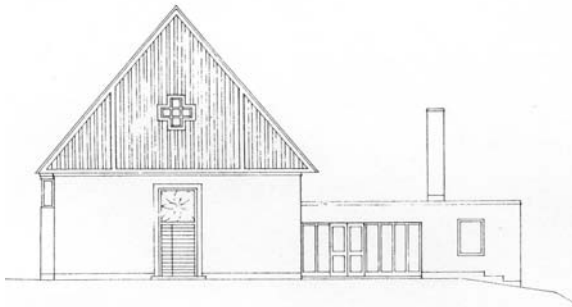


Plan av källarvåning

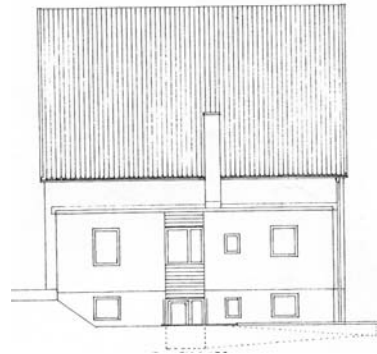


Situationsplan

Forsviks Missionskyrka projekterad av
Hjalmarson & Strömberg Arkitektkontor AB



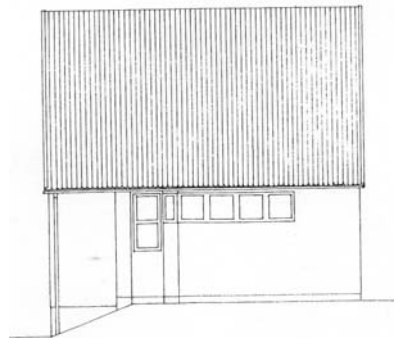
Fasad mot öster



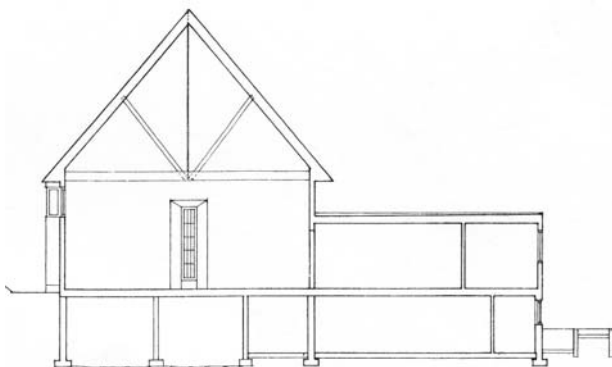
Fasad mot norr



Fasad mot väster



Fasad mot söder



Sektion

*Forsviks Missionskyrka projekterad av
Hjalmarson & Strömberg Arkitektkontor AB*

VIKASKOGARNAS MISSIONSHUS



Missionshuset sett från nordväst.

Läge:

Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Vikaskogarna.

Fastighetsbeteckning: Eskeliden 1:6.

Ägare: Vikaskogarnas Missionsförsamling.

Besök: 2013 04 08 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar och Roland Gustafson, Udenäs.



Missionshuset från sydväst.



Vikaskogarna, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Den fria andliga verksamheten i Vikaskogarna påbörjades 1890 och en missionsförsamling bildades. Till att börja med hade man inget missionshus, men makarna Anders Gustaf och Brita Kristina Edman skänkte församlingen en tomt lämpad för ett missionshus, och 1914 - 16 uppförde församlingen där ett hus till en kostnad av 2.400 kronor.

Missionshuset innehöll en större sal för samlingar. Salen var försedd med

en läktare. I övrigt innehöll huset en vaktmästarbostad. Såväl invändigt som utvändigt kunde huset jämföras med Lindhults Missionshus. Huset kom att användas inte bara för församlingens egen verksamhet utan även av Blåbands-föreningen på orten. Till missionshuset hörde också ett stall med plats för fyra hästar.

Verksamheten lades ner 1996 och huset såldes 2001 till en privatperson. Huset verkar vara orört.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändigt klädd av locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, scouter.

Källor:

- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet* av G A Lindberg 1955.
- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.
- SMF:s matrikel 1964.



Missionshuset på Hildebrands målning i Udenäs Missionshus.



Gammalt foto av missionshuset.

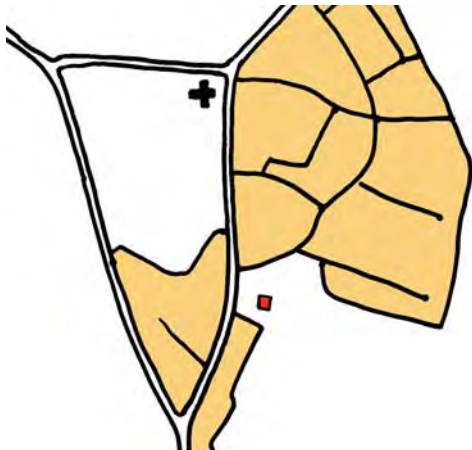
UNDENÄS MISSIONSHUS



Missionshuset från norr.

Läge:

Karlsborgs kommun, Undenäs socken,
Svanhultsvägen 18, Undenäs socken.
Fastighetsbeteckning: Överby 1:30.
Ägare: Undenäs Missionsförsamling.
Besök: 2013 04 08 foto, intervju.
Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar Un-
denäs och Roland Gustafson Undenäs.



Undenäs, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Undenästrakten nåddes av väckelsen redan på 1840-talet då roparerörelsen samlade folk till friluftsmöten. På 1860-talet bildades en förening med namnet



Missionshuset från sydost.



Missionshuset år 1900.

”Undenäs församlings evangeliskt lutherska missions- och bönhusförening”. 1875 ändrades namnet till Undenäs Missionsförening som senare blev Undenäs Missionsförsamling.

1870 skänkte ägarna till Överby Gästgivaregård Johan och Lovisa Peterzén en tomt lämpad för ett missionshus till föreningen. Byggmästare August Nilsson



Kyrksalen.

fick uppdraget att uppföra huset, och tillsammans med sin bror timrade han upp huset. Som ersättning fick bröderna 270 kronor. Till detta kom kostnaden för fönster, 7 kronor styck. Missionshuset stod färdigt sommaren 1873. Redan 1876 var det dags för ytterligare byggnadsarbeten. I stora kyrksalen rappades väggarna och kläddes med papp. Den södra läktaren byggdes färdig, och i de mindre rummen satte man in fönster och tapetserade.

Det var brist på skollokaler i socknen, och 1878 hyrdes stora salen ut till småskolan. Köket och ett mindre rum blev bostad åt lärarinnan. Allt till en hyra av 30 kronor per år.

Församlingen förbehöll sig dock rätten att använda stora salen för sina egna möten.

1886 lades tegel på taket och ytterväggarna brädfodrades.

1890 förstördes Udenäs kyrka genom en brand, och under en tid användes missionshuset för de kyrkliga gudstjänsterna.

1924 ersattes en utbyggnad som varit vestibul med en öppen veranda, en ny vestibul anordnades under läktaren, och kyrksalen fick ett nytt, bågformigt innertak.



Estraden 1956 då Gunnar Allbjart installerades som pastor.



Kyrksalen från estraden. Det som tidigare var en läktare byggdes på 1930-talet om till en mindre samlingslokal.



I lilla salen hänger en tavla målad av E G Hildebrand. Den visar de åtta missionshusen i Udenäs missionskrets.

1947 inreddes en vaktmästarbostad i övervåningen, och ett ungdomsrum anordnades i bottenvåningen.

1978 fick missionshuset en tillbyggnad innehållande ungdomslokaler.

2002 renoverades huset varvid en vikkvägg sattes in mellan kyrksalen och serveringsrummet och en högtalaneläggning med hörslina installerades.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändigt klädd av locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Gudstjänster, söndagsskola, bibelskola, scouter, juniorer, ungdomsförening, syförening. På senare år har missionshuset även använts vid samlingar gemensamma med Svenska Kyrkan. Lokalerna har även hyrts ut till olika aktiviteter t ex ungdomsgårdsverksamhet.

Udenäs Missionskrets

Udenäs Missionsförsamling har tillsammans med missionsförsamlingarna i Svanvik, Forsvik, Lindhult, Vikaskogarna, Sättra, Höghult och Igelstad bildat Udenäs Missionskrets som varit verksam

under åren 1919 - 1969. Församlingarna har härigenom kunnat samarbeta och stödja varandra i verksamheten.

Källor:

- *Historik över Udenäs Missionshus* av Hugo Karlsson 1925.
- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet* av G A Lindberg 1955.
- *50 år med Udenäs Missionskrets 1919 - 1969* av Karl Persson 1969.
- *1878-1978 100 år med Udenäs Missionsförsamling* av Inge Johansson m fl 1978.
- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.



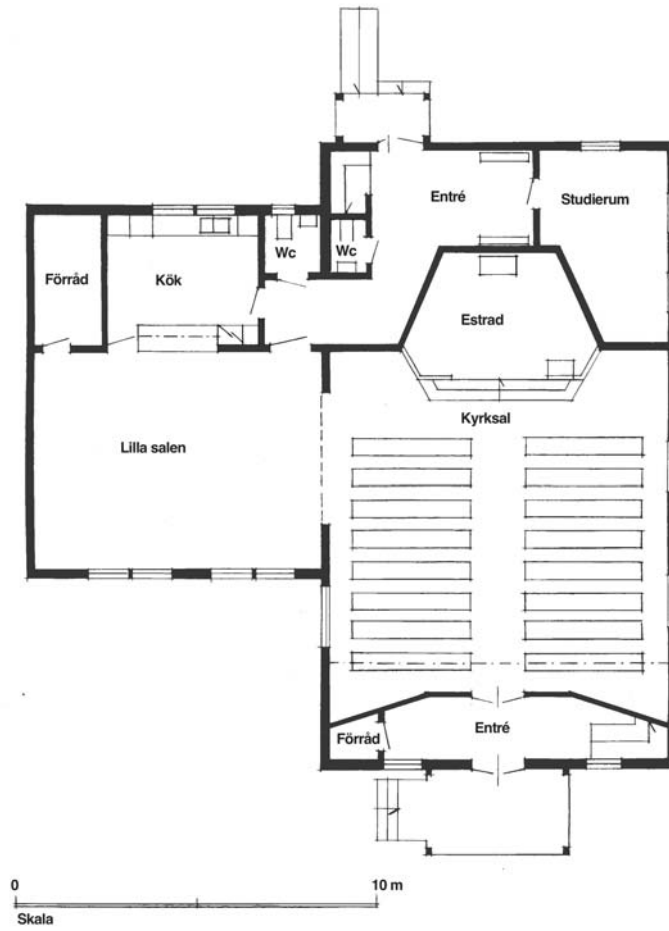
Lilla salen.



Studierummet.



Ungdomsrum på vindsvåningen.



Plan av bottenvåningen.

LINDBERGAGÅRDEN



Gården sedd från sydost.

Läge:

Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Lindberga.

Fastighetsbeteckning: Lindberga 1:11.

Ägare: Udenäs Missionsförsamling, numera privatperson.

Besök: 2013 04 08 foto.

Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar och Roland Gustafson, Udenäs.



Gården markerad med rött.

Byggnadens historia:

Gården testamenterades till församlingen av Ester Johansson 1978. Hennes avsikt var att gården skulle användas av församlingens ungdomsverksamhet men även kunna användas av andra SMU-föreningar för lägerverksamhet. Efter en omfattande upprustning var gården i bruk för läger och ungdomsverksamhet. Den visade sig vara speciellt lämplig för scoutverksamhet, men den krävde stora insatser för tillsyn, skötsel, bokning m m, varför församlingen så småningom beslutade att avveckla verksamheten. Gården såldes till privatpersoner 1995.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvärdig klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet:

Läger och ungdomsverksamhet.

Källor:

- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.

SÄTRA MISSIONSHUS



Missionshuset från nordost 2013.

Läge: Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Sättra.

Fastighetsbeteckning: Björstorp 4:1.

Ägare: Sättra Missionsförsamling.

Besök: 2013 04 08 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar och Roland Gustafson, Udenäs.



Gammalt foto av missionshuset.



Sättra, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

1907 bildades Sättra Missionsförening, men redan tidigare förekom söndagsskolverksamhet och fri predikoverksamhet vid Sättra Bruk, och troende samlades i stugorna till bön och samtal.

Något missionshus fanns ej, utan samlingarna hölls i stugorna och i en gammal herrgårdsbyggnad som kallades Gröna Nöden. Den uppläts välvilligt av ledningen för Sättra Bruk.

1915 fick missionsföreningen löfte av bruket om en tomt lämpad för ett

missionshus. Man tillsatte en byggnadskommitté, och 1916 påbörjades byggnadsarbetena. Kommittén satsade på frivillig arbetskraft och frivilliga penningbidrag, men de inflöt inte i den omfattning som kommittén hoppades, och arbetet gick därför långsamt. Efterhand blev man tvungen att ta upp lån i bank på sammanlagt 3000 kronor, och 1920 stod slutligen huset klart och invigdes. Huset var 25 alnar långt och 15 alnar brett, d v s 14,85 x 8,90 meter. Det innehöll en kyrksal med plats för 150 personer samt en lägehet om ett rum och kök. Huset tjänade församlingen fram till 1994 då det såldes.

Byggnadsmaterial: Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet:
Gudstjänster, söndagsskola

Källor:

- *Sätra Missionsförsamling* historik från 1948.
- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Undenäsbygden under 1800-talet* av G A Lindberg 1955.
- *Undenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.



Missionshuset från öster.

LINDHULTS FÖRSTA MISSIONSHUS

Läge:

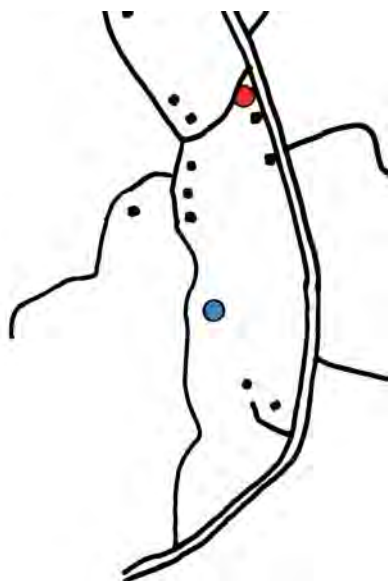
Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Lindhult.

Fastighetsbeteckning: Lindhult.

Ägare: Lindhults Missionsförsamling.

Besök: 2013 04 08 intervju.

Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar och Roland Gustafson, Udenäs.



Lindhult, gamla missionshuset markerat med blått.

Byggnadens historia:

Det första missionshuset i Lindhult bestod av ett litet rött hus invid landsvägen. Det hade ursprungligen varit en snickeri-verkstad och inköptes av några missionsvänner i Lindhult 1876. Dessa gjorde i

ordning huset till ett bönhus. Huset bestod av endast ett rum på 5 x 7,5 meter. Till både storlek och utseende sades det påminna om Skaga Kapell inte långt därifrån. Huset fungerade som missionshus under åren 1878 till 1908. Det fick disponeras fritt av alla på platsen verkamma ideella sammanslutningar. Under åren 1897- 1908 användes det även som småskolelokal. Det var emellertid oklart vem som var ägare till huset, och ingen ansåg sig ha skyldighet att underhålla det, varför det med tiden förföll och revs. Udenäs Missionsförsamling hade då byggt sig ett eget missionshus, se nedan.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola,.

Byggnadsmaterial:

Missionshuset var sannolikt traditionellt utfört med grund av natursten, stomme av timmer, utvändig klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Källor:

- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet* av G A Lindberg 1955.
- *Historik över Lindhults Missionsförsamling* av Paul Skoog 1989.
- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.

LINDHULTS ANDRA MISSIONSHUS



Missionshuset från sydost.

Läge:

Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Lindhult.

Fastighetsbeteckning: Lindhult 1:14.

Ägare: Lindhults Missionsförsamling.

Besök: 2013 04 08 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar och Roland Gustafson, Udenäs.



Lindhult, andra missionshuset markerat med rött.



Missionshuset från sydväst.

Byggnadens historia:

Missionsvännerna i Lindhult hade sedan 1870-talet tillhört en krets inom Udenäs Missionsförsamling, men 1890 beslöt man kalla sig Lindhults Friförsamling. Man kände sig dock fortfarande bundna av de förpliktelser man hade till moderförsamlingen i Udenäs och särskilt dess missionshus. 1904 beslöt dock församlingen att planera för ett eget missionshus. En tomt köptes in och man samlade in bidrag i form av pengar och virke. Folkskollärare C J Carlson fick

uppdraget att tillsammans med byggmästare A Nilsson från trakten upprätta ritningar. Byggmästaren timrade sedan upp huset för en kostnad av 600 kronor. Till detta kom fönster, dörrar, golv, inredning m m för cirka 1.500 kronor. Missionshuset invigdes 1910. Husets längd var 15 meter och bredden 8 meter. Det innehöll en större och en mindre samlingsal på bottenvåningen och ett rum på vindsvåningen. Stora salen var på 64 kvadratmeter och rymde 75-100 personer.

Missionshuset tjänade församlingen till 1986 då verksamheten lades ner. 1988 såldes huset till en privatperson och det används nu som fritidshus.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer, ungdomsförening, syförening.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av timmer, utvändig klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Källor:

- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet* av G A Lindberg 1955.
- *Historik över Lindhults Missionsförsamling* av Paul Skoog 1989.
- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.



På norrfasaden sitter ett vackert rosettfönster.

IGELSTADS MISSIONSHUS



Missionshuset sett från sydväst.

Läge:

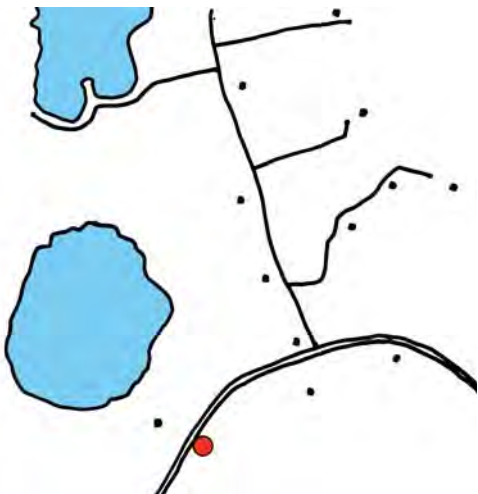
Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Igelstad.

Fastighetsbeteckning: Igelstad 2:11

Ägare: Udenäs Missionsförsamling.

Besök: 2013 04 08 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar och Roland Gustafson, Udenäs.



Igelstad, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Väckelsen nådde Igelstad vid 1900-talets början och några av de boende kom till tro. En del av dem anslöt sig till missionsförsamlingen i Udenäs, och de övriga bildade en egen förening.

Föreningen hade en önskan om att bygga ett eget missionshus, men eftersom den inte var så ekonomiskt bärkraftig, vågade man sig inte på detta utan stöd från annat håll. Föreningen vände sig då till Udenäs Missionsförsamling med begäran om hjälp. 1903 beslöt församlingen i Udenäs att ställa upp och hjälpa föreningen i Igelstad, men på det villkoret att missionshuset skulle ägas av församlingen i Udenäs. Huset byggdes 1904 och verksamheten kom igång. Emellertid minskade antalet medlemmar i Igelstad och 1911 fick Udenäs ta över även verksamheten, och missionshuset blev en utpost till Udenäs Missionsförsamling.

1969 såldes missionshuset till en privatperson. Det används nu till bostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av locklistpanel, taket var tidigare belagt med tegel men är nu täckt av korrugerad plåt.

Verksamhet i byggnaden:
Gudstjänster, söndagsskola.

Källor:

- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet*. G A Lindberg 1955.
- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.



Missionshuset avbildat på Hildebrands målning i Udenäs Missionshus.

HÖGHULTS MISSIONSHUS



Missionshuset avbildat på Hildebrands målning i Udenäs Missionshus.

Läge:

Karlsborgs kommun, Udenäs socken, Höghult.

Ägare: Höghults Missionsförsamling.

Besök: 2013 04 08 foto, intervju.

Uppgiftslämnare: Bengt Skaghammar och Roland Gustafson, Udenäs.



Höghult, missionshuset markerat med rött.

Byggnadens historia:

Höghults Missionsförsamling bildades 1903.

Missionshuset byggdes i början av 1900-talet. 1982 hade verksamheten upphört och huset såldes till en privatperson. Det användes nu som fritidsbostad.

Byggnadsmaterial:

Grund av natursten, stomme av trä, utvändig klädsel av locklistpanel, tak av tegel.

Verksamhet i byggnaden:

Gudstjänster, söndagsskola, juniorer.

Källor:

- *Andliga brytningstider i Tiveds- och Udenäsbygden under 1800-talet* av G A Lindberg 1955.
- *Udenäs Missionsförsamling 125 år 1878 - 2003* av Ingemar Wikenros 2003.
- SMF:s matrikel 1928, 1938.



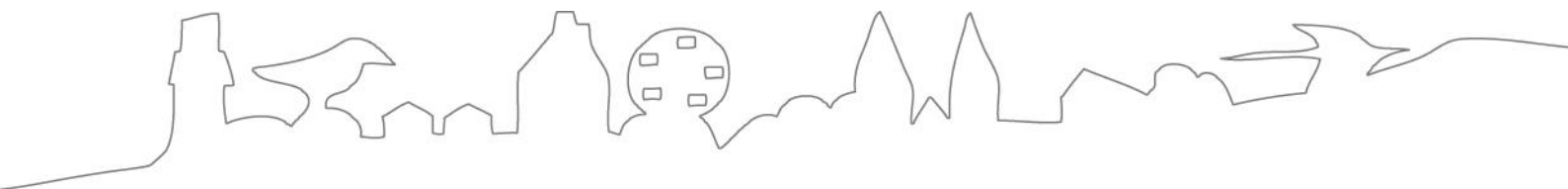
Huset sett från nordväst.



Från sydväst.



Från söder.



LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN